"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukształis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

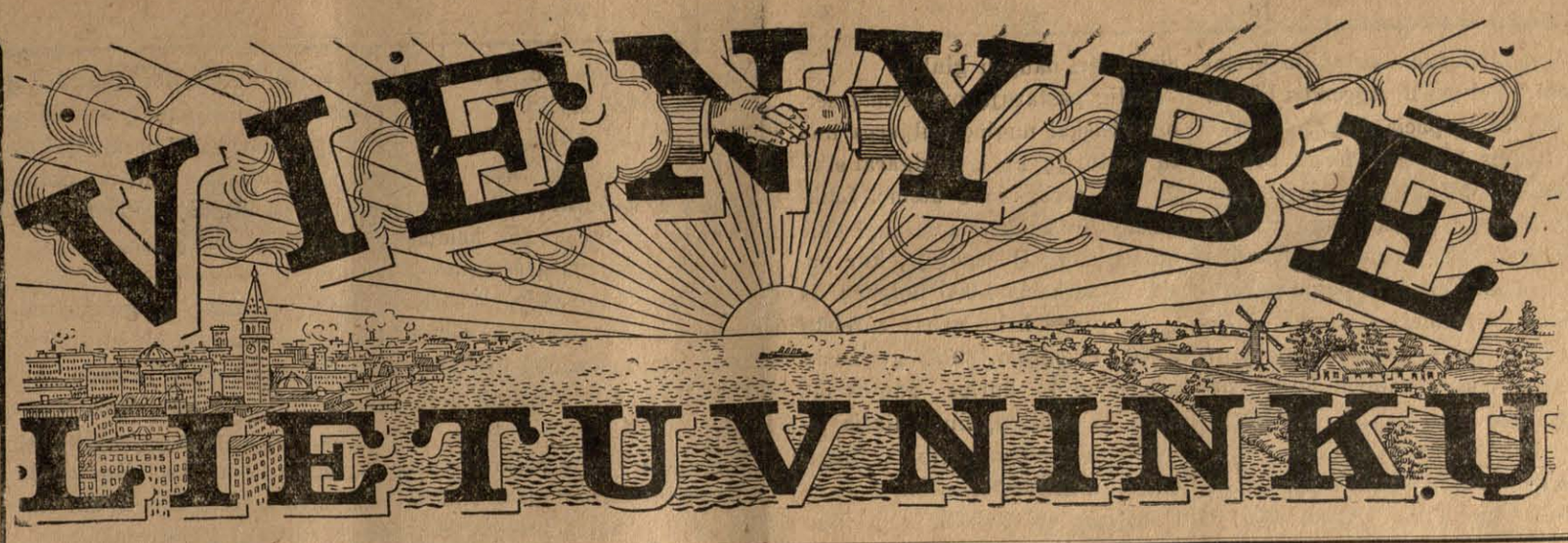

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 28. Brooklyn, N. Y. 9 d. Liepos (July) 1913 m. Metai XXVIII
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

NEJAUGI TAIP REIKIA?

Kiekvieną dieną kova už buvį darosi vis aštresnė ir aštresnė. Ypatingai tą skaudžiai atjaučia darbininkų klasė. Prie šiandieninių sąlygų darbininkui reikia įtempti visas savo pajiegas, kad padarius nors šiokį-tokį pragyvenimą.

Pavienioms ypatoms tas lengviau atseina, nes, anot dainos, kur nujosiu — ten namai, kur numirsiu — ten kapai. Jiems rankos nesurištos — liuosai sau gali jieškoti „pažadėtosios žemės"... ir jiesko...

Gi šeimyniškiems žmonėms tas daug sunkiau atsiekiama. Ar gerai, ar blogai — kentėk, nes nuo vilko pabėgus, kad meškos neužbėgus. Jų nelaimes tuomet prisieina pergyventi ir visai šeimynai. Mainyti mažą kąsnį, bet užtikrintą, ant didelio, bet neužtikrinto—tokiame atsitikime yra pavojinga. Verčiaus jau turėti vieną paukštį rankose, negu tris krumuose...

Dabar, praeidami pro šalį, meskime žvilgsnį į tuos sunkumus, kurie spaudžia, tartum, kieta ranka.

Prie vienos svarbiausių priežasčių, kuri kankina darbininkus, reikia priskaityti pragyvenimo brangumą. Tas apsireiškimas jaučiamas visose šalyse be išėmimo. Kiekvienas iš jusų, turbut, atsimenate tą paniką, kuri kįlo pernai rudenį Vokietijoj delei nesvietiško pabrangimo mėsos. Žinoma, toks griežtas pakilimas kainos turėjo sukelti trukšmą. Tečiau, galima sakyti, tokie atsitikimai reti. Gyvenime eina viskas sistematišku keliu. Brangumas taipgi. Vieną metą truputį pabrangsta, kitą, trečią ir tt. Praeina keletą metų ir, žiurėk, kokis nebut daiktas kainuoja jau dvigubai daugiau, negu pirma.

Amerika tam gali buti geriausiu pavyzdžiu. Čia, kaip parodo statistika, per pastaruosius 14—15 metų valgomieji produktai pabrango, aplamai imant, daugiau, kai ant 40 nuošimčių.

Gi darbininkų padėjimas tuo pačiu laiku ne tiktai kad nepagerėjo nė ant nago juodimo, bet, priešingai, — jis vis eina blogyn. Bedarbių šiais laikais priskaitoma ne šimtai, ne tukstančiai, bet milijonai. Taip, milijonai žmonių išmetami už gyvenimo borto! Tai skaitlinės šaukiančios į dangų...

Tuo tarpu (kaip apskaitliuoja profesorius Ozerovas savo kningoje „Kur mes einame?") žmonių turtas didinasi daug sparčiau, negu gyventojų priaugimas. Pasak jo, dabartiniame laike kiekvieną naujai užgimusį Anglijos kudikį turėtų sutikt 12 vergų (12 garinių arklio spėkų), pasirengusių jam tarnauti dieną ir naktį. Be to, išpultų jam dar „magaryčių" apie 2,200 dolerių!

Bet tai tik teorijoje, o praktikoje visai kitaip yra.

Toje pačioje Anglijoje tie sakmėniški turtai nėkiek ne kliudo mirti žmonėms iš bado, šalčio, nuovargio tiesiog ant Londono gatvių... Mat, vienas, kaip yra sakoma, ateina į šią „ašarų pakalnę" su aukso šaukštu burnoje, gi tuo pačiu laiku kitas užgima plikas, kaip tilvikas...

Vienam tarnauja ne tiktai tukstančiai garinių vergų, bet tukstančiai tokiųpat žmonių, kaip jis, yra pasiruošęs pildyti mažiausias jo užgaidas.

Gi kitas neturi absoliutiškai nieko ir norėdamas gyventi — butinai turi tapti vergu. Visas jo prasikaltimas tame, kad jis neturėjo laimės užgimti su aukso šaukštu burnoje...

Amerikoje tas pavergimas vienų kitais apsireiškia dar didesniame laipsnyje.

Trustai čia viską paglemžia.

Leiteris, turėdamas 18 metų, žaidė savo kabinete duonos kainomis, grąsindamas žmonijai badu. Tie nevainikuoti viešpačiai-trustai įgijo neapsakomą galę. Nuo jų priklauso, ar Amerikos gyventojai turės pigų ar brangų cukrų. Nuo kaprizo Rockefellerio priguli, ar bus ganėtinai apšviestos darbininkų lindynėse ar ne. Nuo fantazijos Naito priklauso, kaip bus aprupintos darbininkų šeimynos ir t. t. ir t. t.

Žmonija, nelaiminga žmonija numetė nuo savęs politišką ir teokratišką vergiją, bet užsidėjo naujus pančius, pakeitė vieną valdoną kitu: jei pirma viešpats dėvėjo tiarą, o paskui — sekantis—vainiką, tai dabartiniu tuo viešpačiu yra ponas su „cilinderu" — kapitalistas.

Šitie apsireiškimai ir spaudžia darbininkus, lyg sunkus kryžius, — priverčia juos dirbti nepakeliamose sąlygose, kad jųjų šeimyna galėtų vilkti skurdų, pusalkanį gyvenimą. Faktų nereikia. Kiekvienas, blaivai žiurintis gyveniman, nedrįs tai užginčyti.

Del paveikslo pilnumo negalima nepažymėti dar vieną dabartinio surėdymo skaudulį — tai žmogaus gyvasties pigumą. Nėra tos dienos, kuri nenusineštų po keliolika aukų. Kasyklose, dirbtuvėse laike metų užmušama tukstančiai žmonių. Damoklo kardas, tarytum, kabo viršuje kiekvieno galvos: mažiausis neatsargumas klaida — ir tas kardas krisdamas išduos pasportą į „kitą pasaulę", kur nėra vargų, nelaimių...

Taip, pragyvenimo brangumas iš vienos pusės ir gyvasties pigumas iš kitos — šit du tragišku priešingumu dabarties, šit gyvenimo tragizmas!?

O, Dieve, nejaugi del šviesesnės ateities reikalinga žmonijai pergyventi tiek daug tamsumo dabartyje?!..

Kastas Augustinavičius.

Peržvalga.

// **Musų rašybos dalykai.** Dažnai, o gal ir perdažnai mes kalbame apie musų rašybos dalykus. Bet ta musų rašyba, tai lyg Prometejus prie uolos prirakinta, nė iš vietos nejuda. Amerikos lietuvių laikraščių redaktoriai, tiesa, mėgina sekti Lietuvoje einančius laikraščius, tečiau niekuo budu nepasektina. Nepasektina todel, kad tie pavyzdingieji Lietuvos laikraščiai patįs neturi šiek bei tiek stipresnio pamato, ant kurio atsistoję galėtų pastovėti, sakysime, nors porą metų. Svyravimas neapsakomas. Ir prisieis vargti ir kamuoties ligi tol, kol musų kalbininkai nepadės šiokio-tokio pamato, ant kurio nors tulą laiką galėtumime pastovėti. — „Draugijos" N76 yra išspausdintas musų žinomo kalbininko, p. Kazio Bugos, straipsnis „Del musų rašybos". Iš to straipsnio sužinome, kad rašybos vadovėlis ne taip greit pasirodys, kaip kad buvo laukiama. Kaip, rodos, visi žinome 1909 m. Seinuose buvo suvažiavę keletas musų kalbininkų. „Gramatikos darbas, — sako p. Buga, — tame susirinkime buvo nuspręsta išdalyti tarp kalbininkų šitokiuo budu: Buga tegu taiso rašybos vadovėlį, Rygiškių Jonas — sintaksę, o Šlapelis — etimologiją".

„Nuo anos vasaros, kurią kalbininkai pasidalijo tarpu savęs gramatikos darbą, jau eina ketvirti metai. Ligi šiolei rodosi turėjęs butų žmonėsna išeiti ir manasis rašybos vadovėlis. Bet, deja, žadėtojo vadovėlio vis dar nematyti ir, vieni dievai težino, kuomet jam teks išvysti pasaulio šviesa! Gailinties tuo, kad musų šviesuomenė dar ir šiandie neturi mano darbo rašybos vadovėlio, nėra ko. Aš bent nesigailinu! Per tuos ketveris metus daug kas, kas buvo rašyboje neaišku, paaiškėjo. Gyvenimo ir mokslo prityrimai, kurie teko ant savo sprando išnešti, irgi kai ką naują įnešė vidaus gyveniman. Diena dieną moko! Prieš ketveris ar trejis metus mano rašytasis vadovėlis daug kuo butų skyręsis nuo šiandie leidžiamojo. Jei, žinoma, aš jį leisčia. Iš tokio vadovėlio maža naudos tebutų buvę: visi mano naujieji prasimanymai, iš pačių pamatų perdirbantys šių dienų rašybą, butų likę daugumos atmesti. Geidaujamosios vienybės rašybos dalykuose butumėm nesusilaukę. Ir toliau butų teberašę Vilnius vienaip, Kaunas kitaip, o Seina dar kitaip. Bet ir dabar nelabai aš tetikiu, kad mano busimasis vadovėlis turėtų vienijamąją galią. Kad jis visų Lietuvos miestų, turinčiųjų atskiras rašybas, ir nesuvienys, bet savo nuolaidumu ir sukalbamumu juos priartins. Jau vienu tuo butų nebemaža padaryta. Kitam paskui manęs leidžiant naują rašybos vadovėlį, nebebutų tokio dideli vargo rašyba suvienyti visi Lietuvos miestai.

„Šie metai rašybos vadovėlio dar negalėsiu parupinti. Maža to, šiandie net ir spėtinai negalėčia pasakyti, kuomet laukiamasis vadovėlis bus paleistas žmonėsna. Esant kitais darbais apkrautam, ir geriausiais norais, negalima yra rašyti ilgi mokslo tyrinėjimai. Geriausia aš suprantu ir tuo visai neabejoju, kad rašybos vadovėlis turėti šiandien butų mums labai pravartu. Daug kas jau ir skundžiasi jo trukumu". ***

Ir tiesą p. Buga pasakė, kad jo paties naujieji prasimanymai, iš pačių pamatų perdirbantįs šių dienų rašybą, butų likę daugumos atmesti. „Draugijos" redakcija daugelyje vietų prie p. Bugos srtaipsnio pridėjusi savo pastabas, nurodo jo paklaidas bei logiškai sukritikuoja tulus jo aiškinimus ir išvedžiojimus. Tatai gal prisieis gerokai dar palaukti, ligi susilauksime geidaujamojo p. Bugos rašybos vadovėlio, kuris pagelbės susirasti bent kiek stipresnį pamatą.

*

Anglų laikraščiai apie lietuvius ir Miką Petrauską. Geriausiame anglų muzikos laikraštyje „Musical America" birželio numeryje, tilpo ilgas straipsnis — „Sanskritas—šių dienų dainos kalba", — parašytas Ivan Narodny. Apart straipsnio, tenai taipgi patalpintas paveikslas Scenos Mylėtojų Choro kartu su jo vedėju bei mokytoju Miku Petrausku.

Pirmoj straipsnio dalyj paduota trumpa lietuvių tautos charakteristika ir privesti keli historiškos vertės ruožai. Antroji gi straipsnio dalis pavesta gerbiamo jo musų kompozitoriaus, Miko Petrausko, biografijai bei jo charakteristikai. Čia aprašyta, kur Mikas Petrauskas mokinosi, kaip pas jį apsireiškė muzikališki gabumai, kaip jis vystė ir tobulino šitą dailės dovaną ir kaip jis pasiryžo sunaudoti tuos savo gabumus, tą svarbią gamtos dovaną lietuvių tautos labui — pažadinimui lietuvių prie to, kas yra dora, gražu, prakilnu; — viską jis manė pasiekti per muziką ir dainą. Ateina revoliucijos metai (1905) Rusijoje — jautri Miko Petrausko širdis bei jo prakilnųs jausmai nedaleidžia jo stovėti nuošaliai, ant visko žiurėti šaltai. Tuoj ant jo atkreipia akį rusų valdžia ir, neatsižvelgdama ant geriausių ir prakilniausių Miko Petrausko nolų ir žmonymų, pradeda jį persekioti. Mikas Petrauskas pasitraukia užrubežin ir toliau studijuoja muziką Paryžiuje ir Milane.

Geresniam įsivaizdinimui to straipsnio turinio ir supratimui jo svarbos žemiau paduodame kelias ištraukas, kuriose vaizdžiau paliečiama lietuvių tauta bei Mikas Petrauskas.

„Kas iš newyorkiečių galėjo kada-nors sau persistatyti, kad tarp įvairių čia gyvenančių tautų yra viena, kuri dainuoja savo dainas sanskrito formoje, tos seniausios žmonių kalbos... Ta tauta yra lietuviai, kurie sulig veislės ir kalbos arčiausiai stovi prie tos senoviškos kalbų kalbos...

„Lietuviai yra vienintėlė tauta, kuri vartoja kalbą, egzistavusią seniausiuose laikuose, kokius tiktai žino historija."

„Skirtumas tarp senoviško sanskrito ir dabartinės lietuvių kalbos, be abejo, yra didelis, bet jei atsikeltų išgulėjęs kapuose kokius šešis tukstančius metų mokslinčius ir susitiktų su musų dienų lietuviu, jis galėtų su juo šiaip-taip susikalbėti...

„Darbštųs, tylųs ir kuklųs lietuviai, taip kaip ir finai, į kuriuos jie yra panašiausi, turėjo pasisekimą šioj šalyj (Amerikoj) nors dar didžiuma jų yra paprasti darbininkai...

„Ištiesų yra įspudinga girdėti senoviškos rasės dainą. Kiekvienas melodiškas tonas ar intervalas kvepia senove. Lyg kad tukstančiai metų butų suspausti į kaikurius tų keistų dainų atbalsius. Jei kas nori girdėti amžių balsą, aidą nuo Himalajų, šnabždėjimą bei čiurškėjimą nuo Euphrato ir Gango, tegul jis atsilanko ant lietuvių dramatiškų bei muzikališkų perstatymų Williamsburge (Brooklyne)... Jų stilius tikrai yra svetimtautiškas — indo-arianiškas...

„Labai pažymėtinas apsireiškimas pas vietines svetimtaučių kolonijų muzikos draugijas — jos visos priklauso nuo vedėjo. Gal kolonija turėti daug gerų dainininkų bei muzikos mylėtojų, bet jei nėra tinkamo vedėjo, viskas žlunga. Lietuviai yra laimingi, kad jų muzikos reikalai yra rankose mokytojaus Miko Petrausko, kuris yra ne tik augštai išlavintas dainininkas ir pedagogas, bet ir tautiškos reputacijos kompozitorius. Jo gyvenimo historija yra pati savyje užimanti apysaka..."

Savo straipsnį rašytojas užbaigia šitais žodžiais:

„Kada aš sugrįžau iš Williamsburgo (Brooklyno) lietuvių kolonijos, man išrodė, lyg aš bučiau buvęs kitame amžiuje ir tarp kitų žmonių veislės. Žavėjantis ypatiškumas jų muzikos neišeina man ir dabar iš galvos"...

*

// **Pabėgusių nuo kareivijos žiniai.** Nors „V. L." buvo jau trumpai pranešta apie tą dalyką, bet delei jo didžios svarbos visai Amerikos lietuvių visuomenei ir delei to, kad daugelis pabėgusių nuo kareivijos vis dar svyruoja — grįžti jiems tėvynėn ar ne? laukia juos bausmė ar ne? — talpiname žemiau kiek platesnį pranešimą, paimtą iš „Šaltinio", kuris, be abejo, yra tikrai informuotas, nes turi savo advokatus, pilnai žinančius tą visą klausimą; priegtam „Š." tas pranešimas užima įžengiamojo straipsnio vietą, kas dar daugiau patvirtina jo teisingumą bei paties klausimo svarbumą.

„Labai žymi musų išeivių dalis, iškeliavusiųjų į Ameriką, Angliją, Prusus ar į kitas šalis, yra pabėgę nuo kareivijos. Grįžti namo daugelis gal norėtų, bet bijosi bausmių, galinčių jų laukti už pasišalinimą nuo kareiviavimo. Ši aplinkybė labai suvaržo musų išeivius ir padaro iš jų jau ne paprastus, bet priverstus išeivius, kuriems durįs į tėvynę tiesiog uždarytos. Svarbu todel pasinaudoti kiekviena tinkama proga, kad be vargo sugrįžus atgal į Lietuvą.

Gal nei viena Augščiausio Manifesto, išleistojo Romanovų giminės sukaktuvių paminėti, dalis tiek nepaliečia Lietuvos, kiek straipsnis apie pasišalinimą nuo kareiviavimo atlikimo.

Štai jo žodžiai: **Paliuosuoti, kaip nuo bausmės, taip nuo tardymo ir teismo asmenis, pasišalinusius nuo kareiviavimo atlikimo, jeigu jie sugrįžo ligi 21 d. vasario 1913 metų, arba sugrįš ne vėliau, kaip už metų nuo šios dienos.**

Paliuosuojami nuo visokis atsakomybės ir bausmės pirmiausia visi tie, kurie ar per Japonų karą, ar vėliau pasišalino, kada buvo daroma mobilizacija. Jie visi gali ramiai sau grįšti į Lietuvą ligi **21 d. vasario mėn. ateinančių 1914 metų.**

Lyginai paliuosuojami nuo bausmės visi, kurie pabėgo prieš liosus, kurie net ištraukę liosą, arba tiesiog iš pulko pabėgo. Šiems visiems taip-pat dovanojama bausmė už pabėgimą, jeigu sugrįš ligi 21 d. (s. k.) vasario 1914 metų.

Visi pabėgę nuo liosų, arba iš pulko, turės atitarnauti kareivijoje. Vadinasi, turės stoti kareivijon, bet tik nebus baudžiami už pabėgimą.

Reikia atsiminti, kad pagal naujuosius kareiviavimo įstatymus pabėgėliai nuo kareivijos bus skaudžiai baudžiami — ligi kelerių metų katorgos ir bus atimtos kai-kurios teisės. Taigi kas dar mano Lietuvon grįšti — butinai turi pasistengti sugrįšti šiemet, nes nepasinaudojus manifestu, tiesiog daryte užsidarys sau duris į tėvynę. Ką reikia kareivijoje atitarnauti, tai dar vis mažiau vargo, negu buti amžinai ištremtu svetimoje šalyje.

Dar reikia pastebėti, kad net ne visiems pabėgėlams reikės tarnauti. Pagal įstatymų, kareivijon teima ligi 33 metų amžiaus. Kas todel pabėgęs nuo kareivijos išgyveno keliolika metų ir turi dabar pilnus 33 metus, tas gali ramiai grįšti Lietuvon, nebijodamas nei kareiviavimo, nei bausmės.

Pažymėtina taip-pat, kad išsitarnavusius kareivius, jei ištiktų karas, ima tiktai ligi 39 metų amžiaus.

Per Japonų karą ir per vėlybesnes mobilizacijas pabėgo į užsienius iš baimės daug tėvų, apleidusių savo šeimynas ir vaikus. Bijo sugrįšti, nes nežino, kas laukia. Taigi šiemet galima ramiai grįšti, o jeigu jau turi 39 metus, tai nereikės nei stoti net karui atsitikus (Dar ketveris metus skaitosi „opločenecu", bet karan tokiems paprastai nereikia eiti).

Dar kartą primename, kad sugrįšti reikia butinai ligi 21 d. (s. k.) vasario ateinančių 1914 metų. Kas sugrįš vėliau, tas netik negalės pasinaudoti šiais palengvinimais, bet dar bus skaudžiau baudžiami pagal naujai pereitais metais patvirtintų įstatymų".

*

// **„Pasiuntinys" nebeišeis.** „L. U." praneša, kad „Pasiuntinio" redaktorius kun. Šepetys prašęs paskelbti, kad Kauno gubernatorius neleido jam leisti ir redaguoti dvasiško laikraščio „Pasuntinio". Taigi „Pasiuntinys" daugiau nebeišeis.

Politikos savaite

MEKSIKA.

Paskutiniomis dienomis revoliucijonieriai išlošė mušius keliose vietose. Iš Dauglas, Ariz., nuo birželio 30 d. pranešama, kad revoliucijonieriai šturmu paėmė Guaymas. Gauta trumpa telegrama, kuri praneša, kad „Guaymas paimtas šturmu. Viskas musų rankose".

Valdiškos gi žinios praneša, kad revoliucijonieriai paėmė nelaisvėn apie 500 federalistų, kurie pasidavė, kaip tik liko paimta tvirtovė.

Iš El Paso, Tex. nuo birželio 30 d. pranešama kad Juarez'e liko nuteista mirtin 28 žmonės, kurie šiose dienose buvo apkaltinti padėjime dinamito po valdiškų namų. Tai, matyt, kad tie buvo revoliucijonierių pasiuntiniai, kurie naikinimu valdiškų namų bei valdininkų žudimu manė prirengt dirvą Meksikos sostapilio užėmimui. Teismo nuosprendis liko išpildytas tą pačią dieną.

Liepos 1 d. gen. Felix Diaz ir užsienio dalykų sekretorius Karlos Pereyra pakėlė klausimą apie tai, kad Suv. Valst. senatorius, Albert B. Fall davė pagalbą Meksikos revoliucijonieriams. „Aš patsai neturiu jokių tikrų prirodymų prieš senatorių Fall", pasakė gen. Diez, „N. Y. T." korespondentui, „ir jis niekad neturėjo su manimi susinešimų, bet aš žinau, kad tokie prirodymai yra užsienio dalykų kontoroje ir aš pasistengisu, idant tas viešai liktų pagarsinta. Aš manau, kad sen. Fall turi nemažą įtekmę ant Meksikos politiško gyvenimo".

Sekretorius Karlos Pereyra praneša, jog ištiesų yra prirodymai apie negeistiną sen. Fall'o pasielgimą, bet jis mano, kad dabar nepatogu ir nenaudinga paskelbti tą viešai; tas galėtų užkenkti draugiškam atsinešimui tarpe Meksikos ir Suv. Valstijų.

Sen. Albert B. Fall tvirtina, jog kaltė, kurią ant jo meta gen. Fel. Diaz ir Karlos Pereyra visai neteisinga, o jei yra kur apie tai kokie dokumentai, tai jie yra netikri, bet sufabrikuoti.

—o—

BALKANŲ KARAS.

Kai Balkanų viešpatijos susijungė ir sukilo prieš Turkiją, tai kuone visas pasaulis kalbėjo apie karą užu laisvę, visi sakė, kad balkaniečiai susijungė tuo tikslu — kadgi pasiliuosuoti iš nelaisvės nagų, iš-po Turkijos jungo, kurį ant balkaniečių sprando uždėjo. Tiktai geresni politikos žinovai netikėjo tam ir tas žinias, kurios skelbė, kad tai karas už laisvę, stačiog vadino nesąmonėmis bei tyčia paleistais paskalais. Vos tik iškilo tarp Turkijos ir balkaniečių karas tie politikos žinovai jau tuomet rašė kai-kuriuose žurnaluose, jog už to karo užu laisvę gludi pasislėpusi gudri politika ir visai kitoki tikslai.

Liepos 2 dieną iš Saloniko į Londoną „The Daily Telegraph" korespondentas praneša apie mušį, iškilusį tarpe bulgarų ir graikų. Tai buvęs tikrai pragariškas mušis. Apie aštuonesdešimts bulgarų užmuštų ir sužeistų. Iš Romos gi praneša, kad Turkija, jei Bulgarija neatsisakysianti nuo savo dar kaipir abejojama. Per dvi prie Serbijos ir Graikijos. Ką toksai pagrąsinimas reiškia, Bulgarija, rods, gali gan gerai žinoti. — Ir liepos 3 dieną jau gauta tikros žinios, kad karas tarpe balkaniečių — tai gyvas ir neužginčytinas faktas. Pirmiau, mat, buvo dar kaipir abejijama. Per dvi pastari dieni — liepos 1 ir 2 dienas — tarpe balkaniečių iškilę tokios skerdynės, tokie mušiai, kokių karo historijoje ligi šiol dar nebuvo. Tulose vietose serbams pagelbėjo graikai. Pranešama net, kad Graikijos karalius nuvykęs į pirmutines savo kareivių eiles ir ves savo kariuomenę prieš bulgarus. Kaip iš karo lauko praneša, bulgarų kariuomenė baisiai sumušta. Mažiausia, apie 5,000 bulgarų kareivių paėmė nelaisvėn serbai, o keletas tukstančių nušautų arba sužeistų. Taipgi ir serbai daugelio kareivių netekę.

Iš pat liepos 2 dienos ryto buvę atnaujinti kruvini mušiai. Mušėsi apie Retkibukwe, Zlotovą, Kočaną ir Istibą. Pirmausia buvo šaudymai, o paskiaus jau net taip arti susiėjo, kad durtuvais badėsi bei kardais kapojosi. Abi pusi turėjusios didelius nuostolius. Viena serbų divizija paėmusi nelaisvėn čielą dalį pėstininkų, su virš 1,000 kareivių ir 150 oficierių bei daugelį ginklų.

Sulig pastarųjų pranešimų serbai visiškai nuginę bulgarus nuo tų teritorijų, kurias bulgarai staiga nuo serbų buvo atėmę. Laikraščių žinios skelbia taipogi apie buvusį mušį Ovčepolyje, kur pasidavę serbams 4,000 bulgarų. Iš serbų pusės kritę arba sužeistų 2,000. Priegtam, sulig geriausių informacijų, kurios gautos iš Serbijos sostinės, mušio linija tęsėsi nuo Kočano, Istibo ir Strumitzo linkon Guevgheli, o nuo Guevgeli ligi Orfani jurių įlankos. Bulgarai smarkiausia mušėsi bei karščiausia užpuolė ant savo priešų, graikų-serbų linijos, ties Guevgheli ir Istibu. Tulam laikui graikų-serbų eilės turėjo pasitraukti nuo Istibo su dideliais nuistoliais ir eiti linkon Ovčepolio. Bet pasidėkavojant tam, kad neužilgo pribuvo į pagalbą daugiau serbų kareivių, kurie susijungė su besitraukiančiomis eilėmis ir susirėmė su bulgarais ties Dernaku ir Petrošina, už Kočano, kur išnaujo kilo smarkus mušis.

Neįtikėtinos žinios praneša, kad liepos 2 d. naktį bulgarai sumušę serbus ir jog pastarieji turėję pasitraukti iš tų pozicijų, kurias buvo paėmę. O liepos 3 d. iš Belgrado į Londoną praneša, jog graikų kariuomenė pribuvusi serbams pagalbon ir po smarkaus mušio atgavę atgal Guevgheli. Bulgarų kariuomenė, kuri susidurė su keletu nepasisekimų greitai traukiantisi atgal Makedonijos pakraščiais, o serbai juos vejasi.

Kad panaikinti šitą kilstantį karą tarp balkaniečių dabar jau nesą vilties. Bulgarija pasiuntusi Serbijai ir Graikijai persergėjimo pranešimus, kuriuose reikalauja, kad tiedvi viešpatiji sustabdytų į 24 valandas savo kariuomenės judėjimas. Šitoksai Bulgarijos pranešimas yra skaitomas ultimatumu. Serbijos karalius gi nesenai sušaukęs tam tikrą susirinkimą, kuriame buvo kalbama apie karą su Bulgarija ir neužilgo manoma apie tai Bulgarijai pranešti. Graikija gi, kuri nesenai pasiuntė Bulgarijai ir Europos viešpatijoms pranešimus, tuose pranešimuose skundžia Bulgariją, kuri viliugingai užpuolusi ant graikų ir serbų.

Abelnai imant Balkanų situacija randasi nudien labai kritiškame padėjime. Ir dėlei to sako kad neužilgo Rumunija pradėsianti pas save mobilizaciją, taigi pradės rengtiesi, idant tinkamai pasitikti tai, kas ateina — Balkanų karą.

Iš Visur.

Ilgiausia kelionė orlaiviu. Paryžius, Francijoje. Liepos 2 dieną, 4:20 val. po pietų, francuzų orlaivininkas sugrįžo atgal į Francuziją bei nusileido į Villacoublay aerodromą, netol nuo Versailles. Jisai, kaip jau buvo rašyta išlėkė iš Paryžiaus į Peterburgą — apie 3,100 mylių atstumo.

Štai jo atliktos kelionės užrašai: birželio 1 d. išlėkė iš Paryžiaus į Varšavą — 875 myl.; birželio 15 d. iš Varšavos į Dvinską — 344; birž. 16 d. iš Dvinsko į Peterburgą — 281; birž. 23 d. iš Peterburgo į Revelį — 219; birž. 25 d. iš Revelio į Stockholmą — 250; birž. 25 iš Stockholmo į Kopenhageną — 342 mylios; liepos 1 dieną iš Kopenhageno į Hagą — 449; liepos 2 d. iš Haagos į Paryžių — 240 mylių.

Nusileidus Moulinais'ui į Villacoblay aerodromą, kur buvo susirinkę jo pasitiktų apie penki tukstančiai žmonių, jo keletas draugų tuč tuojaus pasveikino jį bei apkabinę pabučiavo, o burelis merginų įteikė jam gėlių bukietus. Po tam minia pagriebė jį ir iškėlusi į viršų nešiojo aplink aerodromą.

Brindejonc des Moulinais turi tik 21 metus amžiaus ir šį rudenį turės eiti į kariuomenę. Anot laikraščių pranešimo, Moulinais yra mandagus ir drovus vaikinas, tečiau turi plieninius nervus.

Prašo, kad paliuosuotų ponią Pankhurst. Londonas, liepos 2 d. Šeši įtekmingi Londono universiteto profesoriai, tarp tų — Sir Victor Horsley, Karo Pearson ir Sidney Webb pasiuntę Anglijos karaliui peticiją, kurioje prašo, kad jai dovanotų. Jie toje peticijoje pabriežė, kad jinai negyvensianti taip ilgai, idant išbuti kalėjime paskirtą laiką.

Italijos karaliaus kelionė. Pisa, Italijoje, liepos 1 d. Italijos karalius ir karalienė, su daugeliu palydovų, tarp tų markizas San Giuliano, Italijos svetimų reikalų ministeris, išvažiavo į Kiel'ą, kur jie susitiks su Vokietijos imperatoriu bei Švedijos karaliu ir karaliene.

Delei to, kad su Italijos karaliu keliauja Italijos svetimų reikalų ministeris, tiki jog bus kalbama apie svarbius tarptautinius klausimus: apie trijų viešpatijų sutartį, Balkanų ginčus ir palaikymą romos tarp Europos galybių.

Suareštavo unijos viršininkus. Liepos 1 diena iš Paryžiaus praneša, kad tenai, delei kilusių tarpe kareivių maištų, kuriuos, kaip žinome pagimdė sumanymas įvesti trimetinę kariuomenės tarnystę suareštavo aštuonioliką vadovų, kurie prideri į revoliucijonierių organizaciją — Generalinę Darbo Kinfderaciją. Juos skundžia už sukėlimą maištų tarp kareivių ir kad delei jų agitacijos daugel kareivių pabėga iš kariuomenės.

Beto suareštavo dvyliką viršininkų ir ex-viršininkų darbininkų unijų Paryžuije, o šešis provincijoje. Sako, kad neužilgo ir daugiau areštuos.

Cavalieri ir vėl rengiasi apsivesti. Paryžius, Francijoje. Nesenai laikraščiai paskelbė, kad garsi italų dainininkė ir vėl rengiasi apsivesti. Dabar ji ištekėsianti už dainininko (tenoro) Muratore. Kiek žinoma Mme. Cavalieri turi jau apie 40 metų amžiaus ir jau keliatą kartų buvo vedus, bet vis ženybinis gyvenimas pasirodydavo nepatinkamas. Ar šių metų vestuvės bus laimingesnės, ar su teiks jai tai, ko jinai trokšta? — kas gi gali žinoti. Be abejo, kad šitoms vestuvėms nenusisekus kaip reikiant, ir vėl gali pamėginti bei pasiryžti kitas surengti. Mme. Cavalieri turi garbintojų pasirinktinai.

Katastrofa Indijoj. Kalkuta, birželio 29. Ant gelžkelių linijos Burdwan provincijoj, važiuojant traukiniui su žmonėmis per tiltą ant upės Sako, tiltas įlužo, ir visi vagonai nupuolė vandenin. Pirmieji septyni vagonai nugrimzdo ant upės dugno, o kiti užvirto ant jų. Žuvo daug žmonių, bet kiek, nežinia.

Rumunija ginkluojasi. Viena, birželio 30 d. Vietiniai laikraščiai praneša, kad Rumunijos valdžia uždraudė išvežimą prekių į Bulgariją; kariška valdžia užėmė daugelį traukinių. Visur apsireiškia rengimasi į karę.

Norėjo suardyti geležinkelį. Halle, Saksonija, birželio 30 d. Geležinkelio sargas atrado ant Berlin-Halle-Kassel linijos, arti stoties, pritaisytus prie rėlių šešis dinamito šuvius. Be abejonės, buvo sutarta užpulti ant traukinio, ištikus katastrofai.

Suvalgė mylimojo širdį. Berlinas birželio 30 d. Kottbus'e (arti Frankfurto ant Odero upės) buvo negrinėjama labai įdomi sensacijinė byla. Tula M. Koekeritz, karuselio savininkė Drebkan, nužudė savo mylimąjį, sukapojo į šmotus ir sudegino, o širdį suvalgė; vidurius gi įkasė žemėn.

M. K. prisipažino prie kalties ir paaiškino, kad jos mylimasis patsai atkirto sau kairiąją ranką, o paskui prašė jos visai jį užmušti, ką ji, paėmusi kirvį ir išpildė.

Žmogžudystė bažnyčioje. Roma. Šiomis dienomis šv. Petro bažnyčioj Sulmone buvo papildyta baisi žmogžudystė. Vietinis valdininkas patėmijęs apie klebono susiartinimą su jo žmona, įsiveržė bažnyčion kada kunigas laikė pamaldas ir paleido į jį du šuviu. Kunigas krito ant vietos. Užmušėjas tuoj parbėgo namon, nušovė savo žmoną, o patsai atsidavė į valdžios rankas.

North-German Lloyd. Bremen. Keletas dienų atgal kompanija pagarsino, kad laike praėjusių metų jos pelnas siekė $4,920,000; už 1,758,740 tonų anglies užmokėta $7,376,735, už mėsą $1,685-000, už žuvį $239,660, už miltus, fruktus ir kitus prietaisus $1,688,-890. Kompanija išdavė keleiviams 7,098,560 kiaušinių, 4,271,059 apelsinų ir citrinų, 707,625 svarus svogunų, 983,802 svarų salotų, 19,119,242 svaru ledo, 1,056,037 svarus sviesto ir 12,097 dėžučių degtukų.

Sufragisčių darbeliai. Glasgow. Birželio 30d. Sudegė Ballikinram Castle vienas iš didžiausių Škotijos namų, kuris kainavo apie $500,000. Jį padegė narsios kovotojas už moterų tiesas.

Sufragstės padegė taipgi gelžkelio stotį arti St. Andrews.

Mušis tarp bulgarų ir graikų. Sofija. Birželio 30 d. ištiko smarkus mušis tarpe bulgarų ir graikų arti Bulger; čia bulgarai liko kų artiBulger; čia bulgarai liko pergalėtojais; buvo vartojami durtuvai. Tą pačią dieną atsibuvo mušiai tarp bulgarų ir serbų.

Serbija priima Rusijos tarpininkystę. Bielgrad, liepos 1 dieną Skupščina (parlamentas) nutarė priimti Rusijos caro tarpininkystę sutaikinti ją su Bulgarija. Vienok Serbija nemano permainyti iš statytųjų bulgarams reikalavimų ir pasiryžo laikyti savo kareivius ant karo lauko iki nepranyks pavojus iš bulgarų pusės.

Bulgarai mušasi su serbais ir graikais. Kaip praneša iš Londono nuo birželio 30 d., bulgarai veda mušius kartu su serbais ir graikais. Mušio linija tęsiasi apie 140 mylių; bulgarai tą dieną paėmė vieną didelį miestą ir pralaimėjo tik pas Salonikus.

Gaisras Konstantinipolyje. Konstantinopolis, birželio 30 d. Iškilęs gaisras sunaikino didžią miesto dalį. Tik padėkavojant greitam ir energiškam ugnagesių veikimui buvo sulaikyta ugnis nuo Didžiosios Portos. Visas archivas iš užsienio dalykų kontoros buvo išneštas savo laiku.

Serbams sekasi. Bielgrad, Serbija, liepos 2 d. Žinios iš Uskub'o praneša, kad serbai pasekmingai užsipuldinėjo ant bulgarų ir užėmė keles gan svarbias pozicijas.

Turkai nori padėti serbams. Roma, liepos 2 d. Pasklydo žinios, kad Turkija manantį susijungti su Serbija ir Graikija ir eiti išvien priešais Bulgariją.

Bulgarų nuostoliai. Bielgrad, liepos 1 d. Laikraščiai praneša, kad mušyje birželio 30 d. serbai paėmė nelaisvėn 20 bulgarų oficierių, 58 paaficierių ir 700 kareivių. Skaitlius užmuštųjų nėra paduotas, bet jis taipgi gan didelis.

Šveicarija planuoja permainyti konstituciją. Berlinas, liepos 1 d. Sulig pranešimų iš Berno Šveicarijos valdžia sumanė įvesti žymias permainas krašto konstitucijoj. Praktikoj visa politiška valdžia sukoncentruota konferencijos prezidento rankose, kuris yra renkamas kasmet. Delei tos priežasties politikoj negali but vienodumo, pastovumo ir tinkamo tvirtumo. Jau senai jautėsi reikalas, kad panašų apsireiškimą reikia šiokiu ar tokiu budu prašalinti įvedant tam reikalingas permainas konstitucijoje. Reformų projektas, išdirbtas Tautos Tarybos dviejų komisijų, priimtas 107 balsais preš 14.

Neramumai Tegerane (Azijoj). Mušyje arti Rešto Salara-Daule kareiviai sumušė čia buvusius valdžios kareivius; jų krito virš 100 žmonių. Galop Salar-Daule su savo kareiviais užėmė Reštą.

Tegerano valdžia ant greitųjų pasiuntė priešais Salara-Daule 400 persų-kazokų, kuriuos veda du rusų oficieriai-instruktoriai.

Turkijos arabų kongresas. Paryžius. Čia atidaromas Turkijos arabų kongresas, kuris turi išdirbti reformos programą ir atkreipti visos Europos domą ant arabų reikalavimų.

Iš Amerikos.

Karščiai. Pereitą savaitę atėjusios žinios praneša, kad birželio 30 d. daugelyje Amerikos vietų buvo dideli karščiai. Chicagoje tik viena diena pasimirė 46 žmonės, nors tai nepilnos žinios. Valdžios termometras tulose gatvėse rodė 102 laipsniu šilumos. Detroite tą dieną nuo karščio pasimirė 11 žmonių. Kituose vakarinių valstijų mestuose pasmirusių nuo karščių skaitlius mažesnis. Nek Yorke šilumos buvo 92—93 laipsniai.

Liepos 1 dieną, kaip praneša iš Bostono, pasimirė 1 žmogus, o su virš 50 nusilpnėję. Šilumos buvo apie 100 laipsnių.

Sustabdė lošimus. Newport, R. I. Į dvidešimtį metų pirmą kartą pasiryžta Newporte uždaryti tokias vietas, kur yra įvesti vieši lošimai, „The Nautilus" klubas, kuris turi net ir valstijos čarterį šiemet vasaros metu jau busiąs laikomas uždarytas. Tok-

sai valdžios pasiryžimas, sako, labai nustebinęs to klubo patronus, turtingus žmones, kurie ten pirmiau „smagiai'' laiką praleisdavo.

Kai tik išrinko Newporto majoru Williamą MacLeodą, jisai tuč tuojaus aiškiai pasakęs, kad visos lošimų vietos, butent — kur lošiama iš pinigų ar anksčau ar vėliau, bet turi buti uždarytos.

Bijo plėgos. Havana, birželio 30 d. Kubos valdžia prisakė tulai kariuomenės daliai persikelti į petinį pakraštį ir saugoti nuo Haiti salos atkeliaujančius imigrantus, kad neįvežtų buboniškos plėgos, kuri tarp Haiti salos gyventojų pasirodžius. Tuo tarpu Oriente pakraštį sergsti keturi Kubos šarvuočiai. Bet nežiurint to, sako, kad tuli haitiečiai išsėdę ant Kubos salos.

Kalėjiman už kyšio pasiulymą. Los Angeles, Cal. Birželio 30 d. federalinis apskričio teismas nuteisė Chrales Ercanbrack, dailydę iš Santa Barbara, dviem mėnesiam kalėjimo ir 250 dol. piniginės bausmės. Jisai, mat, parašęs Suvienytų Valstijų senatoriui, D. Works'ui, laišką siulydamas jam 1,000 dol., jei senatorius pasistengs parupinti Santa Barbaroje pačto direktoriaus vietą, kurios jis labai norėjo.

Bandė lėkti per Michigan ežerą. Chicago, Ill. Liepos 1 d. praneša, kad Logan Vilas, savamokslis Chicagos aviatorius, pasiryžo perlėkti per Michigan ežerą. Jisai su savo hydro-aeroplanu išlėkė iš St. Joseph, Mich. ir lėkė į Chicagą. Tą kelionę atliko jis į valandą ir trisdešimts keturias minutes. Jei ne smarkus vėjas, tai tą kelionę — 58 myl. — butų atlikęs į valandą.

Senatorius kyšių ėmėjas. Webster Springs, W. Va. Liepos 1 d. nuteisė šios valstijos senatorių Smithą už kyšių ėmimą. Senatorius Smithas paėmęs nuo pulkininko W. S. Edwards'o 2,200 dol., už ką prižadėjo atiduoti už Edwardsą savo balsą renkant jį Suv. Valst. senatoriu.

Senatorius Smithas, tai pirmutinis West Virginijos legislaturos sąnarys, kuris pasmerktas užu tokį prasižengimą.

Apskundė gub. Sulzer. Philadelphia, Pa. Liepos 1 d. į Philadelphijos teismą paduota byla, į kurią įtrauktas New Yorko valstijos gubernatorius Sulzer. Jį apskundė p-lė Mignon Hopkins, dirbanti Wanameker'io krautuvėje kaipo pardavėja, už sulaužymą prižado. Kiek tame teisybės, sunku žinoti, tečiau sako, kad gub. Sulzer 1903 m. prižadėjęs vesti p-lę Hopkins ir tą prižadą sulaužęs. Gub. Sulzer, penki metai atgal apsivedė ir su savo žmona gyvena. Keista tatai, kad p-lė Hopkins po tiek metų sumanė skųsti p. Sulzer'į ir reikalauti nuo jo kokio ten atlyginimo.

P-lė Flynn teisme. Paterson, N. J. Liepos 1 d. Passaic pavieto teisme buvo klausinėjama p-lė Flynn, vienintėlė IWW. organizacijos moteriškė organizatorė, kuri su pasišventimu dirba tarp Patersono audėjų streikierių. Ją kaltina už tai, kad buk jinai vasario mėn. kalbėdama Turn Hall svetainėje raginusi streikierius pakelti maištą, ir nenorinčius streikuoti darbininkus „spardyti, mušti bei tąsyti''.

Bet p-lė Flynn visa tai užginčino. Ir jos liudininkės, daugiausia jaunos mergaitės, kurios tą va karą, kai jinai kalbėjo Turn Hall svetainėje, sėdėjusios pirmutinėse eilėse ir girdėjusos kekvieną jos ištartą žodį, užginčino tai bei prirodė-išaiškino, kad tai begėdiškas Patersono policijos melas, kuri įvairiausiais budais persekioja darbininkus ir jų organizatorius. Jauna, apie 16 met. mergina, Carrie Torello, pasakojo teisėjui, kad p-lė Flynn, ne tik neraginusi kelti maišti, bet persergėjusi streikierius, kad jie stengtųsi kuo ramiausia apsieiti, kad jie stengtųsi elgtiesi sulig įstatų, idant policijai neduoti progos prie jų prisikabinti už peržengimą įstatymų.

Adolf Lessig, vietinis IWW. organizatorius, liudyjo, kad policijos užmetimas bei skundas, buk p-lė Flynn raginusi kelti maištą, esąs melagingas nuo pradžios lig galo.

Taipogi ir daugybė kitų liudininkų taip jau liudyjo apie p-lės Flynn nekaltumą.

P-lė Flynn, kaip teisme pasiaiškino, gyvenanti New Yorke, vadinasi poni Elizabeth Gurley Flynn Jones, turinti trijų metų sunų ir agituojanti už IWW. nuo 16 metų savo amžiaus; dabar ji turi jau 22 m. Per ištisus keturius mėnesius jinai kasdien buvusi Patersone ir veikusi tarpe darbininkų streikierių. Ji atvykusi į Patersoną, kai ją pakvietęs Ewald Koettgen, vietinis IWW. organizatorius.

— Ar tamsta kalbėjai Turn Hall svetainėje vasario 25 d. rytą? — klausia jos p. Marelli, vyriausias IWW. apgynėjas šitoje byloje.

— Aš kalbėjau, — atsako p-lė Flynn ir tęsia:

— Aš kalbėjau tenai dvidešimts minučių ar per pusvalandį. Pirmų pirmiausia nurodžiau streikieriams, kaip reikalaniga, kad visi audėjai darbininkai sustreikuotų bei kaip reikalinga, kad jie susiorganizuotų į didelę uniją vietoje skirstyties po mažas organizacijas. Aš atkreipiau jų domą į tą faktą, butent, kad Doherty dirbtuvės darbininkai, sustreikavo todel, kad ten įvedė keturių staklių provizija, ir kad jie negali nieko laimėti ligi tol, kol jie visi nesusiorganizuos.

— Aš pasakiau jiems, kad sustreikuota kaip tik labai patogiu laiku, nesa šitas streikas prasidėjo pasibaigus Lawrence, Mass. streikui, kurį darbininkai laimėjo. Aš pasakiau jiems, kad Lawrence streikieriai laimėjo todel, kad jie gerai saugojo dirbtuves ir streiklaužius bei patariau jiems sekti jų pavyzdį. Tiesa, aš raginau juos, kad jie stengtųsi prikalbinėti darbininkus, kurie dar dirbtuvėse dirbo, streikuoti kartu su jais, bet aš patariau jiems daryti tai ramiu budu, atsišaukiant į juos, kaipo savo draugus, ir priduriau, kad nenaudotų kitokių kaip tik ramaus ir logiško įsitikinimo budų.

— Priegtam turiu pasakyti, kad aš patariau jiems, kuomet pikietuoja, laikyti rankas kišeniuose, papasakojau jiems apie vieną atstikimą tarp New Yorko hotelių ir restoranų tarnų, kurie buvo sustreikavę, jog aš mačiau kaip detektivas įkišo akmenį į streikierio kišenių, kad paskiau prirodyti, jog tas streikierius pasiryžęs muštiesi. Aš tikrai, kiek tik galėdamas patariau, kad stengtųsi susilaikyti nuo visokių prievartos formų, ir tai yra patsai branduolys mano tos dienos kalbos''.

Kadir Dunn, prosektorius toj byloje, stengėsi išgauti nuo p-lės Flynn bent vieną žodį, kuriuo pasiremiant but buvę galima prirodyti, kad jinai ragino streikierius kelti maištą, bet tai padaryti nepasisekė. Jinai stačiog į visus klausimus be jokio svyravimo atsakė ir tuo budu privertė tą dieną bylą pertraukti, kuri kompanijų tarnams nieko gero ateityje nežada.

Pražuvo 2,500 meksikonų. Douglas, Ariz., liepos 1 d. Sonoros revoliucijonieriai su pagelba Sonoros tyrlaukių, nužudė apie 2,500 meksikonų, kuriuos vedė gen. Ojeda. Ojeda išėjo su 3,500 kareivių ir kada dasiekė Guayamas, pas jį buvo tik apie 1,000 kareivių. Daugelį iš jų nužudė revoliucijoneriai, kiti gi žuvo nuo didžio karščio ir vandens stokos.

Susirėmimas revoliucijonierių su valdžios kareiviais. El Paso, Tex., liepos 1 d. Neoficiališkos žinios praneša, kad tarpe revoliucijonierių ir valdžios kareivių eina gan smarkus susirėmimai ties Jaarezo.

Mažos muito permainos. Washington, D. C. Dauguma finansų komiteto sąnarių nutarė, kad sumažinimas muito ant cukraus pradės veikti nuo 1 d. kovo 1914 m.; mokesniai nuo turto taipgi bus imami nuo kovo 1 d. 1914 m.

Priešais IWW. Ipswich, Mass. Komitetas, susidedantis iš 10 pilie čių, išdirbo planą apie prašalinimą iš to miesto IWW. organizacijos sąnarių. Klausimas buvo svarstomas ant mitingo, kuriame dalyvavo apie 500 vietinių gyventojų, kurie pasiryžo šiokiu ar tokiu budu išvyti iš miesto uolius organizatorius, kurie be perstojo rengia streikus ir tuom daro suirutes. Streikierių vadas Natan Herman pranešė, kad jei jį prašalįs iš miesto, jis vėl sugrįš ir varys toliau organizacijos darbą.

Augščiausias namas Philadelphijoj. Ant Broad ir Chesnut gatvių statomas augščiausias Philadelphijoje namas, kuris kainuos $18,000,000.

Reikią žmogaus odos. Buffalo, N. Y. Ligonbučių gydytojai prašo 10,000 ketv. colio žmogaus odos, kuri reikalinga išgydymui nukentėjusių laike ekspliozijos elevatoriuje. 300 žmonių pasižadėjo suteikti savo odos.

Tėvų tamsumas. Chicago. Augštosiose mokyklose (high school) buvo įvestos lytiškos hygijėnos pamokos. Prieš šitą naują įvedimą sukilo vaikų tėvai, ypač mergaičių tėvai, ir pareikalavo panaikinti šitas pamokas. Po ilgų ginčų ir svarstymų tos naudingos pamokos liko panaikintos.

Civilinio karo 50 metų sukaktuvės — 1863—1913 mm. Gettysburg, Pa. Birželio 30 d. prasidėjo iškilmingas apvaikščiojimas 50 metų sukaktuvių nuo atsibuvusio čia smarkaus mušio laike taip vadinamo civilinio karo, iškilusio tarp pietinių ir šiaurinių valstijų, tarp konfederatų ir federalų, delei vergijos panaikinimo. Pietinės valstijos stovėjo už vergiją, šiaurinės — prieš; pergalėjo liuosybės šalininkai. Tas atsitikio laike A. Linkolno prezidentavimo.

Taigi dabar buvo paminėjimas 50 metų sukaktuvių nuo to labai svarbaus Suv. Valst. historijinio atsitikimo. Iškilmės tęsėsi tris die nas. Buvo susivažiavę apie 30, 000 civilinio karo veteranų iš 25 valstijų, kurie užėmė tas pačias pozicijos, kuriose jie stovėjo 50 metų atgal. Buvusieji priešai apsigyveno šetrose, vaikščiojo vieni pas kitus į svečius ir primenė sau senovės laikus. Iš Philadelphia Corn Exchange regimento, kuris persvėrė tame kare pergalę, užsiliko tik 35 veteranai, kiekvienas kurių dabar yra milijonierium.

Apart veteranų ant tų iškilmių pribuvo iš visur labai daug žmonių, tarpe kurių buvo žymių Amerikos veikėjų. Laike tų trijų dienų buvo daromos parodos ir sakomos prakalbos.

Iš Lietuvos.

KALVARIJOS. Šeštinėse, gegužės 23 d., didelė lietuvių procesija atlankė Kalvarijas. Procesijoj dalyvavo arti 3,000 žmonių. Beveik visi buvo vilniečiai.

Išėjo iš šv. Mikalojaus bažnyčios apie 9 val. ryto, visu keliu giedodami lietuviškas giesmes. Nuėjus maldininkams į Kalvarijas ir pusvalandį pasilsėjus prasidėjo pamokslai ir pamaldos, kurios tęsėsi iki 6 val. vakaro. Beveik visi pamokslai vienu tonu teskambėjo: kentėk ir melskis: **tik** maldoje išganymas. Skyrėsi nuo to tik pamosklas prie VII stacijos, kur pamokslininkas neapsiėjo neužkiludęs mokytų žmonių. Jie, pagal jo pasakymo, beveik visi esą paklydę. Delto už jų atsivertimą užduota poteriauti.

Po pamaldų šiek tiek pasilsėjusi ir apsiausta dulkių dideliu debesiu minia vėl iškilmingai tęsė į Vilnių. Pribuvo į šv. Mikalojaus bažnyčią apie 9 val. vakaro.

D-ras Krainskis, gerai žinomas vilniečiams psichiatras, buvęs Vileikos apsvaigėlių ligonbučio vyriausias gydytojas, kviečiamas Varšavos universiteto psichiatrijos ir nervų ligų katedron.

Durpio paroda. Vilniaus Žem. Uk. draugija bendrai su tokia-pat Kauno Dr-ja ruošia 1914 m. Vilniuje durpių ir pievų kulturos parodą. Parodos tikslas supažindinti ukininkus su durpių pievų ir dirvų kultura. Paroda skiriama netik šešioms Lietuvos ir Baltarusijos, bet ir Lyvų ir Kuršų gubernijoms. Parodoje busią penki skyriai: 1) pievų ir laukų kultura, 2) melijoracija ir prietaisai daryti iš durpio kurą, 3) miškų auginimas, 4) žuvų veisimas ir žuvininkavimas, 5) mokslo skyrius.

Nutarta tuoj pradėti ruoštis prie tos parodos. Tuo tikslu išrinkta specialė komisija, kuri pasamdė studentus gamtininkus šiemet birželio ir liepo mėn. tyrinėti Vilniaus gub. durpynių augmenis.

„Baltosios dienos'' mezliava. Gegužės 8 dieną surinkti pinigai jau pabaigta skaityti. Iš 789 skardinių išimta 12,378 rub. 76 kap. Sunku tečiau pasakyti, koki ištikrųjų galutinai suma pasirodys, kadangi randama daug netikrų pinigų. Bet tų pinigų esama dar nemaža didelesniomis sumomis paaukota įvairių įstaigų ir atskirų žmonių.

Rauplės. Paskutiniomis dienomis susirgo Vilniuje keli žmonės rauplėmis, vienas dagi pasimirė. Miesto gydytojų taryba nutarusi todeliai pradėti nepasiturinčius gyventojus čiepyti. Užsiims tuomi 3 felčerės, arba trįs gailestingos seserįs.

Naujo typo mokykla. Girdėti, kad 3 dviklases Panevėžio pavieto mokyklas, kurios yra atstu nuo miesto mokyklų, ketina pakeisti į augšsteniąsias pradines mokyklas (viššeje načalnoje učilišče; miesto mokyklų kursas). Viena tų trijų mokyklų yra dviklasė Rozalino mokykla. Panašios augštesnės pradinės mokyklos įvesta pirmiausia Kazanės mokslo apskrityje. **Mis. Barzdytė.**

MINSKAS. 3 dienas: gegužės 18, 19 ir 20 buvo čionai parodajomarkas, Minsko ukio draugijos trusu surengta. Turtingiausias buvo arklių ir raguočių skyrius. Daugiausia arklių, buvo, žunoma, dvarponių atvesta, bet nepertoli nuo jų atsiliko ir ukninkai: dvarpinių arklių parodoje buvo 52 o ukininkų — 44. Ukininkams už arklius davė dovanų pinigais nuo 10 iki 40 rub. Piniginių dovanų buvo duota 30, išviso 580 rb. Kas ukininkų negavo piniginių dovanų, tiems davė po 5 rub. atlyginimo už kelionę ir trusą.

Karvių parodon atvedė daugiausia dvarininkai. Ukininkų buvo atvesta tiktai du Holandijos veislės buliu, matyti, blogai užlaikomu ir veislės karvė, visai menkutė. Visi 3 ukininkai — už raguočius gavo piniginių dovanų. Dvarininkų raguočiai buvo vien tiktai užrubežinių veislių: Holandijos, švicų ir airširų. Kiaulių parodoje buvo vien tik anglų veislės; avių buvo tiktai viena. Naminių paukščių — nedaug.

Ukio mašinų skyriuje dalyvavo ir musų bendrovė „Vilija'' su savo originaliais plugais ir kaupikais. Bet ji, žinoma, negalėjo eiti konkuruoti su „Minsko ukio sindikatu'' kuris gyvuoja jau 20 su viršum metų ir budamas ant vietos, galėjo išstatyti daugiau ukio mašinų. Kitų gi konkurentų nebuvo.

Buvo ir pienininkavimo skyrius su visokiais pienininkavimo įrankiais.

Pridėsiu dar, kad per visas 3 dienas buvo, draugybė... saulės spindulių ir dulkių. R. V.

Naujas bankas. Gegužės 15 d. Mažeikiuose (Kauno gub.) įsisteigė skolinamai-taupomoji kasa.

KRETINGA. Gegužės 17 d. palei Kretingą ties Petrikaičių kordonu sugavo 39 emigrantus, važiuojančius Amerikon. Dauguma iš Vilniaus ir Minsko gubernijų. Tarp jų matytis buvo mažų vaikų ir moterų. Visi atgabenti Telšiuosna.

Šiemet palei Kretingą jau sugauta apie 150—200 žmonių.

Proncė Paukštvanagis.
(„Liet. Žin.'')

Nuteisė kunigą. Vilniaus Teismo Rumai nuteisė kunigą Mikolajuną 2 mėnesiams kalėjimo. Mat, kun. Mik. prikalbinėjo katalikų vaikus Švenčionių par. neiti cerkvės mokyklon. Per pamokslą pasakė, kad tėvų, kurių vaikai eis cerkvės mokyklon nepriims išpažinties. Žmonės liovės siuntinėję vaikus cerkvės mokyklon, už ką Mikolajuną ir padavė teisman ir dabar jis turės kentėti kalėjime. Tai jau trečią kartą teisman teisė kun. Mik. už tą patį reikalą. Reikia pastebėti, kad tokį įsakymą buvo kadatais išleidęs Vilniaus vyskupas Zveravičius, už ką jį valdžia ir atstatė nuo vietos.

Rastuvės. Netolimais Nemakščių miesčiuko, Res. pav., vakare atrastas rugiuose kudikis. Laimė, kad atrado, o butų sušalęs per naktį, nes pusnuogis buvo ar ba butų šunįs sudraskę. **Mitnaras.**

Neleidžia vakarų. Sėda, Telšių pav. Rengiamasai sekminių 1 d. „Blaivybės'' vakaras neįvyko, nes negauta iš gubernatoriaus leidimas. Vaidinimas atidėta tolimesniam laikui.

Žemaičių Kalvarija. Gubernatorius neleido vaidinti lietuvių vakarų, kurie buvo žadama sulošti per Dievo Kuno ir per didžiausius Kalvarijos atlaidus. Nežinia, kas per vėjas pučia, kad lietuviams vakarų neleidžia.

Adomas iš Rojaus.

ILAKIŲ jaunimas kai-kuriuose sodžiuose pradeda iš miego busti, kratosi senų papročių. Nesenai vienoj vietoj buvo šeiminiškas vakarėlis su dainomis, žaislais ir tt. Malonu žiurėti į tokį pasilinksminimą, ypač, kad kelios merginos buvo pasipuošusios tautiškais rubais. Patįs vyresnieji ukininkai tik stebisi, kad galima taip gražiai be degtinės apsieiti. Tik darbuokimės, jaunieji ilakiečiai! **Brolio sunus.**

LINKUVA, Pan. pav. Jau septintai savaitė po Velykų, o Linkuvoj dar tokia tyla, kaip ir gavėnios laike: nei vakarėlio, nei gegužinės, nei jokio viešo pasilinksminimo, nors jaunimas to labai geidžia. Neretai jaunuoliai susiėję klausinėjasi, ar ne rengia kas vakaro; vienas sako, kad kunigas surengęs vakarą, tik laukia moksleivių parvažiuojant; tai vėl — kad kas kitas. Bet visi, rodos, tyli.

Pernai, pirmininkaujant Blaivybės skyriuje kun. Gendrėnui, jaunimas daug ko tikėjosi iš tos draugijos, noriai rašėsi nariais, į susirinkimus ėjo visi, net ir nenariai, nes jie buvo kviečiami, na ir sulaukė nors vieno vakaro. Išvažiavus kun. G. ir likus jo vietoj kun. B. jaunimas pradėjo kreivai žiurėti į tą draugiją. Po Naujų Metų, pradėjus pirmininkauti vie tos klebonui, kiti jau nebeužsirašė, o kiti užsirašė vien tik delto, kad „kunigėlis liepia''.

Linkuvoj galima butų sutverti kokią-nors draugiją, kuri galėtų rengti vakarus, užlaikyti kningyną ir šiaip jau drabuotis švietimo naudai. **Tas pats.**

AIDUTIŠKIS, Švenčionių pav. Šioj parapijoj gyvena apie tukstantį žmonių: lietuviai, baltgudžiai ir lenkai. Baltgudžiai ir lenkai visi moka šnekėti lietuviškai. Bažnyčioj pamokslą čia kiekvieną nedėlią sako lietuviškai ir lenkiškai, lenkiškai sako pirma sumos o lietuviškai po sumai. Čia Šventas Dieve ir Dievas musų Gelbėtojas ir kitas giesmes gieda bet pirmą jauno nedėlią gieda Šventas Dieve lenkiškai. Čia visi parapijonįs moka lietuviškai, o nemokančių visai mažai yra. Yra čia lietuvių išsižadėjusių savo tautos. Kunigas Krištopenis seniau darbavosi, bet dabar nesidarbuoja, seniau dalindavo dvasiško ir svietiško turinio kningyčių. Reikėtų lietuviams adutiškiečiams nesnausti, bet imtis už bendro darbo, steigti savo draugijas, šviestis. **Žirnis.**

VILKAVIŠKYJ. V. klubo salėje buvo ukiškos paskaitos, „Žagrės'' surengtos. Agr. Totoraitis skaitė apie dirvos indirbimą ir įtręšimą. Paskaita buvo labai puiki ir turininga. Agr. Žmuidina: apie vaismainį, kurio reikalingumą teisingiau nereikalingumą prirodė pavyzdžiu kaip vienur aštuonialiką metų toj vietoj sėjami rugiai davė vis didesnį derlių (!) Labai gera paskaita su raganine žibintuva sodininkas Miliušis. Tik gaila, kad jis savo paskaitą pradėjo paskiausia ir kuomet jau delei vėlaus

laiko žmonės turėjo skirtis namo kai-kurie buvo girdėtis sakanti: „geriau butų, kad mums pinigų duotų, ukininkauti girdi, mokame''. Apskritai tai visgi paskaita sukėlė žmonėse didesnį žingeidumą apie paskaitose paliestus dalykus. **Švedas.**

LUNGELIAI, Telšių pav. Per Velykas liudnumo banga užliejo visą apylinkę: 29 m. Antanas Šlunis netikėtai sutiko mirtį žirginėje (linginėje). Nuo smarkaus įsilingavimo, kad net beržai duskėjo, lužo kartis, staigu pasileido žemyn, bet pataikė ant tvoros ir mietas įsismeigė į jo krutinę. Po penkių minučių kvėpavimo dar linksmai nusišypsojęs į draugą (kuris išliko sveikas): „Ar tau gera?'' apleido šį pasaulį.

A. Slušnis lankydavo Lugnelius, kur priklausė prie susispietusio jaunimo. Jo svalumas, tvirta valia patraukdavo žmonių simpatiją, tačiau visur laikė sau už priedermę nuoširdžiai ginti šviesos reikalus, rodyti dorą pavyzdį. Mirtis, nuskinusi tėvynės žiedą, apsmelkė visą apylinkę ir sutraukė stipriausie jaunimo vienijamąją juostą.

Lai bus tau, brangus drauge, saldus tėvynės kapas. **Žalumėlis.**

(„Liet. Ukin.'')

Pastero ligoninės statistika. Vilniaus d-ro Orlovskio laikoma Pastero ligoninė (pagedusių šunų aprietiesiems gydyti) paskelbė šitokią savo apyskaitą. Ligoninė gyvuojanti Vilniuje nuo 1897 m. Per tą laiką ligi 1913 m. joje gydęsis 9,397 ligoniai, tame skaičiuje iš Vilianus gubernijos 1,280 žmonių. Mirčių paskutiniais laikais pasitaiką nedaugiau, kaip 0,6%.

SVEDASAI, Kauno gub. Svedasiškiai nusiminė sužinoję, kad dabartinis žemiečių viršininkas V. Barščauckas perkeliamas kiton vieton. Pirmiau žem. virš. pas mus mainėsi kas metai. Šis išbuvo trejus su viršum metus. Ačiu jam turim pačtą, telegrafą ir beveik visi svedesiškiai išsiskirstė į vienasėdžius; kad butų dar bent metus pabuvęs ir mažiausieji kaimai butų išsidaliję. Pakišo jam koją buvęs čia urėdininkas Šilo, sukrutęs valstiečius įskųsti p. Barščauską, buk jis ant sueigos vyrus mušęs, areštavęs ir gyvuliais vadinęs. Vilniaus teismo rumai, kuriuose gegužės 21 d. ta byla buvo svarstoma, išklaususi 15 liudininkų p. Barščauckio kaltės nerado ir pabaudė šiek-tiek už tai, kad ant sueigos pasakęs į vyrus: „aš su jumis apsieinu kaip žmogus, o jųs su manimi kaip gyvuliai''.

Kad įskundęs p. Barščauskį urėdininkas Šila paaiškėjo per pačią bylą: pristatyta Dagio vardu išleista, o paties Šilos surašyta skunda, lygiai prieš Šilą parodęs ir gubernijinės tarybos narys, p. Steikiavičius, pasak kurio, Šila siulijęsi liudyti prieš p. Barščauskį.

Universiteto reikalai. Peterburgo laikraščiai rašo, kad nacijonalistai rupinąsis pas vyriausybę, kad Lietuvos universiteto klausimas butų kuogreičiausiai išrištas. Nacijonalistai statą išlygas, kad universiteto studentais nebutų priimami lenkai ir žydai, kad profesoriai butų skiriami pačios vyriausybės ir pagaliaus, kad universitetas butų steigiamas ne Vilniuje.

(„Viltis''.)

Iš Rusijos.

Palengvinimas. Vyriausioji kalėjimų valdyba išleido aplinkraštį naujus 1912 m. gruodžio 24 d. duotus įstatymus, paliečiančius kalinių laikymą kalėjimuose. Tas įstatymas leidžia kaliniams nešioti savo nuosavus drabužius, tik taip-pat pasiutus, kaip kad ir valdžios yra kaliniams teikiami, ir kad tie drabužiai savo brangia me džiaga ir gražia išvaizda nepultų kitiems kaliniams į akis. Skalbiniai gali buti irgi plonesni, kaip valdžios duodami. Katorgon gi nuteistiems leidžiama tik tiek nuosavių daiktų turėti, kiek jiems bus leidžiama kalėjimo viršininko, pasitarus su gydytoju, ir ką gydytojas ras reikalinga kalinio sveikatai palaikyti. Iš hygijenos atžvilgio leista vartoti kaliniams nosines. Pataline ir skalbiniais galės naudotis visi kaliniai, išskyrus katorgon nuteistųjų.

Kova su girtybe musų šalyje. Šiomis dienomis V. Tarybos tam tyčia paskirta komisija pradėjo svarstyti valdžios blaivybe besirupinančią draugiją. Šį įstatymų sumanymą iš pradžių buvo ketinama taikinti ir prie musų šalies, t. y. prie Kauno, Vilniaus ir Gardino gub.

Bet šiomis dienimis komisijai buvo inteiktas vidaus reikalų ministerijos šioks paaiškinimas: „kadangi tos šalies miestų įstaigose dalyvauja daugiausiai lenkai ir katalikai, tai visos valdiškos blaivybe besirupinančios miestų ir kitos komisijos, pavedus jas miestų valdybų globai, netruktų atsidurti lenkų ir katalikų rankose.

„Tuotarpu dviejų nuomonių ir buti negali, jog šitaip atsitikus, žmonių blaivybės globojimo veikimas butų vien prieštaravimu tiems bendriems valdžios uždaviniams, priek urių tur but žengiama Šiaur-Vakariniam krašte''.

Tokiis blaivybės globos, kokios dabar čia veikia, geistina palikti jau vien delto, kad kaip Kauno ir Vilianus gubernatoriai liudija, „jos, veikdamos neutralėje dirvoje ir kovodamos su bendru visiems žmonėms palinkimu, įstengia drauge tarp čia gyvenančių įvairių tautų ir įvairių tikybų žmonių įnešti rusų intekmę ir rusų kulturų.'' („Liet. Žin.'')

Kijevas. Vid. dalykų ministeris neleido sušaukti visos Rusijos tam tikrų atstovų suvažiavimo, kuriame buvo norėta apsvarstyti žemietijų finansiniai reikalai. Tąjį neleidimą ministeris motivavo tuomi, kad tasai suvažiavimas dabar jau esąs pervėlybas; mat ir valdžios sumanymas apie žemietijų finansų pagerinimą, ar bent viena to sumanymo dalis, jau apsvarstyta V. Dumoje ir V. Taryboj. Bet ir patsai tas suvažiavimas, pasak vid. dalykų minist., vargu galėtų buti darbštus delto, kad jame dalyvautų apie 2,000 žmonių. („Liet. Žin.'')

Nusinuodijo mokinys. Kijev. Matan gimnazijos valdžiai, laike kvotimų nusinuodijo 3-iosios gimnazijos mokinys.

Žiaurus valstiečių teismas. Voronež. Viename bažnytkiemyje kaimiečiai, sugavę tris vagius, perlaužė jiems rankas ir kojas ir pasodino ant kuolų; visi mirė baisiose kančiose.

Žvėris-fabrikantas. Lodz. Fabrikantas Liamert už iššaginimą mažų mergaičių nuteistas teismo palatos 5-ms metams kalėjimo.

Pabėgo kaliniai. Čita. Nesenai iš vietinių aukso kasyklų pabėgo 34 kaliniai; keturi iš jų liko sugauti, vienas užmuštas.

Bausmė už šventvagystę. Smolensk. Nesenai apskričio teismas nuteisė kaimietį Chodorenko už pavogimą briliantų nuo stebuklingo paveikslo iš kafedrališko maldnamio 7 metams katorgos darbų.

Stebėtinas bažnytkiemis. „Od. Niv.'' praneša, kad Letičevo apskrityje pas valstiečius gimsta beveik visi vaikai su kokiais-nors kuniškais nedatekliais bei nenormališkumais. Ypač tuomi atsižymi bažnytkiemiai Lisanovcy ir Pankovcyt. Valstiečiai stengiasi išaiškinti tą apseireiškimą, kuris pagimdo ašarų ir liudėsį šeimynų tarpe, tikybinėmis priežastimis: gimdytojai gi susiartina ir darbuojasi šventomis dienomis ir tt. Kiti suverčia visą nelaimę ant visokių kolieką ir nenormališkų žmonių, kurie elgėtauja ant turgaviečių ir jomarkų savo išvaizda gąsdina neščias moteris.

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Birželio 18 d. išpuolė per langą nuo 3 gyvenimo 4 m. amž. vaikas (lietuvis) Juozas Sedlitz, kuris žaidė prie atviro lango. Jis nupuolė ant akmeninio šaligatvio ir baisiai susimušė. Vaikas tuoj liko nugabentas ligonbutin; iš pradžios jis buvo lyg ir negyvas, bet po kiek laiko atsigavo; gydytojas praneša, kad vaikas gal išgyti.

Šitokie atsitikimai turėtų tėvams priminti, kad reikia visad savo vaikus turėti ant akių, o ypač neleisti jų prie atvirų langų.

J. Šacekauskas.

NEWARK, N. J.

Birželio 28 d. šv. Jurgio dr-tės svetainėje įvyko posėdžiai sentralinių įstaigų Lietuvių Imigrantų Šelpimo Draugystės. Susivažiavo visas Centralis komitetas konstitucijos komisijos nariai ir pribuvo 3 (iš 9) board direktoriai. Pirmiausiai buvo posėdis Centralinio komiteto, kuriame kitiems urėdninkams taip-pat buvo suteiktas patariamasis balsas. Iš to posėdžio pasirodė, kad dr-tei gana daug darbo ir kad ji net neįstengia viską, kaip reikia atlikti, nes, viena — ji nėra dar tinkamai susitvarkiusi, o antra, — ji neturi nė tiek spėkų, kad visus imigrantus pilnai aprupinti. Pinigiškas dr-tės stovis neblogas, bet visgi reikalinga parama iš visuomenės.

Čion esantis atstovas „kaslegarnėje'' (Ellis Island) p. Stankevičе paaiškino daugelį dalykų ir kokį vargą reikia panešt žmonėms, kuriuos neįleidžia Amerikon ir kaip galima tokius paimt dr-tės globon. Čion taip-pat pirmininkas p. Jankus pareikalavo išsiteisinti iš užmetimų ant atstovo skundų. Toliaus nutarta, kad kasės globėjai su pagalba centro komiteto paimtų visas apyskaitas iš senojo iždininko ir perduotų naujajam iždininkui, kuris šiomis dienomis užsistato 1,000 dol. kauciją. Kiti visi klausimai perduoti board direktoriams.

Bet kad iš 9 board direktorių pribuvo posėdin tik 3, tad jie negalėjo laikyt susirinkimo ir sutvarkymui tos įstaigos išsirinko liglaikinį board direktorių sekretorių p. P. Norkų ir nutarė, kad taip greit, kaip tik spės susižinot su išrinktaisiais board direktoriais, bus sušauktas jų posėdis, kuriame butinai turės dalyvauti visi tie, ką gyvena New York'o apielinkėje; toliaus gyvenantiems bus siuntinėjamos krivulės. Bet delei reikalingo greitumo įsakė Centro komitetui paskelbt po laikraščius, kad reikalingas tinkantis žmogus atstovaut musų drtę kaslegarnėje, nes senasis nuo 20 rugpjučio atsisako ir atsišaukusiems išiuntinėt blankas, kurias norintieji išpildys ir iš kurių bus galima spręst, kuris kandidatas tai vietai yra tinkamesnis.

Konstitucijos komisija taip-pat laikė savo posėdį, bet jos aptarimai jau nebenauji, o tik tvarkanti priimtus įnešimus, todel nėra reikalo čia juos ir minėt. P. N.

WATERBURY, CONN.

Birželio 29 d. Tautiškoje svetainėje, 103 Green gt., atsibuvo Lietuviškos Muzikos konservatorijos skyriaus mokinių koncertas. Sunku buvo pirmiau tikėti, kad susirinktų tiek daug publikos ir kad mokiniai galėtų taip gerai atlikti savo užduotis, tuos savo rųšies kvotimus. Publikos buvo apie 300 žmonių, ir visi liko pilnai užganėdinti šituo taip tinkamai suruoštu ir atliktu vakaru. Koncertas užsibaigė 10 val. Akom panavo dainuojantiems patsai Mikas Petrauskas, konservatorijos vedėjas bei mokytojas.

Koncerte dalyvavo šios ypatos: Padvaraitis Pranas, Palšis Petras, Devenis Petras, Kalvelis Vincas, Laskevičienė Ona, Povylaika Antanas, Giegžnas Pranas, Šteinys Motiejus, Bružauskas Petras, Marcinkevičius Juozas, Prisevičiutė Petrė.

Visi, augščiau paminėtieji padainavo ganėtinai gerai. Ypač puikiai padainavo: Prisevičiutė Petrė — „Ah, fors'e liu'' (iš operos Traviata) ir „Serenada''; Šteinys Motiejus — „Temsta dienelė'' ir Laskevičienė Ona — „Connais-tu'' (iš oper. Mignov).

Pusė likusio nuo šito koncerto pelno eina Tautos namui Vilniuje.

Šitokiu savo atsinešimu waterburiečiai aiškiai visiems parodė, kad jie supranta dailą ir myli ją ir kad jie gerbia tuos, kurie stengias susipažinti su ta daila; šiuom atveju eina kalba apie muziką.

Jaunuomenė gi parodė, kad ji taipgi gali rimtai kuom-nors geresniu užsiimti, kad ji užtektinai turi gabumų, kad ji mėgsta dainas ir muziką. Waterburiečiai, ištiesų, gali buti visiems Amerikos lietuviams paveikslu.

Galop pasisekimas to koncerto patvirtino, kad Mikas Petrauskas yra ne tik gabus muzikas ir dainininkas, bet ir gabus mokytojas, gabus vedėjas; ant šito turėtų daugiau atkreipti akį tų vietų lieuviai, kur atsilanko musų gerbiamas kompozitorius bei dainininkas. Jaunuomenė kuoskaitlingiausiai turėtų pasistengti pasimokyti pas Miką Petrauską, nes nauda iš to labai-labai didelė.

X. Y.

ELIZABETHPORT, N. J.

Liepos 2 d. Churchak salėje 69 So. Park str. Lietuviškos Muzikos Konservatorijos skyriaus mokiniai surengė koncertą.

Koncertas nusisekė gan gerai. Tiktai publikos buvo neperdaugiausiai, nes diena buvo peršilta ir žmonės, matyt pabijojo eiti ant koncerto, nors vakare oras buvo vėsus; gal nekurius sulaikė tas, kad koncertas buvo daromas viduryje savaitės, kada žmonės vėlai pareina nuo darbo, o ant antros dienos vėl reikia stoti prie darbo.

Programo įšpildyme dalyvavo šios ypatos: Ona Zigmančiutė, Marė Baubliutė, Ksaveras Strumskis, Juozas Žalionis, Balys Juozapavičius, Stasys Prunckietis, Branys Kalikauskas (smuikininkas) ir Jonas Stefanavičius (pianistas).

Nuo mokinių, kurie gal pirmą kartą pasirodo ant scenos, daugiau nieko negalima reikalauti — galima stačiai pasakyti, kad visi padainavo ir sugriežė pilnai gerai.

Kiek geriau atsižymėjo šios ypatos: Stasys Prunckietis — „Dio Possente'' (Kavatina iš opr. „Faust''; Jonas Stefanavičius — „Menuetas'' (ant piano); Marė Baubliutė — „Siuntė mane motinėlė'' ir „Ah, fors'e liu'' (iš oper. „La Traviata''), Ona Zigmančiutė — „Addio'' (iš oper. „La Traviata'') „Pasakykit gėlelės'' (iš oper. „Faustas'' ir Branys Kalikauskas — „Valcas'' (iš operos „Faustas'') ir „Kujaviak'as No. 2 Mazurka''.

Pusė pelno nuo šito koncerto buvo pažadėta „Saulės'' namui Kaune. .....**as.**

NEW BRITAIN, CONN.

Birželio 24 d. buvo čionai iškilmingos vestuvės p-lės Marijonos Skritulskiutės (SLA. iždininko dukters) su p. Jonu Lopatto, apginėju, iš Wilkes Barre, Pa. Šliubas atsibuvo lietuviškoje Šv. Andriejaus bažnyčioje, kuri buvo pilna žmonių prisižiurėjimui ceremonijos. Jaunosios tėvas, p. J. Skritulskas, nuvedė savo dukterį pas aukurą ir atidavė jaunamjam.

Po vestuvių jaunavedžiai iškeliavo į Virginiją ant „honey moon'' (medaus mėnesio).— P. J. Lopatto yra SLA. apginėju.

Matęs.

CHICAGO, ILL.

Kova tarpe Apveizdos Dievo bažnyčios komitetų ir kun. Staponavičiaus vis dar neužsibaigia; komitetai buvo sušaukę antrą susirinkimą birželio 18 d. C. S. P. S. salėje po num. 1126 18-tos gatv. Tenai Žičkus, Kastenas ir kiti paaiškino, kad vargonininkas A. Limontas, kuris taipgi pildo bažnyčios sekretoriaus pareigas ir yra kun. St. pagelbininku, prašalintas nuo savo vietos. Iš susirinkimo liko prašalintas Ant. Pečiukaitis, kuris buk norįs eiti už „skebą'' pas kun. St. Jis turėjo apleisti salę su sarmata, nes buvo prašalintas su policijos pagalba. Susirinkimas liko užbaigtas, išnešant rezoliuciją — kovoti iki tol, kol nebus prašalintas kun. Staponavičius.

Birželio 22 d. kun. Staponavičius pasakė savo parapijonams susirinkti į bažnytinę salę birželio 25 d. vakare, bet kiekvienas turi turėti parapijos knyguterę, nes, priešingai, negalės įeiti salėn ant susirinkimo; galop pranešė, kad moterų visai neleis. Ant minėto vakaro prisirinko pilna bažnytinė salė; kun. Staponavičius atidarė susirinkimą, melsdamas parapijonų, kad kiekvienas dėtų pinigus pagal savo išgalės statymui naujos bažnyčios. Jis paaiškino, kad tas nėra tiesa, ką komitetai kalbėjo ant tų dviejų susirinkimų ir kad viskas yra tvarkoje. Užbaigęs savo kalbą, kun. St. perstatė p. Baceviče, kuris paaiškino apie iškilusį nesutikimą tarp kunigo ir komitetų; vienok nieko tikro ir aiškaus jis nepasakė. Paskui kalbėjo p. Žičkus, kuris plačiau nupiešė kun. St. pasielgimus ir kame tikroji priežastis visų tų nesusipratimų. Pabaigus jam kalbą, šiek-tiek kalbėjo p. J. Kostenas, bet vis apie tą patį.

Galop liko paliepta susirinkusiems — kas nori, kad pasiliktų ir toliaus parapijos valdytoju kun. Staponavičius, turi pakelti rankas; rankos nei vienas nepakėlė; kada gi paliepė pakelti rankas tiems, kurie nori, idant jis liktų prašalintas, visi pakėlė rankas ir rėkė, kad nenori kun. St. Tuom ir užsibaigė šitas susirinkimas.

Pasirodo, kad kun. St. nesuprato pirmiau savo parapijonų nuomonių ir gal visai netikėjo, kad žmonės jo neapkenčia. Delei to vis jis apturėjo labai didelę sarmatą, nes liko viešai išbartas ir pirštais nurodytas per komitetus, kurie prieš jį kovoja. Laikas parodys, ką toliau nuveiks parapijonai — gal ir nusikratys kun. Staponavičių.

Ant Halsted gatv. (Luna park) liko atidaryta turgavietė, kur parsiduoda visoki vaisiai ir šiaip valgomi daiktai už pusę kainos, negu paprastose krautuvėse. Jei ir daugiau įsteigtų panašių turgaviečių, tai, be abejo, pragyvenimas Chicagoje tuoj atpigtų.

Ant. Booben.

Brooklyno Lietuviai.

Neabejoju, kad šio srtaipsnelio antgalvis užinteresuos ne vien tik brooklyniečius, bet ir abelnai visus laikraščio skaitytojus, nes kiekvienas pajdomaus, kas čia rašoma apie Brooklyne esančius lietuvius.

Aprašymą pradėsiu nuo tų laikų, kada aš Brooklyno ir jame gyvenančių lietuvių visai nepažinojau. Taip, tada Brooklynas buvo man žinomas vien tik iš laikraščių. Budavo paimu kokį-nors laikraštį į rankas ir pradedi žvelgti ant žinučių-pranešimų iš lietuviškų kolonijų Suv. Valst. — iškur rasi-nerasi korespondenciją, o iš Brookylno visad ir visuose jų budavo. Skaitai įvairias žinias-žinutes apie Brooklyno lietuvius, jų dirbimą kulturos dirvoje, ir taipgi apie veikimą ir augimą įvairiausių lietuviškų draugijų. Pradedant nuo „pašalpinių'' Raulo, Morkaus ir kitų draugysčių ir baigiant apšvietos kuopomis-kuopelėmis bei rateliais.

O kas svarbiausia — tai buvimas Brooklyne gan daug inteligentų, prakalbininkų, agitatorių ir net korespondentų bei rašytojų; dikčiai yra Brooklyne įvairių bendrovių ir įvairios rųšies vertelgų bei biznierių. Yra taipgi nemažai dailės mylėtojų, gabių aktorių, dainininkų, — nu, ir visa eilė įvairių chorų.

Visi veikia, juda, kruta. Ir visų veikimo žingsniai sulig savo „korespondento'' kurpalio plačiai nupiešiama laikraščiuose. Pranešama, kad daugiausiai viskas atsibuva Tautiškame Name... Nugi, — maniau, — ir savą namą net turi...

Žodžiu sakant, gyvenant nuošaliai Brooklyno taip kiekvienas turi manyti. Garbė brooklyniečiams, — manydavau sau, — jie visko turi, jiems, gal sakyt nieko netruksta. Kaip malonu gyventi tokioje lietuvių kolonijoje! Turbut tenai galima jausties kad gyveni antroje Lietuvoje — laisvoje Lietuvoje, kur gyvena apie 20,000 susispietusių lietuvių, kurie bendrai veikia ant tautiškos dirvos, o lygiai ir del labo visos žmonijos. Kaip jie jaučiasi laimingais?! — užbaigdavau gėrėtis iš brooklyniečių gyvenimo ir veikimo.

Trumpai sakant, skaitant musų laikraščius Brooklyno lietuvių

koloniją šitaip galima perstatyti: lizdas lietuvių pažangos, kulturos, abelno susipratimo, na, žinoma, ir turto... Tokias išvadas darydavau aš, ir tikiu, kad dauguma kitur gyvenančių lietuvių ir dabar turi panašų tam supratimą apie brooklyniečius. Vienok pasirodo, kad truputį kitaip esama...

Augščiau paminėjau, ką brooklyniečiai turi ir kaip jie veikia, pasiremdami ant laikraštijos pranešimų. Vienok, jei tik mes įsigilįsime į tuos laikraščių pranešimus bei korespondencijas, tai galime išdalies patėmyti, kad tarpe brooklyniečių apsireiškia koki-tai maišatienė. Ištiesų, brooklyniečiai, kaip iš visko matyti, amžinai juda, kruta — tartum kad lietuvių tarpe čia apsireiškia perpetuum mobile įstatai. Bet žinoma, klausimo svarbumas tame, kokios rųšies šitas jų judėjimas-krutėjimas?...

Dabar eisime prie tiesioginio pasikalbėjimo, ką Brooklyno lietuviai turi užgyvenę ir kaip jie veikia-kruta viešame kulturos bei apšvietos darbe.

Pradėsiu nuo apšvietos draugijėlių. Galima paminėti sekančias draugijėles, kurios tam tikru sezonu darbuojasi ir skleidžia apšvietą, butent: **TMD., LSS. 19 kp., Liaudies Mokykla** ir **Apšvietos draugystė**; neminiu tų, kurios pastaruoju laiku visai neveikė, nors iš vardo egzistuoja.

Prie augščiau paminėtų kuopelių priguli visos taip vadinamos inteligentiškos spėkos. Užtai jos ir veikia-rengia paskaitas, prakalbas, perstatymus ir kitokius viešus susirinkimus; teatrus bei perstatytmus rengia ir pašalpinės draugijos arba šiaip jau lošėjų-mėgėjų grupelės. Vienok kaipkada šitų augščiaus paminėtų kuopelių veikime apsireiškia koki-tai nukrypimas nuo švietimo takelio. Mokslo bei apšvietos platinimas turi gan platų lauką. Čia reikalinga gan daug gerų, energiškų artojų geram išdirbimui bei išpurenimui tamsos dirvonų, prašalinimui tamsos miglynų iš musų brolių ir sesių vaidentuvių.

Su pagaila reikia pastebėti, kad tarpe brooklyniečių patėmijama „siauroji apšvieta''. Yra atsitikimų, kad vieną dieną tose pat valandose surengiamos dviejose vietose prelekcijos. Kam gi tos lenktynės? Geresnę sutartį turint, užtektų dienų, — tik tegul uženka visad tinkamų lekcijų, prakalbų bei kitų naudingų susirinkimų. Prelekcijas vertėtų skaityti ant įvairiausių temų, iš visų mokslo šakų. Juk tarpe musų lietuvių yra žmonių su įvairiais išsilavinimo bei apšvietos laipsniais. Taigi ant surengtų lekcijų turi buti kiekvieno didžiausiu noru — sutraukti kuodaugiausiai lietuvių. Bet ar daroma taip tarpe Brooklyno lietuvių? Ne, ir dar kartą ne... Gana tankiai galima girdėti atkalbinėjimus nuo ėjimo ant lekcijų — mat, atsiranda priešingų vieni kitiems žmonių.

Ir ta pakampinė agitacija, vienų pieš kitus yra labai kenksminga. Štai ir jos vaisiai — lietuvių Brooklyne skaitome apie 20,000-25,000 žmonių, o ant paskaitų atsilanko vos tik apie porą šimtų. Delko gi taip mažai? Mat, šviesuoliai yra išsidalinę į partijėles, kurių kiekviena turi savo pasekėjų burelį ir kiekviena yra persitikrinusi, kad ką ji rengia, tai yra šventa teisybė, bet ką rengia, duokim, Raulų štabas, tai nė vienam neapsimoka tenai eiti. Taip tai yra šviečiama lietuviškoji Brooklyno liaudis.

Prie progos noriu šiek-tiek prisiminti apie tai kaip įvairių persitikrinimų „inteligentai'' vieni su kitais sugyvena. Kartą einu su vienu inteligentu Grand gatve; mano bendras susiduria su priešais ateinančiu irgi inteligentu. Kaip jiedu pasielgia? — neprataria viens į kitą nė žodžio, vienas pradėjo žiurėti, „ar augštai saulė'', o kitas nudavė ką-tai ant šalygatvio pamatęs. Vienok abu prasilenkė laimingai.

Tamsesniems žmonėms šitokis pavyzdis gan blogas. Reikia atsiminti kad kol pasaulis egzistuos ir kol žmonės ant žemės gyvęs, tai kiekvienas žmogus turės savo mintis, idėjas, savotišką pasaulėžvalgą ir daug kuom skirsis nuo kitų, jam panašių žmonių. Niekad žmonių mintįs nesusilies galutinai į vieną, niekad jie nepradės protauti vienaip. Mes gyvenimo klausimuose galime viens su kitu nesutikti, draugijinius bei tautinius klausimus irgi galime gvildenti ir rišt kiekvienas savotiškai, bet gyventi viens su kitu nesutartėj bei piktume, tai augštesnio proto žmonėms ištiesų peržemas ir peršlykštus įrankis...

Vargiai galima but surasti kitą lietuvių koloniją, kuri suloštų teatrą kaip Brooklynas. Už tai jie užsipelno pagyrimo ir pagarbos. Tik negalima jų pagirti už tą, kad nemėgina sutraukti gabesnius aktorius į vieną trupą. Tada tiek-pat galėtų sulošti teatrų, bet viskas but atliekama tobulesniai, ir tas but didelis žingsnis pirmyn musų jaunutei scenai. Taip dalykams virtus, ir publikos daugiau ant vakarų atsilankytų, nes kiekvienam geistina pamatyti tikrą dailę, tikrą veikalo atlikimą Tarpe Brooklyno lietuvių yra pilnai gabių lošėjų, bet, lošiant su žmonėmis, kurie neturi tinkamo supratimo apie scenos reikšmę, tankiai musų teatrai taip nusiduoda, lyg kad jie but atliekami dailės pažeminimui.

Kalbant apie lošimus, negalima apleisti nepaminėjus ir apie Brooklyno dainininkus. Nepasižadu pasakyti, kiek Brooklyne yra chorų-chorelių, nes čia jie dygsta, kaip grybai po lietaus. Bet kaip greit jie gimsta, taip greit ir miršta — pasirodė kokis choras kartą-du ant scenos, ir štai girdi, kad jis jau mirė; jo vieton atsiranda kitas.

Kaip visame kame brooklyniečių tarpe apsireiškia partyviškumas, taip jį galima patėmyti ir tarpe dainininkų bei meno mylėtojų. Kas-kas, bet dailė negali turėt siaurus rėmus ir neprivalo but partyvišką. Tatgi, kaip dainų mylėtojams, taip ir teatrų lošėjams privalėtų vieniems kitų jiegų neskiesti, bet, priešingai, susikuopti į vieną kuną ir veikti sutartyj. Tokis pasielgimas be abejo, greit išduotų puikius vaisius. Ypač dabar reikėtų susispiesti visiems mylėtojams prie ‚Scenos Mylėtojų Choro'', kurį dabar veda Mikas Petrauskas. Paskui gerai visiems žinomas „Liet. Gimn. Kl.'' vyrų choras kurį veda seniausias tarpę lietuvių veteranas, L. Ereminas.

Lietuviškų prakalbų, ypač žiemos sezonu, rengiama gan daug; savo keliu jos yra reikalingos. Tik blogai tas, kad beveik ant kiekvienų prakalbų kalbėtojai bereikalingai užkliudo pirmeiviškas organizacijas bei veikiančias ypatas; žinoma, užkliudo tuos, kurie ne taip mano, kaip prakalbininkas.

Dabar bus neprošalį šį-tą pasakyti apie Brooklyne lietuvių korespondentus kurių čia randasi pusėtinai. Korespondentai — tai savo rųšies veikėjai ant plačios visuomenės dirvos. Jau pirmiau minėjau, kad beveik visas brooklyniečių veikimas susideda iš partyviškumo rezginio. Korespondentai irgi giliai yra persiėmę šita kenksminga yda, nežiurint, ar jų aprašymas reikalauja partyviškojo kurpalio ar ne. Atsibuna, pavyzdin, vieša sueiga, ir kas tokio nepataikinta į korespondento pageidavimus bei nuomones. Na, tai ir pliekia koliodami kalbėtojus bei sueigos rengėjus visokiais šlykščiais epitetais. To jau, ištiesų, vertėtų visiems vengti.

Bet štai ką esu pastebėjęs, kaip tuli korespondentai renka žinias. Ant lošimų ir šiaip viešų vakarų įžanga imama iki 11—12 val.; paskui jau liuosai įleidžiama. Tai tuli ateina, kada jau nereikia mokėti, ir pradeda rinkti korespondencijai „medžiagą''. Pamatęs savo draugą, tuoj pradeda klausinėti apie vakaro nusisekimą; draugas tankiai ant juoko, duoda visai neteisingą ir nesąmoningą atsakymą. Lengvos dvasios korespondentas, paklausęs savo draugo žodžių, nematęs ir neištyręs nieko patsai, žingsnjuoja namon ir braukia „žinią''. Na ir parašo tą, kas visai nebuvo veikta — tai neapykantos sėjikai.

Tautiškas Namas!... Skaitytojas tikrai gal manei, kad brooklyniečiai turi savo nuosavią svetainę?... Brolyti, apsigavai. Draugystės turi pasisamdžiusios minėtąjį namą tik keliems metams — jokio „Tautiško Namo'' Brooklyno lietuviai neturi. Kitų lietuviškų kolonijų lietuviai, matyt, pažangesni — jie turi nuosavias svetaines, kningynus, butent: Philadelphijoj, Waterburyj, New Britaine ir kitur.

Broklyniečiai amžinai juda, veikdami viešus darbus, bet viską atlieka po svetima bei svetimtaučių pastoge. Už tuos pinigus, kuriuos jie yra išmokėję svetimiems už svetaines vakarams, kad but turėję supratimą, be abejo, but įsisteigę ne tik vieną, bet tris nuosaviais svetaines. Už nesistengimą pasistatyti nuosavią svetainę, brooklyniečiai pilnai užsitarnauja papeikimą; tas taipgi parodo, kad brooklyniečiai ne biznio žmonės, kad jiems menkai rupi ekonomijos taisyklės.

Vertelgų bei biznierių ant tokio apstaus lietuvių skaitliaus Brooklyne yra gan mažai, ir tuli iš esančiųjų pusėtinai skursta. Žinoma, iš tokio vietinių lietuvių nerangumo puikiai pasinaudoja svetimtaučiai. Smuklių čion neprirokuoju.

Nejudinamo turto Brooklyno lietuviai, gal sakyti, beveik neturi. Išėmus keletą rubsiuvių-bosų ir smuklininkų, šiaip vos keletas lietuvių turi nuosavius namus. Visi gyvena po svetima pastoge — visi, taip sakant, amžini nuomų mokėtojai.

Paviršutiniai perbėgus per Brooklyno lietuvius ir jų gyvenimą, patsai skaitytojas gali but teisėju tos seniausios lietuvių kolonijos Amerikoje. Manau, kad nesunku dabar bus atsakyti ant šitų klausimų: ką turi užgyvenę Broklyno lietuviai? kaip stumiamas viešasis vežimas pirmyn? ko stokuoja Brooklyno lietuviams?...

Varg—lis.

ĮSPUDŽIAI IŠ BROOKLYNO LIETUVIŲ VASARINIŲ IŠVAŽIAVIMŲ.

Su pavasario prisiartinimu ir gamtos atgijimu kiekvienas gyvis jaučiasi linksmesnis bei laimingesnis. Labiausia vasara ir jos gražumu gėrisi ir džiaugiasi žmogus, augščiausias bei tobuliausias gamtos tvarinis. Ypač didmiesčių gyventojai, — tie fabrikų bei namų vergai, — kurie per ištisą savaitę dirba ir trusia dulkėtame ore, kurie per savaitę gana prisikamuoja, kurie užtektinai prisivaikščioja miesto gatvėmis, sulaukę ševntadienio dideliais buriais traukia į laukus bei parkus. Važiuoja ne tiktai jauni vaikinai ir merginos, bet ir suaugusieji, čielos šeimynos. Vienu žodžiu — važiuoja! Važiuoja kur-nors į giraites, gojelius bei parku pakvėpuoti tyru vasaros oru, pasigrožėti pievų žalumu, medžių lapų plavenimu- judėjimu- šlamėjimu bei pasiklausyti paukštelių čiršėjimo. Rodos, kad tai kiekvieno žmogaus pareiga — kuodaugiausia laiko vasaros metu praleisti ant tyro oro. Tiesa, žmogus išvydęs gamtos atgijimą užsimiršta kadir ant trumpo laiko apie savo kasdieninius rupesčius. Pasidaro laiksmesnis, gyvesnis, įgyja daugiau energijos grumties su gyvenimo audromis.

New Yorko, arba geriau pasakius, Brooklyno lietuviai vasaros metui prisiartinus, pradeda rengti įvairius išvažiavimus, piknikus ir tt. Tik deja, kad dauguma tų išvažiavimų rengiami ne išvažiavimui, idant pakvėpuoti tyru oru, bet... kad „pasigerti''. Įvairių draugijų rengiamuose piknikuose visuomet yra svaiginančių gėrimų, kur suvažiavę žmonės daugiau nuvargsta, negu kad pasilsi, neminint jau to, kad dar ir savo protą apsvaigina. Draugijos, kurios rengia piknikus, žinoma, nori kad tik daugiau alaus bačkučių išgertų, nes juo daugiau išgeria, tuo daugiau pinigų į draugijos kasą įplaukia. Todel pažangesnieji žmonės vis mažiau ir mažiau lanko tokiuos „piknikus''.

Bet brooklyniečių, kaip ten nebutų, visvien esama „gudrių''. Jie moka pasigauti bei prisivilioti ir pažangiąją publiką. Tulos draugijos jau šią vasarą turėjo skirtingus išvažiavimus, ty. kurie šiek-tiek skiriasi nuo paprastų „piknikų''. Štai keletas savaičių atgal buvo išvažiavimas LSS. 19 kuopos ir „Apšvietos draugystės''. Birželio 22 dieną buvo „L. Gimnastikos Klubo'' choro išvažiavimas. Ir apie tą išvažiavimą laikraščiuose buvo paskelbta. Išvažiavimas, kaip žinoma, buvo giraitėje ir kas-tik norėjo, galėjo jin dalyvauti be užsimokėjimo įžangos. Į suvažiavimą atvyko nemažas žmonių burelis. Jaunimas, kaip reikėjo tikėties, linksmai praleido laiką prie dainų, įvairių žaidimų bei linksmų pasikalbėjimų. Ir kiekvienas, tur but, važiuodamas mąstė sau, kad svaiginančių gėrimų nebus. Bet kur tau: be alaus neapsieisi. Tečiau, tiek to, jei tos draugijos savo išvažiavimuose ir butų turėjusios savo sąnairams šiek-tiek gėrimo. Ant šitų išvažiavimų pasirodė įžangos neims. Paskiau gi gudrųs rengėjai prašo, kad prisidėtų prie uždengimo lėšų (Kokių lėšų?— **Red.**) po pusę dolerio (50c.). Na, ir tam tikri kolektoriai iškolektavo nuo suvažiavusių po 50c. tų „lėšų'' uždengimui.

Taigi, šitie išvažiavimai skiriasi nuo paprastų piknikų tuo kad nors ir be jokios įžangos įleidžia, (Rodos, po Corona'os giraitę ir ir po kitas panašias vietas galima, kiek tik kas nori, vaikščioti ir už tai niekam nieko nereikia mokėti. — **Red.**), bet paskui daug daugiau reikia užmokėti. Į pikniką eidamas užsimokėjai 25c., tai ir viskas. Paskiau, įėjęs į parką, gali praleisti kiek tik nori, tečiau niekas nepareikalaus 50c. „lėšų uždengimui''. Priegtam reikia dar pasakyti, kad tų pusdolerių rinkėjai butų išmintingai pasielgę, jei butų rinkę vien tik nuo tų, kurie nori gerti. Tegu tik norintieji gerti butų susimetę po 50c. ir viskas but gerai buvę, niekas nebutų rugojęs. Dabargi tie kolektoriai kolektavo nuo kiekvieno, nes, mat, jei Jurgis geria, tai ir Raulas butinai turi gerti. Beto, tuli užsimokėjo, o alaus nė ragauti neparagavo. Ir man prisiėjo užsimikėti nors nė stiklo dar nebuvau gėręs. Bet kuomet dažinojau, kad tai „gudrių'' išvažiavimo rengėjų (kalbu apie „L. Gim. Klubą'') sumanymas, tai ir aš jau pradėjau dairyties, kur alus ir nenorėdamas porą stiklų išgėriau.

Visur ir visuomet kovojama už teisybę. Taigi ir įvairių išvažiavimų regnėjai turėtų kitaip publiką informuoti, jei nori kad į jų išvažiavimus atsilankytų. Jeigu rengėjai mano, kad be išlaidų nebus galima apsieiti, jeigu mano nuo suvažiavusių pinigus rinkti, tai tegu apie tai išanksto paskelbia. Tegu pasako: kiekvienas dalyvaujantis musų išvažiavime štai tiek turės duoti. Tuomet kiekvienas žinos, kad — įžanga dovanai, bet 50c. turės duoti ar tai „lėšų uždengimui'' ar ant alaus.

Žmonės centus uždirba gan sunkiai, tai tegu ji juos ir praleidžia pagal savo supratimą. Mat, yra tokių žmonių, kurie užsimokėję po 50c. už tiek nori ir atsiimti. Taigi tuli jų geria nenorėdami, kad tik už tiek išgerti. Šventadienius reikia tinkamiau praleisti, reikia pasilsėti kaip protiškai, taip ir fiziškai. Apsisvaiginęs savo protą žmogus pasilsėti negali, dar labiau negu prie darbo jisai nusikamuoja. Tokiuose suvaižavimuose, kur renka nuo kiekvieno pinigus ant alaus, verstinai pratina jaunuomenę girtuokliauti. Atsargiau, gerbiamieji suvaživimų rengėjai. Nes ir taip jau lietuviškoji liaudis giliai į alkaholį nugrimzdusi.

Pusdoleris.

IŠ LAIŠKO Į BROLĮ DOMININKĄ MATĄ.

(Apie vargingą ir nepastovų darbininkų gyvenimą, valsčiaus raštinės raštininkų ir labaiausia pagelbininkų Rusijoje, nuo Latvijos padangės aprašo vienas toks darbininkas laiške į brolį Amerikoje.)

—o—

„Esu mažas, menkas, silpnas, nesveikas, bėdinas darbo žmogus; pagal amato — 10 metų užsiimu rašymu valsčiaus teismo ir antstolių raštinyčiose. Pritrukus tokio darbo Papilyj, jieškojau kitur ir atradau Rokiškyj; pritrukęs Rokiškyj — radau Panemunėlyj, iš Panemunėlio persikėliau į Malinovką, iš čia į Osunę. Nuo 1898 lig 1908 metų, — nuo Papilės lig Osunės visur ir visada rasdavau ir palikdavau visas dieneles, nou ryto lig vakaro, užimtas darbu. Nuo ryto teisingiau lig pusnakties visą metą (reikia išmesti apie tris mėnesius, t. y. gegužį, birželį ir liepos — tuose mėnesiuose dažniausiai užsiimam nuo pusryčio lig vakaro) užtenka darbo „kiek tik tavo širdelė trokšta''. Yra vietų, bet tokių labai retai jog šventomis dienomis nedirba, bet man tad visuomet ir visur prisieidavo tarnauti prie tokių žmonių, kurie ir šventės neturi ir laiko del atsilsio neturi, nei paskirtų darbo valandų neturi, o dirbt, tai tiek, kiek ik darbo turi; o sakoma yra, kad tada turėsim šventę, tada ilsėsim, kada darbą padirbsime. O to darbo pabaigti niekuomet negalima. Kaip vanduo upelyj be perstojo teka, taip ir darbas musų, o gal ir jusų biurokratiškose raštinyčiose nesimažina. Kur tau, — atbulai, — vis dauginasi. Valsčius tarnauja visiems: ir valdžiai ir kanceliarizmui, ir zemstvai (žemietijai), ir žmonėms, nežiurint, ar jų katras priguli prie valsčiaus o užturi valsčių ir algas visiems išmoka tiktai vieni valsčionįs, kurie nors ir yra nesvietiškai apkrauti mokesčiais, vienok iš tų mokesčių negalima paskirti tiek, kad jis galėtų ir pats iš algos žmoniškai pragyventi ir nusisamdyti kiek reik darbininkų — juos augština pagelbininkais, tas ir teisybė jie nėra paprasti darbininkai. Pagelbininkų jie samdo kiek galima mažiau, kad tik sau kokis rublis liktų.

Ne tas dabar, kas buvo seniau. Seniau buvo gerai ir raštininkams nebuvo blogai, sulyginant su dabartimi, ir tų pagelbininkams. Tada nebuvo ir 10 dalies to, kiek dabar yra darbo, ne taip reikalavo viresnybė. Tada buvo laikai žmonių tamsybės. Iš tos žmonių tamsybės, kaip-kas norėjo, taip ir naudojosi. O kiek ir dabar taip tebedaro!? Tada, sakau, raštininkai mažai tedirbdavo darbo, gyvendavo ponais, nusipirkdavo dvarus (tikri atsitikimai Kuršėnuose, Osunėje), o jeigu kurs nesusipirkdavo, suprask —išleisdavo pinigus. Nesakau, kad visi tokie raštininkai buvo,— gal buvo ir dorų žmonių. Raštininkų pagelbininkai buvo su darbu liuosi, o „kliuti'', tai ir jiems „kliudavo''. Nuo to viso buvo labai blogai del prastų žmonelių — jiems visada ir visur taip.

Taip neturėjo pasilikti — virto kita gadynė. O, jųs sunkios procios darbininkai, kurie neapšviesti, perniek skaitote lengvą raštininko pagelbininko darbą ir gyvenimą sena miera matuojant.

Pamėginkite — pamatysite.

Sunku jums, sunku ir mums. Jums sunku iš vieno atžvilgio — mums iš kito. Rašantis šiuos žodžius žino, kaip ir kuomet nuvargsta prastas žmogelis prie sunkaus darbo, žino kuomet ilsisi, kaip miega; bet ar žinote, kaip nuvargsta raštinyčioje bėdinas, silpnas žmogelis, kaip jis ilsisi, kaip jis miega, kaip jam nubudus, apsimazgojus ir nuėjus į raštinyčią reikia skubėti tai tą, tai kitą rašyti; kaip čia beskubant įeis koksai žmogus — padaryk jam tą; tam dar nepadarei, čia vėl kitas reikalauja ko-nors kito; kaip čia, sakau, nesinori pasakyti tiems žmonėms — „palaukit, neturiu laiko'', — taip seniau atsakydavo tuščioms rankoms sėdėdami už stalo „ponaičiai''-pagelbininkai, kol nepaduos žmogelis kokį cidabriniuką; kaip čia išantros pusės vėl nenori, kad nepaliktų nepadarytas toks ir toks darbas, kurs, kaip sako, degte-dega. Čia vėl kyšt kokia bobelka — kaip sau nori jai kalbėk, kad tikrai nebegali, kaip sako, „atleisti'', jis vis savo ir savo. Žinoma, pokam ji žino, kas jai per bėda, — ar turi, ar neturi laiko, o jai padaryk ir gana. Po teisybei, jai taipgi nėra laiko, kartais nei sveikatos, kitą kartą eiti arba su kuom atvažiuoti. Neatleisti jos, ji savo prašymais vistiek neduos tavo darbo padirbti — trotysi laiką; padirbsi jai, vėl tiekpat tepatrotysi laiko. Klausimas, kas geriau? Geriau padaryti, ko jai reik ir tegul eina su Dievu. — Padarysi. Ateis raštininkas į raštinyčią: — Ar jau gatavas tas ir tas? — „Tuojaus bus gatavas''.— Jau galėjo buti gatavas! — atsakys. Kaip gi čia iškęsti nepasakęs, jog atėjo žmonės — tą ir tą reikėjo padaryti. — Žmonės galėjo palaukti, — o tai reikėjo padaryti. — Kitam tokiam kartui atsitikius, jau nebedarai to, ką

Emil Augier.

POST—SCRIPTUM.

(Užbaiga.)

P. de Verliēre. Toji pertrauka neatneštų ponui jokios naudos, nes tokiame karte apleisčiau šią judėsio sferą, idant persikėlus mano gimtinis nuošalin.

Lancy. Ar poni pavelysi, jeigu tik pakaks man drąsos, ateiti dasižinoti mėginimo pasekmės? Bent trokštu užlaikyti draugystės tiesas, veikiai nebus galima turėti jau kitą.

P. de Verliēre. Tai šauni žodžiai... bukie ponas tikru, jeigu kas-nors atsitiktų, niekados nepamiršiu jų (paduoda jam ranką).

Tarnas (ineina). Ponas de Mouleon.

Lancy)ant šalies). Ponas de Mouleon?

P. de Verliēre. Gerai. — Prašykie, idant palauktų salione.

(Tarnas išeina.)

Lancy. Tai jisai! Delko gi poni nepasakei man iš sykio, jog jo lauki. Nepasakęs nei žodžio, bučiau tuojaus atsitraukęs.

P. de Verliēre. Delkogi prieš jį greičiaus, o ne prieš ką kitą? Ar ponas jį pažįsti?

Lancy. Labai mažai. — Tiktai žinau, jog nuo dviejų jau metų yra konsuliu Indijoje. O kadangi poni esi nešle tiktai nuo 14-kos mėnesių.

P. de Verliēre (baigdama). Įsimylėjau į jį dar vyrui gyvenant? Ar tą ponas norėjai pasakyti?

Lancy. Užmirškie poni mano atkaklumą ir norėkie visados turėti mane už jusų nužemintą tarną (nori išeiti).

P. de Verliēre. Pone de Lancy (de Lancy užsituri). Negaliu pavelyti, idant įtartum mane už tą, ko nebuvo Priklauso man nuo pono guodonės.

Lancy (prie durių). Geradėjystės prabanga... bet ponios laukia?

P. de Verliēre. Tiktai du žodžiu. — Taigi aš meldžiu ministerio apie nominaciją ponui de Mauleon.

Lancy. A! stabas iš manęs! Pasidrąsinau įtarti ponią.

P. de Verliēre. Tasai rustumas atvaizdina, kaip gyvai apeina ponui mano garbė.

Lancy (grįždamas atgal). Lygiai kaip ir josios garbė — užtikrinu ponią.

P. de Verliēre. Neabejoju.

Lancy. Jeigu taip, pavelykie man, poni, pastatyti vieną užklausimą: ar poni žinai, jog ponas de Mauleon stengėsi apturėti ranką dukters kokio-ten turtingo vaizbininko?

P. de Verliēre. Žinau — ir kas gi iš to?

Lancy. Veikiai poni žinai apie tai, jau neturiu nieko pasakymui.

P. de Varliēre. Tuomet dar nebuvau laisva. Taigi turėjo ponas de Mauleon pašvęsti visą savo gyvenimą meilei be vilties? Neturi turto, o turtingą apsivedimas galėjo palengvinti jam kelią prie puikios karjeros.

Lancy. Puikiausia. — Poni turi perdaug aldavimo, kurio ištikrųjų negaliu suprasti.

P. de Verliēre. O ponas daug įsikarščiavimo, kurį gerai suprantu.

Lancy. Poni įtari mane už šališkumą — tiesa. Ach, ką gi duočiau, idant galėčiau buti ponios broliumi arba dėde per penkias minutes.

P. de Verliēre. Betgi ponas neesi juomi.

Lancy. Veliju nieko nekalbėti. Atsisveikinu su ponia: bukie laiminga!

P. de Verliēre. Betgi aš noriu, idant ponas kalbėtum. Ką reiškia tie puszodžiai apie žmogų, kurį taip mažai pažįsti?

Lancy. Mažai, bet iki pamato. Buvau jojo priešo sekundantu.

P. de Verliēre. Ponas buvai pono de Saint Jean'o sekundantu?

Lancy. Taigi ir tasai atsitikimas nėra poniai svetimu?

P. de Verliēre. Gerai žinau jį. Ponas de Mauleon prasikalto, bet nenorėjo prisipažinti prie kalčios — ir tai aš tiktai paraginau jį, idant perprašytų priešą. Ponas prisipažįsi, jog iš jojo pusės buvo tai nemažas meilės priparodymas del manęs. Bet turėjai tiesą, jog ilgai liepsiu laukti del manęs ponui de Mauleon. Sudiev (išeina).

Antroji scena.

Lancy (patsai vienas). Jinai į jį įsimylėjusi — ir lengvai galima pramatyti, kaip tas viskas užsibaigs: pirmais tojo mėginimo žodžiais, **adonis** pakreips nosį, o vargšė moteris imdama tą už nervišką drebulį, drebanti užšauks: „Nusiramink, mano plaukai visados juodi, yt „hebanas''. Taigi, ant ko gi aš čia laukiu? Ant oficialio, litografuoto užkvietimo į vestuves? (Sėdas prie kaminėlio). Kaip sunku dasiprotėti, jog esi pergalėtu! Tiesa, jog tasai kaminėlis dar ruksta... bet lai velniai mane paima, jeigu liepčiau jį pataisyti! — Ir taip net perdaug geras del jojo... nes ištikrųjų čia padarys sau salioną rukymui... čia tuojaus viršuj mano... Visomis dienomis busiu priverstas klausyties neapkenčiamo man jojo batų čirškėjimo — tokie ploni tie murai tuose prakeiktuose naujos „mados'' namuose. — Sunku — nieko man nebepasilieka, kaip tiktai išsinešti kurnors iš Paryžiaus ant pusės metų — vieną tiktai suradau pasaulyje moterį, su kuria norėčiau apsivesti, o toji ant nelaimės, myli kitą!... išsižadu apsivedimo! O moteris!!... Ir tiktai pamanyti, jog jinai pargabena poną de Mauleon viršui manęs. Nebėra man rodos, — išsineškie, brolau, į girią, miškus, užsi gyvenkie juose su savo šunimis ir šautuvu — ir nei nosies iškišti nedrįskie pasaulin.

Trečioji scena.

Lancy (kairiojoje pusėje). **Poni de Verliēre** (ineina, nematydama Lancy'o — pamažėli pereina sceną; einant meta ant stalo vizitinę kortelę ir sėdas ant kanapės).

Lancy (ant šalies). Kaip užsimąsčiusi! (kosija).

P. de Verliēre (atgręždama galvą). O! tai ponas.

Lancy. Jau po vizitai!?... Argi tai butų buvęs ponas deMauleon?

P. de Verliēre (nervuota). Priešingai, neturiu nieko jam užmetimui. Nesvyravo nei valandėlės. Net laikėsi savo, jog man daug geriaus pražilusiais plaukais.

Lancy. Ir tuo tarpu taip greitai išėjo?

P. de Verliēre. Meldžiau jo, idant paliktų mane vieną ant valandėlės. Sugrįš vakare ant arbatos, nes, ištikimai, po taip įspudingai dienai, reikalauju surankiot mintis... Labai ponui dėkinnga jog čia dar randu tave.

Lancy. Lai mane pakaria, jeigu žinau, ką čia užsilikau. Atsisveikinu su ponia.

P. de Verliēre. Betgi nevarau pono — priešingai....

Lancy. Ar ponios trumfas butų nevisiškas, jeigu nebutų liudininkų?

P. de Varliēre. Mano triumfas!... Po teisybės... privalau buti labai užganėdinta... bet tiesiog esu nuliudus

Lancy. Didi linksmybė lygiai prispaudžia mus, kaip ir didis skausmas.

P. de Verliēre. Tai ne tas... tiktai ponas esi to visko priežastimi.

Lancy. Aš?

P. de Verlier. Viskas, ką ponas pasakei man apie poną de Mauleon, neramina ir baido mane.

Lancy. O del garbės! — aš labiaus tuomi nerimauju, negu poni. Da gi prieš valandėlę dariau sąžinės atskaitą ir su visa rustybe išmėtinėjau sau mano skundimo netaktiškumą.

P. de Verliēre. Po teisybės? Taigi stengkis ponas suraminti mane, tuomi suteiksi man teisingą patarnavimą. Sėskie ponas. — Perdaug branginu pono sakinį, idant galėčiau paskaityti už rimtą, kurs visai neturėtų pono paguodonės.

Lancy (rezignacijos tone). Neturiu jokios priežasties atkalbinėti ponui de Mauleon.

P. de Verliēre. Atsikvėpiau. Taigi toji ženatvė Indijoje.

Lancy. Jogei poni pati kalbėjai...

P. de Verliēre. Neina apie tai, ką aš galėjau pasakyti, — bet apie tai, ką ponas manai? Tiktai ponas užtikrinkie mane, jog butum pasielgęs taippat, kaip ponas de Mauleon, o busiu rami.

Lancy. Pasielgčiau kaip jis.

P. de Verliēre. Tik ką po trijų atsitolinimo mėnesių?

Lancy. Laikas čia nieko nereiškia.

P. de Verliēre. Atleiskite man — vienas iš dviejų, arba ponas de Mauleon gan greitai užmirš mane, arba butų tai didžios lengvatikystės priparodymas...

Lancy (pertraukia). Jojo pagrįžimas priešingai atrodo.

P. de Verliēre. Arba kas dar butų aršesnio, paaukavo širdį jaunai mergaitei, kuri jau nebepriguli prie jojo.

Lancy. Poni viena neprivalai išmetinėti to jam. Pagalios visai pristigs jam drąsos paskutinėje valandoje, kadangi apsivedimas nedasiekė tikslo.

P. de Verliēre. Ar ištikrųjų jisai pirmas atsitraukė?

Lancy. O! — jau tai pasitraukimo atžvilgyje.

P. de Verliēre (juokiasi). Jisai vienatinis prie to, — ar ne tiesa?

Lancy. Ne tą norėjau pasakyti, priešingai — ir tame atvejuje esu prisirengęs išteisinti mano nuomonę apie jį.

P. de Verliēre. Jojo dvikova davė ponui tokį blogą apie jį manimą.

Lancy. Nes tuomet nežinojau, jog atsitraukė nuo josios iš priežasties ponios paliepimo. O tai po velniais permaino dalykų stovį.

P. de Verliēre (neužsiganėdindama). Labai džiugina mane tasai pono pasakymas. Taigi, jeigu reikalaučiau, idant jau turgavietėj perprašytumei priešą — padarytum tą ponas del manęs?

Lancy. Be abejonės.

P. de Verliēre. Vienok, ar ateitum pirm dienos apreikšti man apie dvikovą, jog turi imties bei kovoti ant rytojaus?

Lancy. O! del Dievo!... poni... Leiskie man atsišalinti.

P. de Verliēre. Atsakykie ponas... Meldžiu tavęs...

Lancy (susirupinęs). Ponas de Mouleon tame atsitikime turėjo truputį parilgą liežuvį, pripažįstu, gal norėjo ponios akyse apturėti kerus nuo gręsiančio jam pavojaus, nebutų tai dar žudyste, bet negaliu daleisti, idant jieškotų išsisukimo, kuris jį galėjo uždengti.

P. de Verliēre. Vienok lengvai galima buvo pramatyti įpėdinybę.

Lancy (stigdamas žodžių). Pagalios... gali buti, sauvaliai pagriebė progą sudėjimo poniai didžiausios aukos, kokią vyras gali sudėti moterei. Vienok sprendžiu, jog poni geriaus jį žinai, negu aš, iš priežasties šito paskutinio mėginimo.

P. de Verliēre. Paskutinio? taip ponas sprendi?

Lancy. Be abejonės.

P. de Verliēre. Aatsiduokie bent ponas ant savosios nuomonės, nes esi panašus į vėliavėlę ant stogo.

Lancy. Kame poni surandi tokį panašumą?

P. de Verliēre. Ponas pasakykie man atvirai, taip arba ne, ar tas tiesa, jog vyrai turi savo atskirą mylėjimo pobudį, ar meilės reikšmėje pas jumis įsigilina tiktai vienu budu — per akis? Rodos man, jog ponas de Mauleon nemyli manęs tame pavidale — nemyli manęs visai...

Lancy. Poni esi pergreita nuosprendžio išdavime.

P. de Verliēre (prisi žiurėdama į veidrodį). Net stebina mane jojo pusės tiesioginis abišališkumas... iš mano pusės... kaip gi turiu pasakyti?

Lancy. Ponios gražumas.

Lancy (nusijuokdamas). Myli ponios sielą.

P. de Verliēre. Nešposaukie ponas. Jeigu manęs nemyli, tokiame karte baisiai bunda manyje neištikymybė.

Lancy. Koki?

P. de Verliēre (sėsdama priešais p. de Lancy). Ponas šiandien negali nieko dasiprotėti. Argi nesakiau ponui, jog jis neturi jokio turto.

Lancy. A! poni tuomi niekini jį.

P. de Verliēre. O mano Dieve, mintįs man draikosi, pati nežinau kaip spręsti? Brangus pone Lancy, prieš valandėlę gailėjausi, jog neesi mano broliumi, tegu tau išsirodo, jog juomi esi ir patarkie man, ką turiu daryti, meldžiu tavęs?

Lancy. Mano patarimas galėtų buti perdaug partikuliaris.

P. de Verliēre. O ne, esi ponas perdaug prakilniu — busiu tau aklai **paklusni.**

Lancy. Taigi patariu poniai, idant eitum už manęs.

P. de Verliēre. Bet aš ne apie tai klausiu pono.

Lancy. O vienok tai yra viskas, ką poniai galiu pasakyti bei patarti.

P. de Verliēre. Ponas pasakykie man tik, ar tiki į jojo meilę del manęs?

Lancy. Perdaug patsai myliu ponią, idant netikėčiau, kad ir kas kitas negalėtų panačiai mylėti ponios.

P. de Verliēre (stoja — nekantri, pereina kambarį iki stalo, vėliaus atsigręždama į Lancy, aštriai . Taigi, jeigu manęs nemyli — tuomi aršiaus jam — nes neisiu už jo visai. Atleiskite, jog nepaklausysiu ir tavo rodos.

Lancy (stodamas). Atleisti poniai!... bet tas daro mane laimingesniu žmonių tarpe.

P. de Verliēre. Nežinau delko?... bet ir už pono taipogi neisiu. Našlystė vėlei neaitrina manęs perdaug. — Jeigu nori pasilikti mano draugumi, gerai — bet jeigu...

Lancy. Taip, noriu, noriu. Bet jeigu ne aš esu priežastimi, jog poni taip netikėtai suvynioji vėliavėlę, pasakykie man kuomi galėjo poniai prasikalsti ponas de Mauleon?

P. de Verliēre. Jau viską pasakiau ponui.

Lancy. Viską?... O ar kartais neturi priepuolyje kokio-nors post-scriptum? Moteris visuomet juos turi...

P. de Verliēre. Niekados, pone. Bet kaip atsikratyti man nuo pono de Mauleon?

Lancy. Moteris visados turi tiesą atsakyti duotąjį žodį.

P. de Verliēre. Bet aš jam niekados nesuteikiau panašaus...

Lancy. Net nei prieš valandėlę?...

P. de Verliēre. Nei prieš valandėlę. Nežinau, bet koks tai stebėtinas atjautimas suturėjo mane nuo to.

Lancy (stovėdamas iš kitos pusės). Taigi nieko lengvesnio — jeigu turi ateiti vakare ant arbatos.

P. de Verliēre. Taigi... velyčiau, idant jis jau nebeateitų.

Lancy. Parašyk gi jam.

P. de Verliēre. Ach, jau ir taip pertankiai rašinėjau.

Lancy. Turi poni kokius laiškus?

P. de Verliēre. O, nedaug ir nekompromituojančius, užtvirtinu, galėtum ponas juos skaityti; našlės laiškai... betgi visuomet laiškai.

Lancy. Poni nusiųskie jam jojo — o jis sugrąžis jusų laiškus.

P. de Verliēre. O jeigu jų nesugrąžintų?

Lancy. Argi poni neturi kurio-nors draugų, kuris tą atlikti noriai apsiimtų? Rodosi man, jog diplomacija...

P. de Verliēre. Mano drauge, neišsirodai man diplomatu.

Lancy. Poni nežinai manęs.

P. de Verliēre. Taigi, kaip ponas tą visą atliksit.

Lancy. Tiesiog jam pasakysiu: „Pone, štai tavo laiškai, rašyti poniai de Verliēre, o pasiryžau atlyginimui paimti josios laiškus, rašytus ponui''.

P. de Verliēre. Labai puikiai, ir pažvelgkie ponas į jį taip pat, kaip šioje valandoje, o sprendžiu, jog neturės nieko tam priešingo (jieškodama stalo stalčiuose). Štai jojo korespondencija.

Lancy. Kur jis gyvena?

P. de Verliēre. Paliko man antrašą (rodydama į vizitinę kortelę, kurią pirma numetė ant stalo).

Lancy (ima kortelę, eina durių link, atsigręžia). Kada gi galėsiu pamatyti ponią?

P. de Verliēre. Ar galėsi ponas šiandieną vakare buti pas mane ant arbatos?

Lancy (nusilenkadams). Noringiausiai (sėsdamas ant šalies). Ponui de Mauleon nei nesisapnavo, jog išgersiu nektarą paskirtą del jojo. Taigi su diev!

P. de Verliēre (pervartinėdama stalčius). Ach, bučiau užmiršus apie tą medaljoną (stoja ir paduoda ponui de Lancy mažą dėžutę). Ponas daduokie dar ir tą.

Lancy. Miniaturą?

P. de Verliēre. Ne... plaukai, kuriuos pasidrąsino atsiųsti man iš Indijos, visai nesupyks, veikiai juos čia suras.

Lancy. Kaip tai? argi jau butų jų pritrukę?

P. de Verliēre. Plikas it mėnulis!

Lancy. Ot ir **„post-scriptum''** (išeina).

(Uždanga nusileidžia.)

Kaimas ir miestas.

II.

Dideli miestai ir pramonijos apskričiai — tai savo rųšies karpos ant visuomenės organizmo. Vienok jie savo egzistavimu parodo, kad jie įsčengė pritaikinti sau to visuomenės organizmo sultis, ty. prekes.

Viduramžių epochoje miestai didėjo ir plėtojosi gan sunkiai ir išlengvo. Sunkiai galima tikėti, kad nors vienas Vokietijos miestas XIV—XV amžiuose butų turėjęs virš 100,000 gyventojų. Tiktai vienas Liubek'as galbut priskaitė paminėtą gyventojų skaitlinę; kaslink Hamburgo, Niurenburg'o ir kitų miestų, tai jie net savo augščiausio klestėjimo, laike savo pilnos galybės galėjo priskaityti gyventojų nedaugiau dviejų-trijų dešimčių tukstančių. Tame-pat laike Belgijoje mes galime užtėmyti kiek augštesnes skaitlines, nors ir čia 50 tukstančių gyventojų buvo laikoma tuose laikuose labai didele skaitline. Pirmenybė šitame atvejyje prigulėjo italams, nes gulintieji jurių pakraščiais miestai, kaip, pavyzdin, Venecija, priskaitė apie 300,000 gyventojų. Bet tai buvo stebėtinai didelės skaitlinės delei tų laikų. Miestų plėtojimos ėjo visai išlengvo, nes nebuvo galima dastatyti kiek reikiant valgomų daiktų. Keliai buvo daugiau, negu baisųs, pavasario vandens paleidimai ir rudens lytai visai pertraukdavo susinešimus, atskirdami miestą net nuo artimiausios jo apielinkės. Transportas buvo atliekamas su pagalba gyvulių ir delei to negalėjo buti nei masiniu nei greitu. Išdirbimas statėsi ant naturališkos ukininkystės pamatų, ir tiktai produktų parviršis ėjo ant miestų turgaviečių, o dastatymas neatsižymėjo pastovumu bei reguliariškumu. Miestas turėjo užtikrinti tik tokį valgomųjų daiktų saiką, kuris buvo dastatomas iš artimiausios apielinkės. Tas, žinoma, trukdė miestam plėtoties toliau paskirtų rubežių. Neuždėrėjimas miestų apielinkėse arba išvežimas iš ten grudų kiton vieton grumojo baisiomis nelaimėmis bei badavimu. Pasistengimas aprupinti miesto gyventojus valgomais daiktais buvo viena iš svarbiausių užduočių viduramžių miestų valdžios, kuri tuomi rupinosi daug daugiau, negu musų laikų tam tikros organizacijos — suradimu darbo darbininkams. Apsaugojimui miesto nuo bado, jei apsireikštų duonos nedateklius apielinkėje, miesto valdžia buvo priversta, padėkavojant viduramžių ekonomijos sąlygoms, statyti tam tikrus namus bei svirnus, kur buvo užlaikoma valgomų daiktų sądėliai mažiausiai dviem mėnesiam laiko. Žemdirbiams buvo pavelyta parduoti grudus tiktai ant miesto turgaviečių ir laike tam tyčia paskirtų valandų, atskiros ypatos neturėjo tiesos supirkti valgomųjų daiktų produktų daugiau paskirto maksimumo. Po konfiskacijos bausme valstiečiams buvo uždrausta laikyti svirnuose grudus daugiau dviejų metų, o pirkliai negalėjo supirkti grudus ant varpos

arba už turgavietės rubežiaus. Tie visi aprubežiavimai yra, be abejo, dideliu prasikaltimu iš taip vadinamos Mančesterio doktrinos matyspuogio, vienok, šiaip ar taip kalbant, to jokiu budu negalima buto išvengti, nes tai buvo, taip sakant, historinis reikalas be kurio laisvos konkurencijos sistema — tas miestų vaisius — niekados nebut sutvirtėjusi.

Pažymėti faktai liudija apie tai, kad viduramžių miestai buvo priversti grumties su įvairios rųšies trukdymais, idant aprupinti save reikalingais išsimaitinimui produktais. Geriausiam savo bujojimui jie privalėjo turėti kokias-nors speciališkas išlygas — gulėti, pavyzdin, ant tinkamos laivų plaukiojimui upės kranto, kuri tuose laikuose buvo geriausiu komunikacijos keliu.

Mes jau toli nužengėme nuo tų laikų. Dabar Londonas, sulyginant ant mažesnio žemės ploto sutalpina daugiau gyventojų, negu nekurios Europos valstijos. Ištiesų kalbant, visą Angliją, ypač jos pramonija apimtą dalį, mes galime priimti, kaip vieną milžinišką miestą, plačiai išsiskėtusį į visas šalis. Vienok klausimas apie išmaitinimą tokio didelio žmonių skaitliaus neturi savo išrišime ir šimtosios dalies tų sunkenybių, kurias reikėdavo pergalėti viduramžių miestų valdžioms, kada atskirame mieste vos galima buvo priskaityti keletą tukstančių daugiausiai kelias dešimtis tukstančių gyventojų. Tas liudija apie tai, kad miestai pritaikino prie savo reikalavimų kaip pragyvenimo daiktų pagaminimą, taip ir apievartą visuomenėje. Viskas tas įvyko padėkavojant sunaudojimui garo delei transporto. Geležinkeliai padarė miestus visai neprigulmingais nuo vandens kelių. Miestai — tai garinės mašinos vaikai, kuri tenai, tolimuose Amerikos ir Australijos pakraščiuose, kur sustoja emigrantų minios, kurios išsidangina iš Europos išriša klausimą ape tai, kur turi pasidaryti nauja prekybos bei pramonijos vieta. Geležinkelis dastato į didelį miestą įvairius produktus iš tolimų apielinkių, jis sutveria visokių tarpininkų burius, jis reguliuoja transporto pastovumą. „Philadelphia Market Co.'' dastato iš Floridos apelsinas ir kitus vaisius, iš Jacksonvillės ji greitaisiais traukiniais atveža per tris paras šviežias daržoves, iš Virginijos — žemuoges ir pietinio krašto vaisius į antrą dieną po išsiuntimui, persikus ir kitus vaisius — iš Maryland'o, Delaware'o ir New Jersey, obuolius iš vakarinės dalies New Yorko ir Michigano valstijų, mėsą — iš Chicagos ir Cansas City taip vadinamuose lediniuose vagonuose, šviežius paukščius — iš visų valstijų, nuo Pennsylvanijos iki Oregon'o, vynuoges — iš Californijos.

Nuo senų laikų liko pas mus persitikrinimas, kad pervežimas stiklo yra kas-tai labai sunkus dalykas; visuomenės nuomonė nedideliuose miestuose bei miesteliuose dar ir dabar atiduoda pagarbą toms moterims, kurios turi gabumą supakuoti stiklinius daiktus ir pervežti juos čielybėj. Musų gi laikuose, kada miestai diena iš dienos sunaudoja vis daugiau valgomų daiktų, mes pasiekėme dar didesnių stebuklų: atsirado svirnai, kur vasaros laiku galima užlaikyti kiaušinius, panašiai tam, kaip musų protėviai užlaikė grudus; dabar galima transportuoti milijonais šitos rųšies trapią prekę; padirbti elevatoriai užlaikymui visokių vaisių; musų dienose išnyko reikalingumas vietinio mėsos pagaminimo, nes kasdien kiek reikiant dastatoma šviežios mėsos į didelius miestus iš vietų, gulinčių už tukstančio ar daugiaus varstų.

Sunaikinti tolumo pančiai! O vienok galima pasakyt, kad milžiniškos pasaulinės permainos ką-tik prasideda. Pasižiurėkim kaip kilo ir plėtojos kiaušinių prekystė Europoje. Šita prekė labai trapi ir reikalauja, kad su ja apsieitų tinkamai ir sumaniai. O vienok mes matome, kad šita prekė buvo pervežama didelės tolumos ir nesiskaito jau produktu, kurį galima parduoti tik vietinėse turgavietėse. Tarptautinės prekybos verpetai paglemžė ir tą produktą į savo glėbį.

Atsirado centrai, kur išvisur sutraukiama šita prekė ir kur parsiduoda optu: centrai išvežimo prekės, kaip Ryga, tranzito, kaip Hamburgas, įvežimo, kaip Londonas; Anglija ir Vokietija daugiausiai suvartoja šito trapaus produkto. Į pirmą iš paminėtų kraštų dar 1898 metuose įvežta 1730 milijonų kiaušinių. Tarpe valstijų kurios užsiima kiaušinių išvežimu, pirmą vietą užima Rusija ir Austro-Vengrija. Tarptautinė apievarta perviršijo 1898 m. skaitlinę puspenkto milijardo (1000 milijonų) kiaušinių. Londone randasi kiaušinių sudėjimui bei jų užlaikymui speciališka „salė''. Jau patsai vardas rodo mums, kaip mes toli nužengėme nuo protėvių kapų (=60 št.) bei dešimčių. Prekyba pakilo ant didelio augščio ir pagimdė tam tinkamą veikimo budą. Pavyzdin, į Londono salę gali papulti kiaušiniai, kurie esti sudėti į ilgas skrynutes tokiu budu, idant galima butų perpjauti skrynutę, nesugadinant kiaušinių. Kiekvienoj skrynutėj tur buti paskirtas kaušinių skaitlius. Visi kiaušiniai tam tikrais budais suskirstomi į rųšis: kiaušiniai, kurie neišlenda per rinkiuką, turintį diametre 40 milimetrų, turi jiems paskirtą vardą, kurie išlenda per tą rinkiuką, bet dar perdaug dideli del 38 milimetrų rinkiuko, turi kitą užvardijimą; galop, kiaušiniai, kurie ištelpa per paskutinio didumo rinkiuką, turi vėl kitokią nomenklaturą. Kiekvienoj skrynutėj gali tilpti tik vienos rųšies kiaušiniai. Londono salė tarnauja centru, kur suplaukia tos rųšies prekė iš visų Europos kraštų bei užkampių, net iš tolimų Rusijos gubernijų — Viatkos, Ufos ir kitų. Visa Anglija čionai perka šitą produktą, kuris, sutrauktas išvisur į šitą surinkimo punktą, išeina į įvairias vietas dideliomis partijomis. Jos dalinasi į mažesnes; tos, savo eilėje, į dar mažesnes, pakol, galop, neišnyksta krautuvėse, kur parsiduoda mažais skaitliais.

Uzaminių krautuvių savininkai per kurių rankas eina tos rųšies prekė Anglijon, padaro savo įtekmę ant tolimų pakraščių. Kartą pasitaikė buti man ant jomarko Bodzanove, nedideliame bažnytkiemyj arti Plocko. Mano akį atkreipė kiaušinių supirkėja-žydė, prieš kurią stovėjo keletas krepšių su kiaušiniais. Jos vyras gamino iš lentučių paskirto didumo plokščias skrynutes. Kiaušinius žydė skyrstė pagal jų didumo ir dėjo juos į vienodo didumo skrynutes. Ant mano užklausimo ji sugebėjo tik tiek atsakyti, kad taip daryti ją išmokino didelis pirklys, ir pridurė, kad prekė bus pasiųsta Vokietijon; toliau jos žinios nesiekė. Jai net galvon neatėjo, kad ji sudaro dalelę tame milžiniškame pirklystės rate, kurio dalis bei dalelės veikia pagal paliepimų, išeinančių iš Londono salės. Viename Lenkijos dienrašytje buvo aprašymas apie tos rųšies prekybą Kielco gub. Nuo kaimo iki kaimo vaikščioja pirkėjai, kurie superka kiaušinius pas kaimietes ir kasdien parduoda juos didesniems pirkliams į artimiausius miesčiukus. O tie veža prekę, kuri suplaukia į jų rankas, dar didesniems pirkliams į Stopnicą ir Chmielniką. Perėjusį per kelių tarpininkų rankas, prekė pasiekia Kielcų firmas, kurios turi tiesioginius susinešimus su užrubežiu. Dar 1892 m., laike pavasarinių ir vasarinių mėnesių, iš Kielcų kasdien išeidavo 7—8 vagonai su kiaušiniais, skaitliuje iki milijono štukių. Paminėtame mete Kielcai išsiuntė užrubežin virš 36 milijonų kiaušinių. Liublinas skaitosi antru panašiu išvežimo centru Lenkijoj.

Rusija paskutiniausiais metais yra žymiausias kiaušinių statytojas ant tarptautinių turgaviečių. Liepojus, Ryga, o taipgi Voločisk priklauso prie svarbiausių išvežimo punktų. Tarp ko kito, Rygoje yra angliška firma: ji gamina speciališkas skrynutes delei kiaušinių transporto į Londoną; ji turi svirnus, kur išsyk gali sutilpti apie 150,000,000 kiaušinių. Šitos įstaigos ir abelnai kiaušinių išvežimas iš Rusijos yra darbas paskutiniųjų dešmičių metų. Metų trisdešimts atgal kiaušinių išvežimas iš viso Rusijos neperviršijo tų skaitlinių, kurios dabar išvežamos iš Kielcų, o 1857 metais išvežta vos 378,000 kiaušinių. 1898 m. išvežta iš Rusijos apie 1,830 milijonų štukių!

Londono salė turi savo agentus ant viso Europos ploto; jos paliepimu daromas supirkimas — išpardavimas ant Francijos, Vokietijos ir Holandijos turgaviečių. Bet tas viskas negali susilyginti su tuom, kas darosi Suvienytose Valstijose. Nekurių New Yorko įstaigų kasdieninė apyvarta siekia daug daugiau pusės milijono kiaušinių. Šeši ar daugiau žmonių dirba tamsiame kambaryje, kurie užsiima vien tik ištyrimu neištikimų kiaušinių; su stebėtinu prie to darbo nepripratusiems greitumu jie apžiuri kiaušinius prie mažos lemputės šviesos, atidėdami į šalį tamsiuosius. Čia galima pastebėti didžiausius špikierius; užsiimančios šita prekyba firmos superka kiaušinius tam tinkamame laike — gegužio mėn., kada tuzinas kainuoja 10—15 centų, ir laiko juos iki pradžios žiemos, kada kainos dvigubai pakilsta. Kiaušiniai laikomi tam tikrose statinėse su chemišku skįstimu; į kiekvieną tokią statinę telpa 6,000 kiaušinių. Pirkėjas geriau yra užgvarantuotas produkto šviežume, negu perkant ant turgavietės nuo kaimietės. Yra net tam tikros dirbtuvės, kurios speciališkai gaunama daiktus kiaušinių pakavimui, ir paskutiniu laiku šitame klausime padaryta stebėtinas progresas.

Tarptautinė kiaušinių prekyba, kaip mes matome, yra paskutinių metų apsireiškimas, kuris priskaito apie 30 metų savo gyvavimo; dastatymas gi kiaušinių iš Amerikos Anglijon prasidėjo dar vėliau. Bėgyje tokio trumpo laiko šito prekė savo organizacija surišo didžią žemės rutulio dalį, sutvėrė speciališką techniką, sutvėrė taip vadinamus prekiautojų sindikatus bei visokias kitas organizacijas.

Šitą produktą išrinkome miesto įtekmės charakteriškai delto, kad jis priklauso prie tos rųšies prekių, kurie ypač sunkiai pervežami į tolimas vietas. Panašiai kiaušiniams, keliauja ir kitos gendančios prekės, kaip: sviestas, pienas, šviežųs fruktai, gyvos žuvįs ir vėžiai, — jie visi, savo kelionėje, padaro tokias tolumas, kurios šimtas metų atgal buvo nesuprantamos atlikti net pačiam žmogui: jei tas su juom atsitikdavo, tai palikdavo atmintį ant viso jo gyvenimo...

Iš rusų kalbos vertė **Geidutiškis.**

RUDENS MĖNESIENA.

Pagal **Antoną.**

Mano plaukai senai jau pražilo... Bet koksai aš niekšas — koksai aš didis niekšas.

Visa kas senai jau dingo, senai jau praėjo, bet aš niekuo budu negaliu pamiršti.

Visai priešingai, visai kitaip. Rods, juo senyn einu, tuo aiškiau viską atsimenu.

Ir kad gi butų tai kas tokio rimto, kas tokio didelio! Ne.

Tai yra rudens mėnesienos...

Aš jas myliu ir tuo pačiu kartu jų nekenčiu. Ir man skaudu. Begaliniai skaudu.

Skaudu? Bet kuo yra skausmas? Juk aš senai jau juokiausi iš savo skausmų. Aš niekinu juos.

Ir tečiau skauda.

*
* *

Panedėlis, rugpjučio 6 d.

Tatai buvo baisus lietus. Tokio lietaus senai nebuvo buvę.

Visi dangaus šaltiniai, rods, prasivėrė ir pilkos lietaus srovės šniokšdamos liejosi ant žemės. Vėtra staugdama ir uždama lakstė po medžius, lakiojo po gatves, lėkė per stogus, ir ginė lietaus sroves, kurios atsimuša į lapus, langus, stogus ir murus.

Žmonės slapstėsi po grįčias, vežimuose, po lietsargių, apsisupo plosčiais, bet vėtra draskė juos ir lietus pėrė savo pilkais, šlapiais botagais, nebodamas ar tai galva buvo ar akįs...

Bet tatai buvo gera. Man šitasai lietus patiko.

Iš pat ryto aš nuėjau pas ją, bet jos butelis buvo tuščias. Sopiančiai tuščias. Tiktai astros stovėjo ant stalo laiboje stiklinėje vazoje, vienų-vienos ir nuliudusios.

Tiktai vienintėlis saulės spindulys liudnai apšvietė prie sienos kabantį paveikslą.

Tiktai plačialapės vijoklės vynėjosi apie jos langus. Jų raudonieji žiedai su įdomumu, tečiau liudnai žiurėjo per langą į jos grįčią.

Tiktai atsiminimai, gražųs, malonųs atsiminimai liudėjo ir alsavo mažutėje grįčioje.

Jinai iškeliavusi. Visai netikėtai. Taip umai. Kodel?

Jinai mėgo kartais man papasakoti apie savo užmanymus... Ir beto — senai praėjusiais metais mudu buvova vyras ir žmona. Ir ji nieko nuo manęs nespėlė. Visai nieko.

Aš jos nesklausinėjau, bet jinai atvira širdžia viską man išpasakojo nieko neslėpdama. Aš galėjau klausyties jos pasakojimo be baimės, be pavydo, be susijudinimo. Tatai dar labiau man patiko, nesa aš norėjau visur ir visuomet suteikti jai džiaugsmą.

Bet nudien — nudien taip staiga nepasakius man nė vieno žodžio jinai ėmė ir iškeliavo.

Ne, tenai buvo kas slėpiningo.

Mano mylimoji Regina! Kas tau pasidarė? Kas tave kankino?

Aš atsiminiau. Dieną prieš tai ją aplankė tulas jos pažįstamas ir garbintojas — Latas. Jai patiko jisai, kaipo studentas. Ne, jinai kartą buvo jin net įsimylėjusi.

Įsimylėjusi? Ar tai del manęs taip paprastas dalykas? Beveik. Aš nejutau savyje mažiausio pavidėjimo.

— Tegu jinai jį myli, jei tatai suteikia jai linksmumo, — aš maniau. — Prąsišalinimas. Pereis.

Ir ištiesų. Aš nesuklydau. Visa tai buvo tik nesusipratimas. Visa tai perėjo. Tai buvo tik vienintėlis nepatinkamas Reginos gyvenimo epizodas— tai ir viskas.

Ir štai ji sugrįžo atgal pas mane — suvargusi, kai vakaropi slenkanti saulė, nulinkusi, kai gėlės žiedas, kuris trokšta gyvo vandens gurkšnio.

Regina... mano Regina!

Aš ją mylėjau. Aš negalėjau pykti ant jos užnuodėmės, nesa aš ją mylėjau.

Ir buvo valandos, kuomet mudu apie tas nuodėmes kalbėjova stačiog, atvirai. Buvo valandos, kuomet jinai prie manęs prisiglaudus pasakojo man savo paslaptis. Jinai pasakojo ir stebėjosi, kadgi nežinanti, kodel man taip atvira esanti.

— Man taip lengva, taip lengva, kuomet aš tau viską išpasakoju'', — taip jinai visuomet sakydavo.

Pasakojant apie Latą jos mažasai veidelis pasidarė rimtas ir nuliudo. Lupų kampeliuose ir veidų duobutėse matėsi skausmas.

Latas negalėjęs pakęsti kai jinai su kitais kalbėjosi. Jisai negalėjęs pakęsti, kai jinai su kitais susirašinėjo. Ant kiekvieno žingsnio jisai užgaudavo ją savo pavydumu.

Tai buvo studentavimo laiku. Bet dabar Latas mokslą pabaigė. Jisai pradėjo praktikuoti, kaipo gydytojas.

Aš jį gerai pažinau. Tai buvo laibas, tiesaussmuidro ugio vyras. Veiklus ir pakantrus. Jo tamsus veidas, erelio nosis, juodos akįs, tankųs juodi plaukai, juodi usai ir maža barzdukė suteikė jam pietų gyventojų išvaizdą. Kaipo žmogus, jisai buvo geras, pagelbstintis bei darbštus. Jisai labai daug skaitė. Pradedant nuo mokyklos laikų. Didelė atminimo galė pagelbėjo jam daugel ką iš perskaityto atsiminti. Nebuvo to klausimo, apie kurį negalėtum su juo pasikalbėti bei pasiginčyti. Ir jisai mėgo pasikalbėti ir pasiginčyti, per tai imponavo ne tik ant moterų, bet ir vyrų. Tarp jaunuomenės jisai buvo populiariškas, kaipo veiklus, giliamintis ir linksmaus upo. Jį visi gerbė ir mylėjo.

Bet aš jam tų gabumų nepavydėjau. Jam tečiau truko to slėpiningumo, kurį moteriškės labiau mėgia už auksą: suprasti moteriškės sielą. Todel aš buvau drąsus, kad Regina į jį neįsimylės. Kartą jinai buvo skaudžiai suvilta — ir, man rodėsi, kad antrą kartą tai nebeatsikartos.

Bet...

Jinai persikeitė. Po Lato apsilankymo jinai pradėjo apie kaž-ką mintyti, pasidarė nerami ir nekantri.

— Kas tau yra? — klausiu jos. — Skauduos atsiminmai. Mažas pripratimas — tai ir viskas. Tai ne meilės jausmas — nesusijudink.

— Aš nežinau, kas tai yra. Tečiau tai yra stiprus ir nepergalimas! — jinai atsakė ir prašė, kad palikčiau ją vieną.

Aš apleidau jos mažutį buduarą. Išeinant per duris, aš mačiau, kai jinai it pargriuvo ant stalo, abiem rankom suspaudė galvą ir, rodėsi, verkė.

— Tegu paverkia — aš sopiančiai pamaniau. — Šitame dalyke niekuo negalima pagelbėti. Psichologines problemas kiekvienas savaimi turi išrišti.

Tą aš žinojau iš prityrimų, ir todel buvau ramus, nesa žinojau, kad niekuo budu negali pagelbėt.

Ir štai — —

Jinai iškeliavo.

Staigus iškeliavimas mane netikėtai užinteresavo, net sujudino ir aš pasirengiau kelionėn, kur maniau ją rasti: pas Latą.

Mano sumanymas nepasisekė išpildyti. Bet tai buvo gerai. Nesmagu but buvę taip aiškiai tyrinėti, ką jinai veikia. Suprantama, aš nebuč apie tai išsireiškęs. Aš nieko nebuč jos klausęs, bet jinai butų tai supratus.

Todel ilgai aš kovojau su savim ir nežinojau, kas daryti: eiti ar neiti? Gal aš juos rasiu labai romantiniame padėjime? Ne, tai negalima. Ir tečiau gi, kodel ne?

Aš pradėjau apie Reginą abejoti ir mechaniškai ėjau linkon Lato gyvenimo, nežinodamas, ar eisiu pas juos ar ne.

Lietus lijo. Didelis lietus. Uždama lėkė gatvėmis vėtra. Vanduo šniokšdamas liejosi iš oro ir vertėsi nuo stogų.

Aš ėjau. Bet man nepasisekė nueiti.

Netoli nuo Lato namų aš mačiau, kaip per duris ėjo jiedu ir palindę po vienu lietsargiu ėjo skersai gatvę.

Į širdį įsismeigė stipri skausmo banga. Aš palenkiau savo lietsargį, kad jie manęs nepamatytų. Gal but jie mane matė, aš nežinau. Bet aš nenorėjau, kad jie mane matytų. Jinai galėtų manyti, kad aš atvažiavau, kaipo paliepėjas arba sekioju ją, lyg šnipas.

Širdis sudrebėjo ir trukterėjo.

Tai buvo tiesa. Bet jinai neturėjo apie tai žinoti. Idant priduoti dalykui paprastą spalvą, aš sustojau prie tulos krautuvės lango, nuleidau savo lietsargį ir ėjau į vidų.

Nuleidžiant lietsargį, aš pažvelgiau kiton pusėn gatvės, kur jiedu ėjo po vienu lietsargiu. Ėjo greitai, juokdamiesi ir apie kažin-ką linksmai kalbėjosi. Mano žvilgis pagavo jos berupestinį nusišypsojimą. Vieną vienintėlį nusišypsojimą. Ar nenukrito ant manęs saulės spindulys? Ne, tai buvo jos nusišypsojimas — toksai liksmas, žydintis, laimingas.

Taip, tai buvo Latas, kuriam jinai nusišypsojo. Latas ir aš.

Širdis susopo, susitraukė — man pristigo kvapo...

Įėjęs krautuvėn, aš negalėjau nė žodžio tarti. Truputį atsigavęs aš paprašiau popieros. Bet tai buvo drabužių krautuvė. Patarnautojai pradėjo juokties. Popieros? Taip, tai buvo juokinga. Taipogi ir mano išvaizda, tur but, buvo juokinga. Jie surimtėjo ir vienas kitan pažvelgė. Jiems tur but išrodė, kad čia turi reikalą su sergančiu. Toliau aš nebežinojau, kas reikia sakyti. Stovėjau ir žiurėjau ant krautuvės lentynų, kur čielos eilės prikabintos švarkų, šalbierkų, kelinių ir kitokių drabužių. Juokinnga buvo tai ir aš pradėjau juokties:

— Jųs turite drabužių? Vasarinių drabužių? Žieminių drabužių?

Tai pasakęs aš greitai apsisukau iš išėjau.

(T. b.)

Jul. Baniulis.

žmogus prašo—tas palaukęs eina prie raštininko ir skundžiasi, kad jam to ir to nepadarė, o jis turi kažin del kokių-ten popierių rašymo laukti, arba kitą kartą valkiotis. — Mes pinigus mokame, o mums nieko nenor padirbti, mes skųsimės viresnybei už tą! — Taip įbaugintas raštininkas šast iš antros kamaros (kanceliarijos): kodel jųs to žmogaus neatleidote?! Kodel to ir to nepadarėte?! ir tt. Ir išmanyk, kaip įtikti: kad žmonėms butų gerai, ir viskas butų padirbta.

Atsisėsi vėl prie sudo, ten vėl kiek reik prisiklausyti visokių neteisybių: vienas, kurs jieško, išvers tau kaip suplovu kibirą, kaltasis vėl — toliau liudininkai vėl po kibirą visokių suktybių, visokių bjaurybių, ir graibyk po tus anų plepalus, — kas ten tiesa, kas melas; niekas teisybės nenor pasakyt, o čia norėtum sutaikint, kad mestų tokias provas kad neitų į sudą su tokiais reikalais, kuriuos, jeigu butų noras, patįs geriausiai išrištų''. Jonutis.

Polemika.

„Draugas'' karščiuojasi.

Žmonės, kurių praeityje yra nemažai juodų taškų, stengiasi užmiršti tą praeitį, taip sakant, — likviduoti ją.

Jie seka Napaleoną (o gal Napaleonas sekė juos?...), kuris užimdamas sostą pasakė: „Iš pergyvento mes atsimįsime tik tą, kas buvo gero, o viską blogą — pasirupįsim užmiršti''.

Musų dvasiškija, kurios praeitis ir-gi neperdaug šviesi, eina tokiu-pat keliu.

Matyti, praeitoji-užmirštoji... Šit ir „Draugas'' labai pasipiktino mano rašteliais, kuriuose aš judinau dar nelabai tolimą praeitį.

„Draugo'' No. 24 randame įdomiausį straipsnį — „Vandenį virk — vanduo bus''. Čia (jei taip galima išsireikšti) „Draugas'' parodė tikrąjį savo veidą. Tegul skaitau reikalingu pakalbėti apie tai kiek plačiau.

Straipsnio pradžioje, geriau sakant, jo įžangoje, perstatyti žmonės, kurie spiečiasi apie „Vien. Liet.'' Tai esą tie vyrai, kurie semia mokslą iš maskolių (sic!) drumstų mokslo šaltinių — dažniausiai iš „Viestnik Znanija''. Girdi, argumentų su jais nėra.

Juo miškan toliau, tuo medžių daugiau.

„Nežinome mes, kas **jis yra** (kalbama apie mane. — K. A.) — buvusis feldšeris, ar feldfėbelis, ar kanceliarijos raštininkas, ar kas kit — bet matome iš jo raštelių, kad yra persiėmęs atkakliai maskolių pirmeivių pigiausios rųšies „mokslu'' iki gyvam kaului''.

Žinoma, ko čia varžyties laisvoje šalyje — drožk, kas į nekaltą galvą ateina ir galas. Ko gero, dar ir pataikysi, kaip su pirštu į dangų...

Atsakysiu į „Draugo'' **„komplimentus''** trumpai. Kuo **vadįsi, tuo nepagadįsi** — žemaičių priežodis.— A. Forelis sako, kad spėjimais užsiima tokie žmonės, kurie neturi nieko naudingesnio veikti. Gal ir teisybė...

Gi „spavieduoties'', kuo aš esu buvęs ir iš kokių šaltinių sėmiau mokslą — nematau mažiausio reikalo. Nuo to juk nebus niekam nei šilta, nei šalta.

Tai maž-daug taip skamba „Draugo'' **stambieji argumentai.** Nors prisipažinti, keistokai atrodo tas, bet... juk jie (su brangiosios rųšies **mokslu)** žino, ką daro.

Prie to viso grąsinama net teismu. Girdi, spustelėjus gerokai pp. August. ir pareikalavus nuo jų tikrų, neužginčijamų prirodymų ar neišgaruotų tuojau iš jų galvos visokie: „sapenti sat'' ir tt.

Truputėli apsirikta. Tai su klerikalais priseina taip elgties. Šit faktas. Pernai metą „Šaltinis'' taip buvo „įsismaginęs'' šmeižti gerb. Bulotą, kad reikėjo patraukti jį teisman ir tik tada jis teikės atšaukti melus. Taigi nevykusiai užsimota ir rėžta „saviesiems''... Bet ypač įspudinga užbaiga. Girdi, tegul pp. Augustinavičiai išmeta nors sykį iš galvos, kad tebėra galima meluoti ir melais girties, kaip budavo lengva dar taip nesenai (**„Šaltiniui'' —atstovus renkant...** K. A.).

Tikrai „Draugas'' išmintingai padarytų, jei patartų laikyties tokios taisyklės savo **„kolegoms''—** „Šaltiniui'' ir Ko.

O dabar, kaip yra **sakoma,** suverčia nuo nesveikos galvos ant sveikos...

Pastarieji žodžiai taip skamba: „Teisybė dar nenustojo gyvenus''.

Taip, nenustojo — tik norėtųsi žinoti, kas yra suprantama po žodžiu **teisybė.**

Mes visą laiką buvome įsitikrinę, **kad naudoties netikusiais faktais ir skelbti žmonėms netikras žinias** yra nedoras daiktas, kurį negalima išteisinti. Tečiau pasirodo, jog kai-kada galima naudoties ir tokiais įrankiais ir pasilikti „nesuteptais''.

O gal tai privilegijos žmonių su „brangiosios rųšies **mokslu''?...**

Butų galima nurodyti ir daugiau pavyzdžių, bet ir tas užtektinai charakterizuoja, kaip suprantama teisybė.

Ir taip, „Draugas'' **pasiėmė ant** savęs labai nedėkingą užduotį, butent, padaryti iš juodo baltą. Bet abejoju, kad atsirastų daug tokių naivių, kurie įtikėtų į „Draugo'' „argumentus''.

Juo labiau, kad atkreipiama domą ne į tai, kas parašyta, bet į tai — kas parašė.

Juk išniekinti — **dar nereiškia** prirodyti teisybę!

Kastas Augustinavičius.

KELIONĖS ĮSPUDŽIAI.

Gegužio 31 d. sėdau ant laivo „Czar'' (,'Czar',—Russian-American Line). Kada laivas pradėjo traukties nuo kranto pasidarė gaila palikti tą **laisvą** kraštą — sunku užmiršti žodį „laisvė''. Ant laivo keliavo apie 700 žmonių, tame skaitliuje du stačiatikių popai. Keleiviai su ašaromis žiurėjo ant užpakalyje paliekančio Brooklyno: visi žiurėjo, kol tik galėjo jį užmatyti, o paskiau, nusišluostę ašaras, grįžo į kambarius. Vienas iš popų sugrįžęs savo kambarin, rado savo lovoj verkiantį kudikį; iškart popas manė, kad kas per klaidą paliko kudikį jo kambaryje, bet paskiaus išklau sinėjus visus keleivius, pasirodė, kad tai tyčia padaryta, nes niekas kudikio nepripažino. Tuomet popas suprato kad čia stebuklas atsitiko, nes jis su pačia buvo bevaikiai — tai dabar Dievulis stebuklingu budu prisiuntė jam nežinia iš kur, kudikį... Popas kudikį priėmė už savo, pakrikštijo ant laivo ir labai džiaugėsi.

Šventadieniais popas laikė pamaldas antros klasės salėje, tik iš tos klasės neatsirado nei vieno, kuris but norėjęs melsties sykiu su popu. Tada popas nusiuntė tris maldingesnius žmones į trečią klasę jieškoti maldininkų; pasiuntiniai surado trečioj klasėj apie 20 karštai tikinčių, kurie tuoj pribuvo pas popą ir kartu su juo garbino „Hospodą''. Po pamaldų popas pasakė pamokslą, kuriame nurodinėjo, kad žmonės dabar esą ištvirkę ir nenori meslties, kad jie perdaug užsitiki savo protui ir visai užmiršta, kad turi vėlę; kalbėjo taipgi apie bausmes, kurias Dievas siunčia ant perdaug užsitikėjusių savo protui.

Gaila, kad dvasiški tėveliai panašiu budu mokina savo žmones ir stengiasi palaikyti juos tamsybėse.

Kelionėje, ant kiek patėmijau, pasirodė, kad grįžtantieji iš Amerikos lietuviai yra nusikratę visokius prietarus ir su žmonėmis apsieina mandagiai; tokiuo budu jie nestato savęs ant juoko apšvies tesnių svetimtaučių tarpe.

J. T. Sz.

MELAS.

— Na, patįs pamįslykite, **kaip** mužikui be bobos apsieit su vaikais? — pasakojo moteriškė. — Apaut, apvilkt, pagirdyt, pavalgydyt, — vis reikia, o tai, žiurėk, apiplyš — pataisyt reikia, apskalbt. Šeštą valandą jau skambutis — eik į darbą, o kaip nuėjo, taip iki vakaro ir nėr jo. O gal juos vienus galima palikti? Na kaimynams išpradžių palikdavo — išpradžių ėmė, manė, kad aš greit išeisiu iš ligonbučio, o paskui ir imti perstojo ir su savais begalo darbo. Rėkia, ėst paprašys — kaip jam neduosi? O duoti irgi nėra ko, nes ir pas pačius kiekviena plutelė suskaityta. Žinoma, koks musų gyvenimas... O aš vis gulėjau, atsikelsiu, ar ne, vienam Dievui žinoma... Na, čia kas-tai ir pamokino maniškį: tu, sako, į lopšį juos nuneštai. Mat tokią prieglaudą įtaisė, kad jeigu kuri moteriškė vaikščioja į darbą, — ve kaip ir aš, skalbėja ten, ar samdininkė — tai galėtų ten palikti juos, mat ten juos prižiurės, kaip reikiant. Na maniškis ir apsidžiaugė, visai buvo nuvargintas su vaikučiais: tai ir žiurėk, kad kitą kartą sau galą nepasidarytų, o ką su juom?... Paėmė jisai, šitai, juos ir išėjo, kur reikiant.

Ateina, — taip ir taip, sako, boba ligonbutyje, su vaikais nėra kur dėtis man, darbo žmogui, padarykit, mat, Dievo malonę, priglauskit. Galima, **sako,** — duok metrikus... O aš, nepasiėmiau jų, nežinojau, kad reikės. O gal jie tik taip su kuom sugyventi.

— A—a etiketas? — išsigandęs pamįslijo Nochimas, laukdamas, kad turbut tuojaus atsitiks kas-nors beprotiško, baisaus.

— Jie ir yra sugyventi, sako maniškis. — Mes su juom taip gyvenom, be šliubo... Susiėjom ir gyvenom... — paaiškino moteriškė, nuleidus akis, ir toliau tęsė:— jie ir yra sugyventi, sako. Na tai eik iškur atėjęs — sugyventų su kuom papuolė mes priimt negalim... Na lyg jie ne vaikai, sako, šitai, maniškis. Kur aš su jais pasidėsiu? Tai jau tavo dalykas, mes šito nenorime nė žinot. Toks jau, mat, mus padėjimas. Taip... Na tai, sako, gerai, paminėsit jųs manę! A—a tu dar grasįt!... Žodis už žodžio — išvijo... Kur pasidės? Laikas jau į darbą, o jo rankose du vaikai, ne pamesi jų ant gatvės... Ir užsidegė jisai,— o karštas toksai, ir nedaleisk Dieve! Kiek kartų kentėjo už savo **karštumą, kalėjime sėdėjo, o** vis toks pat išėjo: vis nieko, niėko, o jeigu kas tiktai ne pagal teisybę — tuoj ir užsidegs, kaip žarija. Gerai, sako, palaukit gi! Visvien jiems gaišt, jei ne šiandien, tai rytoj, — jau geriaus iškarto.

— Parėjo namo, susijieškojo virvutę ir... — moteriškės balsas nutruko—...ir... pakorė juos abudu... savo rankom!... Ir pabėgo — pats, sako dabar, nežinau, kur bėgau. Tarytum, kas vijosi paskui...

Nochimas tylėdamas klausėsi jos, ir baisus širdies skausmas vis augo....

— Na ir... kas gi?... — paklausė jis, jausdamas krutinėje kokį-tai kenkiantį kvėpuot sunkumą.

— Na ir pabėgo... —atsakė moteriškė. — Tegul jau, mat, viskas pražuvo... Kaip tiktai pabėgo, šitai, jisai — kur buvus, kur nebuvus ateina kaiminka. Įėjo, o jie — kabo! Kaip ji suriks!... Subėgo žmonės, išėmė vaikus iš kilpos, pradėjo gaivint. Štai jį dar atgaivino, o... Mariutė... taip... ir... neatgijo... O kaip jis ją mylėjo!... — Sušuko ji, po trumpos kankinančiosios pertraukos. — Pareis, budavo nuo darbo: „Mariute, Mariute...'' Štai tau ir Maruite!...

Ji vėl gailiai apsiverkė.

— Kur dabar jusų vyras? — po neilgo sunkaus tylėjimo paklausė Nochimas.

— Kalėjime... — atsakė ji verkdama. — Greit jau bus teismas. Kalba, kad išsiųs į Siberiją, ant katorgos. Štai nesenai pas jį buvau, tiktai nedaleido: nubaustas, mat, tamsiojoj, — nadzirateliai užgavo kokį tai kalinį, o jis užsidegęs, kaip visada, užsistojo... Na ir sėdi šitai, dabar... Ir pikčiurna pasidarė — teisiog neprieisi... Taip ir urzgia ant visų...

— Jųs, galbut, su juomi eisit? — paklausė Nochimas.

— Žinoma, su juom — atsakė ji. Drauge gyvenom, drauge turbut, ir pražusim...

— Nepražusit... — norėdamas ją nuraminti, pratarė Nochimas.

— Žmonės visur žmonėmis... Gyvent visur galima...

— Tas tai taip, bet visgi baisu — atsakė ji, ir jos kalboj pasigirdo baimė. — Dievas žino, kaip ten...

Augštas, nutukęs policijantas, raudonu veidu, šviesiai-rudais usais, jau senai vaikščiodamas šale, neištikimai šnairuodamas ant nudriskusios moteriškės, staiga prisiartino prie kalbančiųjų.

— Čion sėdėt nedaleista — praklabėjo jisai storu balsu, kreipdamasi į moteriškę. — Čion del parinktos **publikos.**

— Ką ji jums užkenkė? — nusistebėjo Nochimas. Šita vieta del...

— Reiškia užkenkė,—greit peržiurėjęs neaiškią išvaizdą Nochimo, autoritetiškai pakėlė balsą „tvarkadarys''.

— Priešinties tokiems nedaleista: pasakyta eik ir eik be kalbos...

— O aš sakau, kad jųs neturite tiesos, — užsikarščiavo Nochimas.

Moteriškė greit pakilo, taisydama plaukus po **skarele.**

— Einu, einu, — išsigandus prakalbėjo ji, taisydama skarelę.

— Eime, **Jonuk...**

Nochimas pabandė ją ramint.

— Ne.. ką jau čion... — bambėjo ji. — Eime, eime karvelėli...

— Kaip jum ne gėda užgaut vargšą žmogų!... — pasakė Nochimas „tvarkadariui''. — Kam jųs ją vejate?...

— Pasakyta: neleist mužikus ir šabaš — atsakė tas. — Užkenkti parinktai publikai taipgi ne labai daleista... — Daug čion tokių valkiojasi... Mes, nebijok, geriau žinom, ką darom...

Nochimas pasivijo einančią moteriškę ir paklausė jos adreso, prižadėdamas užeit pas ją, pagelbėt, kuom galės. Ji pasakė ir atsisveikino, greit nuėjo per rinką, traukdama paskui save Jonuką.

Nochimui reikėjo skubinties ant lekcijos į vieną iš kaiminiškųjų namų ir, atsistojęs pas sodą, jisai ilgai žiurėjo ant atsitolinančių dviejų sutvėrimų, nežinia už ką atstumtų, prislėgtų. Jisai jautė, kad koki-tai nematomi, bet stiprųs ryšiai surišo jį su šita išdraskyta šeimyna, kurios kentėjimai, nuodijo jo visą gyvenimą, aptemdė, rodos, patį blizgėjimą ir linksmybę pavasario dienos... Moteriškė jau senai pražuvo iš akių, bet Nochimas vis dar stovėjo ir mąstė, ir kentėjo už ją širdžia, kentėjo troškimu palengvint jos likimą.

Ir staiga atsiminė jisai, apie ką mąstė prieš susitikimą su moteriške, ir visi jo nesusipratimai pasirodė jam dabar tiesiog juokingais. Ar gilma susigyventi su priešu, ar ne? Koks kvailumas! Štai ji jam, žydui, „priešas'', o spaudžia širdį, už tai kad priešas kenčia! Kvaila da gi klausti: susigyvent, ar ne, kada visi žmonės netiktai susigyvenę, surišti tarpę savęs meile, pasigailėjimu, užuojauta, ir reikalingos nežmoniškos spėkos, neišpasakytas melas, kad perskirt juos, atitraukt vieną nuo kito...

Įleidęs ranką į kišenę, Nochimas sučiuopė suglamžytą laikraštį.

— „Pijus X, kulturų imtynės''... — atsiminė jisai. — Kaip tas visas... žema ir kvaila!...

Užsidegė jame spindulys teisybės, apšvietė visą gyvenimą ir visas jo melas pasirodė aiškiu. Pijus X, imtynės dviejų kulturų, Palestina, „sugyventas'' vaikas, šita popiera, nuodijanti ir tvirkinanti tukstančius žmonių savo mokslišku nuodemingu melu, šis nelaimingas sutvėrimas, policijantas, — kaip tai viskas silpna, žema, kvaila, amžinoj dieviškos teisybės gyvenimo šviesoj!... Viešpatauja naktis, naktis tamsumo, melo, ir iš visų pusių keliasi baisios baidyklės ir gązdina tamsias žmonių vėles, ir reikalauja kraujo ir aukų...

Šviesos!

Taip, šviesos, tiktai šviesos... linksmai mąstė Nochimas.

—Budink save, budink kitus ir šitame visas... Reikalinga ne Palestina, ne Pijus X, ne imtynės kokių kulturų, bet kova vardan teisybės su tamsa ir melu... O turi ateit — šviesus, šiltas, linskmas, teisingas gyvenimas pažadėtos žemės...

Iš rusų kalbos vertė

Vincas iš Paežerės.

Nesurado.

(Užbaiga.)

Bet jis visgi negali užmigti.

— Ko tu ten tampaisi ant narų? — Potapovas išgirdo nakties laiku balsą, pašako bei pakreipė ton pusėn, iš kurios atplaukė balsas, savo veidą. Toje pačioje eilėje gulėjo žilutis suvargęs žmogus, su panašia į ožio barzduke. Tai buvo vaizbininkas, Mikišinas, kuris pateko į kalėjimą už kokią tai mažą apgavystę.

— Ar neduodu aš tau miegoti? — paklausė jisai.

Ir jis taip labai norėjo pasikalbėti, kadangi niekas kitas nakties laiku negali įžiurėti jo kančių. Bet atėjus minčiai į galvą, kad šitas žmogus, kuris guli netol jo, gal apie viską žino, jog viską matė, jis apsiblausė.

— Trukdau, ką? — jis ir vėl paklausė bei piktai pažiurėjo į savo kaimyną.

— Žiurėk tai, jaunikaiti, tu pats sau trukdai miegą, — atsakė Mikišinas ramiu ir giliu balsu.

Nesugriebė Potapovas tų žodžių prasmės, bet jautė, kad tuose žodžiuose kas-nors užslėpta.

— Ar nesupyksi už tai, ką tau pasakysiu, — po tylos prabilo Mikišinas.

— Tai niekis, apsiruošiu, o penkiolika rublių — pinigai! Dargi, žiurėk, ir degtine pagirdys...

— Girdėjau ir aš, kad korikus girdo degtine, reiškia delto, kad sąžinę apsvaiginti... Bet pabus sąžinė ir ranka sudrebės.

Kai su vyčia žodis „korikas'' drožė Potapovui per veidą, krutinė sujudėjo ir galvoje pradėjo užti.

— Dėdžiuk, taigi matai, negerai aš pasielgiau, ką? — maldaujančiu ir liudnu balsu kreipėsi Potapovas į Mikišiną.

— Pats žinai!

Ilgai tylėjo Potapovas, o per tą laiką senelis užsnudo; taip nekaltai ir ramiai jis kvėpavo ir ilsėjos.

— Dasiprotėk gi, pamąstyk ir pasiklausk pats savęs: kam nori tarnauti ar velniui ar Dievui?...

Ir daugiau nieko nepasakęs Mikišinas apsivretė ant kito šono, atsiduso ir saldžiai užmigo.

Vieną dieną laike pasivaikščiojimo kaliniai sužinojo, kad Potapovą perkėlė į atskirą kamerą.

— O kodel, dėduk, mane perkėlė į atskirą kamerą? — paklausė Potapovas.

— Į atskirą kamerą?... O delto, mielas žmogeli, kad gyvas sveikas liktum... Tu jiems dabar reikalingiausias žmogus... Buvo atsitikimai: paims žmonės koriką, tai padulkins jį arba net ir visai pribaigs...

Potapovas ilgai apie kažką mąstė, ir po kiek laiko vėl paklausė:

— Gal pasakyti kalėjimo viršininkui, kad aš nenoriu?...

— Daryk taip, kaip geriausia išmanai...

— Juk tai nuodėmė, dėduk?... a?...

Į jo paklausą neatsakyta. Tad Potapovas ir vėl paklausė:

— Gal kalėjimo viršininkas pamokįs, kaip visa tai reikia atlikti?

Jisai nė nežiurėjo į senuką, lyg tai ne jo jis butų klausęs, bet patsai savęs.

— Kaip aš prieisiu prie jo? kaip aš pažvelgsiu?

Po valandėlės Mikišinas pažiurėjo į Potapovą pilnomis gailesčio akimis ir pasakė jam:

— Tu mielas žmogeli, pasakyk kalėjimo viršininkui, kad jis nupirktų tau maską, kurią galėsi užsidėti ant veido ir nebus taip baisu...

Potapovas sugrįžęs į savo kamerą ilgai kovojo su savimi: norėjo jisai pabelsti į duris, pašaukti užveizdą ir pasakyti jam, kad vestų pas kitus kalinius, į bendrą kamerą, nes jis nenori karti gyvo žmogaus.

Bet po tos minties atėjo kita, kokia tai svetima, kuri gundė jį ir nedavė ramumo. Atsiminė jis senelio ištartus žodžius: „penkiolika muštinių — tai pinigai''.

Vakarop į kamerą, pas Potapovą, atėjo patsai kalėjimo viršininkas, kuris atnešė ketures maskas.

— Na, te tau, prisimieruok! — tarė Petras Vasilič paduodamas areštantui maskas.

Pažiurėjo Potapovas į didelę bei kuprotą maskos nosį, su pirštu perbraukė per juodus, nutepliotus usus, apčiupinėjo juodus

antakius ir su ranka parodė į kitą maską. Padavė jam maską su rudais usais ir tokiais pat antakiais. Šitos maskos nosis nebuvo taip baisi, kaip pirmosios: truputį priplota ir raudona, kaip tikro girtuoklio nosis.

Potapovas užsidėjo maską. Ir tuo tarpu pajuto, kad jo taškuotas veidas įgijo visai kitokią, naują formą. Sunku buvo kvėpuoti, o akįs įlindo į keistus maskos plyšius.

Ir tuo akimirksniu jis atsiminė, kad užsidėti maską, tai nuodėmė. Greitai nusiėmė maską ir net sudrebėjo visas jo kunas. Kadir maskos ant jo veido jau nebuvo, bet jis visgi jautė ant nosies, veidų bei smakro prisiglaudusią, limpančią malsavą, jam rodėsi, kad ant jo veido pasiliko maska. Geriausia patiko Potapovui tamsio atlaso pusmaska. Šita maska nebuvo panaši į žmogaus veidą ir jis sumanė ją užsidėti.

— Mergiška šita maska! tai paukščiams iš žirnių baidyti!...— sušuko kalėjimo viršininkas ir nusijuokė.

Bet Potapovas užsidėjo šitą maską ir jautėsi gerai.

Pasiliko jisai sau šitą maską, ilgai žiurėjo į ją, užsidėdavo ir vėl nusiimdavo, paskiau pasidėjo ją ant staliuko ir per ilgą laiką jos nepalietė. Stovėjo jis ilgai pas langą ir per grotas žiurėjo į dangų. Kai sužiebė ant kalėjimo kiemo žiburius ir į jo kambarį įsiskverbė spinduliai, bet jis vis stovėje pas langą ir kaž-ką mąstė.

Kas tai prisartino prie jo, bakstelėjo į šoną ir privertė išgerti degtinės. Išsivedė jį.

Ėjo jiedu per koridorių, kuomet kiti dar miegojo. Išėjo ant kiemo. Nuo stogų lašėjo vandens lašai, iš apsinaukusio dangaus krito šlapias sniegas. Sniegas lipo prie veido, aplipo švarko krutinė ir rankovės. Potapovas laikė rankoje pusmaską bei paklusnai sekė Nikitiną.

Tolimam kalėjimo kiemo kampe stovėjo balti stiebai, per kuriuos buvo perdėtas skersinis bei pririšta virvė, o apačioje baltavo kedė.

Potapovas vienų-vienas stovėjo pas baltus stiebus, pušių kvaptis glostė jo veidą ir jis atsiminė apie mišką bei apie savo gimtinį kaimą. Prieš jo akis pasirodė tamsųs laukai, ukais apdengti. Už valandėlės jam rodėsi, kad stiebai, kiemas ir kalėjimas sukasi ir lakioja. Potapovas senai buvo neragavęs degtinės, todel taip greitai ir pasigėrė.

Iš užu kalėjimo pasirodė kareiviai, čielas zvodas. Atėjo, sustojo netoli nuo stiebų ir tarytum sustingo, sustingo ir šaudyklių barškėjimas. Oficieras užsirukė popierosą. Ir dabar tik Potapovas pamatė pas kalėjimo kampą kruvą žmonių; ten buvo viršininkas, gydytojas ir kokie kiti valdininkai.

Iš užu kalėjimo kampo pasirodė tamsųs šešėliai, kurie artinosi vis arčiau ir arčiau. Ir tai lyg ir užmigo, lyg ir sustingo prisiartinę prie naujai įkastų, baltų stiebų. Užgeso ir popierosas, raudonoji ugnelė, kurią tarpupirštyje laikė oficieras. Atvedė Abrahimovą ir pastatė jį pas stiebus, šale Potapovo. Jisai bijojo net pažiurėti į baškirą. Užsidėjo Potapovas ant veido pusmaską ir viskas, rodės, dar labiau sutemė.

— Pradėk! — kas tai sušuko.

Potapovas nė iš vietos nepasijudino. Pribėgo kaž-kas prie jo ir patraukė už rankos.

—Ko-gi tu stovi?... Pradėk!...

Ir Potapovas priėjo prie baškiro, stovinčio su nuleistomis rankomis. Iš kaž-kur, tarytum iš tamsaus dangaus, iškrito balta paklodė ir įpuolė stačiog į Potapovo rankas... O jis, akis išplėtęs žiurėjo ir vis stengėsi kaž-ką pamatyti. Jis stengėsi pažiurėti į Abrahimovą, bet nedrįso. Tečiau pažiurėti į jį norėjo; taip ir traukė jį jo žvilgiai į kairę... Abrahimovas pakėlė akis į viršų ir jiedviejų žvilgiai susitiko.

Išvydo Potapovas išbalusį, tarytum alabastrinį, veidą, pažiurėjo į jo pilnas išgąsties akis ir atsitraukė. Jo rankos smarkiai pradėjo drebėti, kojos nutirpo, akįs buvo miglotos, o tamsioji šilkinė maska spaudė veidą ir slopino jį.

—Pradėk!... pradėk!... — šaukė keletas balsų. Kaž-kas kumšterėjo jam į nugarą, bet jis, vietoje, kad „pradėti'' su abiem kojom atsispyrė į šlapią sniegą ir rankomis mosikavo, tarsi gindamasis, lyg kad jį butų vedę, kad pakarti.

— Atgal! — kaž-kas davė komandą ir Abrahimovą nusivedė atgal į kalėjimą.

Kalėjimo koridoruije užveizda Nikitinas rėžė Potapovui per veidą, kurį dar dengė maska. Pasiliejo iš nosies kraujas, bet jis nesipriešino, ir nepyko už tai. Jis buvo pasiryžęs viską ištverti, kad tik dingtų tas, kas buvo, jis bijojo, kad tik jo akįs nesusitiktų su baškiro akimis, kad šis nepamatytų jo pilnų išgąsčio akių ir jo išblyškusio veido.

S. Raubickas.

New Yorko žinios.

Barzdaskutyklų bosai vis dar negali galutinai susitaikinti su savo darbininkais. Nesenai bosai buvo sušaukę susirinkimą, ant kurio nutarė pareikalauti prašalinti visų unijos apgarsinimų, o taipgi tiesos sulig savo nužiurėjimo ir noro priimti darbininkus. Jei ši tie reikalavimai nebus išpildyti, tai bosai yra pasiryžę apšaukti visuotiną lokautą.

Už dainavimą suareštavo. Ant East Broadway nesenai suareštavo B. Herman'ą, kuris perdaug balsiai dainavo ant gatvės dainas. Ant jo kaklo buvo parašas: „aš dainuoju nebloginu Karuso, bet man nedaleidžia''.

Vaikai sumanė grįžti tėvynėn. Keturi vaikai, buvę auklėjimo namuose del našlaičių, Bronx'e, neužganėdinti prieglaudos prižiurėtojų paliepimais ir tos įstaigos tvarka, sumanė iš ten pabėgti.

Vyriausias iš jų turėjo 9 metus amžiaus, kiti gi — 8, 7 ir 5 metus. Visi jie verg-imigrantų našlaičiai. Jie nutarė bėgti iš Amerikos Vengrijon. Jie žinojo, kad tarp Vengrijos ir Amerikos guli Atlanto vandenynas, bet juk tam yra valtelės, — galvojo vaikai. Vaikai pasivogė valtelę, pasiėmė duonos ir „leidosi'' kelionėn. Žinoma, tuoj jie liko sulaikyti.

Centrališkas New Yorko parkas. Šitas milžiniškas parkas, gulįs viduryje New Yorko miesto ir kainuojąs šimtus milijonų dolerių, yra tikra mokykla, pasilsio vieta, vieta aistetiško užsiganėdinimo.

Beveik kasdien tenai susirenka mokyklų vaikučių partijos, kurios kai-kada siekia virš 10,000 vaikų. Jie tenai žaidžia, šoka, dainuoja, bėginėja ir ilsisi. Nuo liepos 1 d. kas vakarą tenai duodami labai gražųs orkestriniai koncertai, kurių programas išimtinai susideda iš klasiškų muzikos veikalų.

Liko pakeltas klausimas apie įsteigimą operos ant atviros scenos. Miesto valdininkai, apart majoro Gaynor'o, pilnai tam pritaria. Paskatinimui p. Gaynor'o patvirtinti tą sumanymą liko paduota peticija su 2,000 parašų. Operos įsteigimui reikės padėti apie $100,000.

Šitame parke randasi geriausia Amerikoje paveikslų galerija, zoologiškas sodnas, ežeras, gražios pievos, kalnai ir tt. Tenai tukstančiai žmonių jodinėja ant arklių, važinėja automobiliuose ar valtelėse ir vaikščioja ant kalnelių bei gražiais keleliais. Tai milžiniškas, puikus parkas...

Gaisras imigrantų hotelyje. Šiose dienose buvo iškilęs gaisras imigrantų hotelyje ant 66 Greenwich gt., kuris priklauso G. Till'ui. Žemamjame gyvenime randasi imigrantų kontora, o augščiau gyvenimui kambariai. Gaisras prasidėjo ant augšto. Persigandę imigrantai metėsi prie atsargos laiptų, spausdami ir grusdami viens kitą. Nekurie gi iš didžio išgąsčio, nežinodami ką jie daro, metėsi iš trečio gyvenimo ant gatvės — vieni jų užsimušė, kiti dikčiai susižeidė.

Ugnagesiai surado septynis sudegusius, tame skaitliuje 30 metų amžiaus moterį ir 3 m. amžiaus vaiką.

Mirė senas chinietis. Ligonbutyje ant Ellis Island mirė senukas chinietis, Čao-Čoj, 149 metų amžiaus. Čao-Čoj pribuvo čion iš Havanos (Cuba) ir buvo pasiryžęs grįžti Chinijon. Jausdamas mirties prisiartinimą, jis panorėjo prieš mirtį išvysti savo tėvynę. 120 metų atgal Čao-Čoj baigė filosofijos mokyklą Pekine, o paskui studijavo mediciną Kantone.

Velionio kunas pasiųstas Chinijon; jei gyvas negalėjo pributi tėvynėn, tai dabar nors kunas galės joj ilsėties.

Naujas subway iš Brooklyno iki City Hall bus galutinai užbaigtas iki rugpjučio 1 d. Šiose dienose tuneliu buvo paleistas išmėginimui traukinis.

Pasitraukė nuo vietos imigracijos komisijonierius. William Williams, imigracijos komisijonierius ant Ellis Island, šiose dienose atsisakė nuo užimamos vietos. Laikinai, iki prezidentas nepaskirs Williams'o įpėdinį, komisijonieriaus pareigas ant Ellis Island pildys Byron H. Uhl.

Vienu iš paskutiniųjų jo darbų buvo įleidimas 11 m. amžiaus vengrų mergaitės, kuri buvo paimta už dukterį gyvenančių Vermonte draugų.

W. Williams išreiškė nuomonę, kad jo darbas visad jam buvo malonus, o kartu ir įdomus. Kiek pasilsėjęs p. Williams mano užsiimti advokatystės praktika.

Nuo karščio liepos 2 d. mirė 9, o apalpo 80 žmonių; tukstančiai žmonių miega parkuose ir ant akmeninių stogų bei maldnamių laiptų. Karštis siekė 90—100 laipsnių.

Vietinės Žinios

— **Iš „Scenos Mylėtojų'' veikimo.** Rengianties p. M. Petrauskui ant tulo laiko apleisti Brooklyną ir „Scenos Mylėtojai nutarė laikyti vakacijas lig p. Petrauskas sugrįž. P-as M. Petrauskas žada sugrįžti rugsėjo 15 d. ir nuo tada pradės ruošties prie pastatymo „Vestuvių''. Beto nutarta pastatyti apie spalio 25 d. historinį veikalą „Pilėniečiai''; to veikalo pastatymui ir aktoriai jau pradėta rinkti bei tuojau pradės mokyties. Beje, liepos 10 dieną Palace Hall svetainėje bus susirinkimas, kurin kviečiami atsilankyti norinčius prie „Scenos Mylėtojų'' prisidėti bei pirmiau prisidėjusius. **A. Lapinskas.**

.. —**Lietuviškos Konservatorijos mokinių koncertas** bus liepos 12 d. vakare, visems lietuviams žinomoje McCaddin Hall svetainėje, ant Berry gatvės. Pusė pelno iš šito koncerto skiriama Konservatorijos mokinių stipendijoms. Taigi geistina, kad lietuviai skaitlingai susirinktų šitan koncertan, susipažintų su lietuviais muzikos mokinais ir jų darbo vaisiais. Dalyvaus jame jauni vaikinai ir merginos, muzikos mokiniai bei mokinės. Koncertas prasidės 8:30 val. vakare. Galop reikia dar paminėti, kad šitam koncerte, be Brooklyno bei New Yorko mokinių, dalyvaus iš Elizaheto p-lės Marė Baubliutė bei Ona Zigmančiutė ir p. Jonas Stafanavičius.

— **Naujas sumanymas.** Brooklyno Jaunuomenės Mokykla jau užbaigė šį sezoną. Mokytojas p. J. Vinikaitis iš važiuoja ant vokacijų; lekcijos vėl prasidės spalio 1 d. š. m.

Mokiniai sumanė kas savaitę daryti susirinkimėlius, kur kiekvienas lietuvis galėtų linksmai, padoriai ir naudingai praleisti laiką ir pakvėpuoti tyru oru; apie tai, kur šventomis dienomis bus galima surasti burelį lietuvių, nutarta pranešti ir pre vietinį laikraštį „V. L.'' Pirmas toks lietuvių susispietimas bus pajuryje, t. y. Rockaway Beach, ateinantį nedėldienį, liepos 13 d. Geistina, kad atsilankytų lietuvių kuoskaitlingiausiai. Važiuojant į Rockaway Beach reikia imti Rockaway elevotorių, išlipti ant stoties ir eiti po kairiai pusei prie pirmutinės maudynės — ten rasite besimaudančius lietuvius.

Vardan Brooklyno jaunuomenės,
A. Augunas.

— **Užmuštųjų skaitlius** laike birželio mėnesio siekia 46 ypatas; pasirodo, kad tokis žemas užmuštųjų skaitlius birželio mėn. pirmas po 1910 metų.

— **Kiek paimta apsivedimui laidimų (license) birželio mėn.** Majoras Gaynor liepos 2 d. pagarsino statištiškas skaitlines kaslink apsivedusiųjų skaitliaus šiame mieste. Pasirodo, kad birželio mėn. šių metų leidimų buvo išduota 6,449, o birželio mėn praėjusių 1912 m. — 5,753; taigi šiemet paimta birželio mėn leidimų daugiau, negu pernai ant 696.

— **Lietuvių Gimnastikos Klubas** buvo surengęs išvažiavimą į girią 22 birželio, kur L. G. K. nariai ir svečiai dailiai praleido laiką prie šokių, dainų ir trumpų prakalbų. Tuli nariai sumanė parinkti aukų Tautos Namams Vilniuje, kur geros valios tautiečiai suaukavo $9.40. Nuo išvažiavimo surengimo atliko $1.50, tad visa suma pasidaro $10.90, kas yra nusiųsta Dr. J. Basanavičiaus adresu į Vilnių. — So. Brooklyno vyrų choras, „Aidas'', po vadovyste p. L. Eremino, sudainavo keletą dainų, o p-lė Linoniutė iš Maspeht'o sudainavo keletą dainų solo ir L. G. K. sudainavo taip gi keletą dainų.

Vardai aukavusių Tautos Namams:

J. Dainius aukavo 52c.

K. Liutkus — 50c.

L. Ereminas, A. Grimalauskas, T. Kaiser, B. Kalikauskas, V. Šibanauskas, V. Kaminskas, K. Vinskauskas, J. Jakubauskas, J. Tankus, A. Laukeliauskas, A. Abramavičiutė, A. Jankauskiutė, J. Šaltis, A. Gaškauskas, J. Mikaitis, J. Vereška, A. Šalčius, J. Kavaliauskas, J. Staniškis, M. Ždanauskas, M. Vaicekauskas, S. Ražaičiutė, K. Jankevičia, A. Miliauskas, S. Mačiulis, J. Šukys, P. Ambrazevičiutė — aukavo po 25c.

Kurie aukavo mažiau kaip 25c., tų vardų nežymėjome. **J. M.**

AR MIEGI GERAI?

Labai dažnai nemiegos priežastim yra bloga hygienos. Žmonės, sergantieji iš priežasties blogo virinimo, nuolatinio žarnų užsikimšimo, protiško ar kuniško persidirbimo, tur paprastai sugadintą miegą. Nepatartina tokiuose atsitikimuose vartoti narkotiškų vaistų; geriausias kelias dasigauti blogo šaknies yra musų įpročių sutvarkinimas, musų virinimo sutaisymas. Mes norime rekomenduoti Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixirą, kuris visiškai išvalys vidurius ir tokiu budu suteiks greitą palengvinimą. Jisai yra užtikrinta „pirma pagalba'' staigiuose susirgimuose, apetito nustojime, žarnų užsikimšime, gal vos sopėjime ir pilvo bei skilvio skaudėjimuose. Aptiekose. Joseph Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Cricago, Ill. Atsitikimuose, kur yra reikalinga gero vaisto kunui išvalyti, jųs privalote vartoti Trinerio Linimentą.

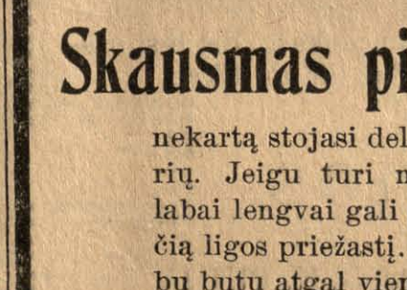

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

KELIAUJANTI AGENTAI!

J. DIGRYS,
A. DUBINSKAS,
S. SZAFRANAUCKAS.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP

of ''Vienybė Lietuvninkų'', published at Brooklyn, New York, required by the Act of August 24, 1912.

Editor,
Joseph Gedminas, Brooklyn, N. Y.
Publishers:
Kazimier Brazys, Brooklyn, N. Y.,
Peter Mikolaitis, Brooklyn, N. Y.
Owners:
J. J. Paukształis and Co. (Inc.),
Kazimier Brazys, Brooklyn, N. Y.,
Peter Mikolainis, Brooklyn, N. Y.
J. J. Paukształis.
No bondholders.
Sworn to and subscribed before me this 2-nd day of July, 1913.
(SEAL) **A. M. Martus,**
Notary Public.
My term expires March 30, 1914.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
Laivai išplaukia iš New Yorko
Liepos-July mėnesije.

Liepos (July) mėn.
12 į Liepojų-Libavą,
12 į Antverpen,
12 į Hamburg,
12 į Bremen,
12 į Glasgow,
15 į Rotterdam,
15 į Bremen, Express,
16 į Hamburg,
19 į Antverpen,
19 į Glasgow,
19 į Hamburg,
22 į Rotterdam,
22 į Bremen, Express,
24 į Bremen,
24 į Hamburg,
24 į Antverpen,
26 į Glasgow,
29 į Rotterdam,
29 į Bremen, Express,
31 į Hamburg,
31 į Bremen,
Rugpjučio—August mėn.
1 į Liverpool,
1 į Southampton,
2 į Antverpen,
2 į Liverpool,
2 į Hamburg, Expess,
2 į Glasgow,
5 į Bremen, Experss,
6 į Liverpool,
7 į Bremen,
8 į Southampton,
8 į Liverpool,
9 į Harmburg,
9 į Hamburg, „Imperator'',
9 į Antverpen,
9 į Glasgow,
9 į Libau-Libavą,
9 į Bremen,
12 į Rotterdam,
12 į Bremen, Express,
13 į Liverpool,
15 į Liverpool,
16 į Antverpen,
16 į Glasgow,
19 į Rotterdam,
19 į Bremen,
20 į Liverpool,
21 į Hamburg,
22 į Liverpool,
23 į Glasgow,

J. J. Paukształis & Co.,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Pupai: — Patartume Tamstai, jei paklausykite mus, rašinėkite tuo tarpu proza, susipažinti su lietuvių kalba ir rašybos taisyklėmis. Jeigu norite ir eilėmis rašyti, tai pirmų-pirmiausia turite susipažinti su eilių rašymo taisyklėmis. Eilių, kurios parašytos be jokių taisyklių, laikraštin dėti negalima Lauksime straipsnelių.

J. J. P. S—das, Detroit, Mich: — Tamstos eilių nedėsime Ar tikėsite ar netikėsite, visviena mums, bet patariame Tamstai „tuos niekus'' — eilių rašymą mesti, paliauti eiles rašyti, gi

Skausmas pilvo

nekartą stojasi del tankaus ištuštėjimo vidurių. Jeigu turi minkštus (valnus) vidurius, labai lengvai gali gauti skausmą. Pasiek pačią ligos priežastį. Siek kad ištuštėjimas grobų butų atgal vienokiu ir padėk galą skausmams. Vartok

Severos Vaistus Nuo viduriavimo

(Severa's Diarrhoea Romedy)

Jos yra labai patariamos, kaipo vaistas prieš cholerą, skausmą pilvo, vasarines ligas, uždegimą grobų ir t. t.

Kaina 25 c. ir 50 c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

liuosą laiką sunaudoti pasiskaitymui ir pasimokinimui Laukiame 2c. markės tų eilių sugrąžinimui.

Aglelei, Athol, Mass.: — Tamstos korespondencijos nedėsime, nes 1) žinios jau pasenėjusios; 2) Tėvo Kazimiero misijos — tai paprastas dalykas ir, be abejo, neįdomus musų skaitytojams; 3) pranešime apie šv. Jurgio parapijos susirinkimą daug nereikalingų dalykų, ir visai negalima suprasti, ką Tamsta nori pasakyti, — tiek galima suprasti, kad dauguma susirinkusiųjų buvo prisigėrę ir kad visai nemokėta vesti susirinkimą.

Baltrui: — Tamstos žinutės-pranešimo nedėsime; apie tą „skandalą'' buvo jau senai mums pranešta; — žiurėk „V. L.'' N20 krasos dėžutę.

Kuku: — Tamstos atsakymas ant neteisingos korespondencijos, tilpusios „Lietuvos'' N25 nedėsime — kur tilpo korespondencija, ten reikia visad talpinti ir atsakymą ant jos.

Pajieškau savo tikro brolio Jono Jankevičiaus iš Augmenų sodžiaus, Beisogalos parapijos. Apie 8 metai Amerikoje, gyveno Brooklyn, N. Y. apie 2 metu atgal. Kas apie jį žinotų arba pats teiksis atsišaukti.

Vincas Jankevičius,
128 North 5th Str., Brooklyn, N. Y.

PITNIKAS! PITNIKAS! PITNIKAS!

Štai kur Šventakupriai! Subatoj, 19 dieną liepos—July, 1913 m. parengia Didelį-didelį PITNIKĄ, kuris atsibus QUEENS COUNTY PARE, Maspeth, L. I. Pradžia 3 val. po pietų. Įžanga į parką vyrams 24c., o moterims 16c. Kuonopuikiausia muzika.

Dainuos Švetakuprių Hymną Šventakuprių dubeltavas kvartetas, skambins ant piano, etc.

Pelnas Tautiškam Namui Vilniuje.

Kaipo jau visiems yra gerai žinomas Šventakuprių gabumas ir atsižymėjimas paskutiniu sykiu, taip pat ir šį sykį jie nemano nusižeminti, bet pasiaugštinti. Taigi atvažiuokite visi pas ką dar randasi kvapas, pamatyti tą, ką jusų akįs dar neregėjo.

Visi Grand Str. karai daveža iki parkui.

Naujausio iszradimo drukuojama maszinuke. Su ja kiekvienas gali moketi drukuot, kad ir placziausius laiszkus. KAINA TIK 7 DOLERIAI!

Teipogi pas mus galima gauti geriausio gatunko gramofonus su lietuviškom dainom, šokiais ir juokingom pasakom. Teipgi galima gaut laikrodžių ir laikrodėlių, geriausių britvų ir daug visokių instrumentų. Jaigu dar neturi musu kataliogo, tai prisiųsk už 3 centus stampų, o aplaikysi informacijas dovanai.

K. J. KRAUCHELUN,
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, *versta K. Puidos. Pusl. 143. Čienia 45 centai.*

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuotų tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus styliaus. Biednos lietuvės mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsireiškia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokietį, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės'' bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jąs tinkamai ir prisirengę suloš.

VISUOTINOJI
HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio historija. Čienia 60 centų.

Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika''. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet historiškus vardus įsidėk. Jau jie tai tikri.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, *davė šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų.*

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas'' gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatizuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdymą mergaitės nekaltybės. „Mirga'' yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinės'', tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

SKAITYK ATYDZIAI!

Ar nori but godojamas ir užsidirbt daugiau? Jei teip, tai mokinkis angliškai ir pastok šios šalies piliečiu.

Mes pamokysime jus ir pagelbėsime dovanai išsiimti pilietiškas popieras.

Teipgi šioj mokykloj prirengia mokinius į augštesnes mokyklas, kaip tai: Cooper Union, universitetus ir amatų mokyklas.

Mokykla atdara dienomis ir vakarais per visus metus.

ATEIK PASIKLAUSTI

199 So. 4-th Street.
MODERN Prop. School.

Kaip pasilikti Amerikos pilieciu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriguimybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA AM. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

ORIGINALIŠKI
ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

M. ROSENFELD HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryš!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalloga dykai. Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kre pkitės pas mane.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų
lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Tarptautiškoji Akušerių
MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušerianti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa Callege of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... **15c**

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... **10c**

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... **35c**

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KONSERVATORIJOS MOKINIŲ

KONCERTAS.

Brooklyn — 12 Liepos. McCaddin Hall,
Berry str. ir So. 2nd str.

Pradžia 8:30 P. M.

Tikietų kainos: 25c. ir 50c.

Liudas Gira.
Žalioji Pievelė.
Eilių rinkinys.
Prekė 65 c.

200 ŽAIDIMŲ
kambaryje ir tyramė ore.
Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais.
Jaunuomenei dovanėlė.
Sutaisė **Matas Grigonis.**
Prekė 75 c.

GAUNAMOS PAS:
J. J. PAUKŠTIS, & CO.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A Š A L P A — A P Š V I E T A

V I E N Y B Ė

NESIRGK. NENUSTOK VILTIES.
Nemokėk dykai pinigų. Iki nepamėginsi pas mane gydytis.

Noriu jus pertikrinti, jog esu galėje jus išgydyti, kada kiti neįstengia tai padaryti. Noriu pertikrinti, jog mano gydymo budas yra tinkamiausiu ir naujausiu, kadangi mano ofise, užimančiam visas lubas randasi geriausios medikališkos mašinos išrastos mokslinčių paskutiniuose metuose. Ant galo noriu pertikrinti, jog, turėdamas 40 metinę praktiką didžiausiuose ligonbučiuose Amerikoje ir Europoje, ir universitetų klinikose, esu vienu iš seniausių medikališkose studijose, vienu iš akyliausių ir atsakančiausių, o priegtam vienu iš praktiškiausių daktarų. Mano gydymas yra greitas ir patenkantis, ir kiekvienam prieinantis.

Kam jums vaikščioti nuo vieno pas kitą daktarą mėtant pinigus dovanai o kartais ir sveikatą. Ateikite pas mane tuojaus, o aš jums pasakysiu daugelį priežasčių, kurių dėliai apsiimu gydyti per vieną mėnesį dovanai kiekvieną vyrą, moterį arba vaiką. Nėra taip pavargusio vyriškio arba moteriškės, idant negalėtų priimti mano gydymo.

Prof. Dr. Brough.

DR. F. T. BROUGH, iš Londono, Anglijoj, Dr. Medicinos ir egz. aptiekorius.

VYRAI,	MOTERS,
Iki eisite pas kitą daktarą, pirma ateikite pas mane.	nesiduokite daryti operacijų, iki nepamėginsite pas mane gydytis.

Turiu geriausiai įtaisytą ofisą Pennsylvanijos valstijoj, kur randasi naujausios metodos gydymo ir elektrikos mašinos kurių pirkimas kaštavo tukstančius dolerių, **priegtam turiu savo laboratorija, kur išdirbu geriausias gydoles. TURIU savo ofise mašiną, madinamą X-Ray,** kuri yra daktarystės moksle viena iš didžiausių išradimų. Su pagelba tos mašinos galima ištirti kuogeriausiai kiekvieną kuno dalį. Toji mašina yra labai pasekminga gydyme ligų odos, išbėrų ir vėžio. **GYDAU** visokias įsisenėjusias ligas: **tekėjimą, peršėjimą, kanale nustoja nuo pirmo gydymo, suputimą gįslų ir atsiradimą vandens gįslose.** Ofiso valandos paprastose dienose nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 3 po pietų.

DR. F. T. BROUGH MEDIKALIŠKI OFISAI,
Kinney Namai, South-East, kampas Brood ir Market St., NEWARK, N. J.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

Išsiveržimas.

Verikoselė arba netikrasis išsiveržimas, pučkai ir visokios odos ligos. Be jokios opeeacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

1. DEL TO — Kad jo neskaudanti metoda yra naudojama per jį suviršum 25 metais, o josios naudingumas likos prisavintas per taip vadinamus Rupturos „Specialistus", kurie jąją ir naudoja.

2. DEL TO — Kad suviršum į 12,000 išgydė ligonių, o nekurie pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasekmingai gydo.

3. DEL TO—Jog kožną savo žodį gal pinigiškai ir profesionališkai užtikrint, kur duoda ligoniui, o budamas tarp jų 25 metus yra gana paliudinančiu.

O. A. Frintzinger (policmanas) iš Wilkes Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo, 5 metai nenešioja jokių diržų.

Thom. R. Williams, angliakasys iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržino. 5 metai kaip diržą nenešioja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes Barre, išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, mašinistas prie Prospect brekerio, Breslau, Pa., du vaiku, 3 ir metų senumo išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja du metu.

Skaitykite ką rašo išgydytas per Dr. O'Malley unijos Docking Boss Raub's brekerio, Luzerne, Pa.

Courtdale, Pa., 26 Nov. 1911.

Garbus Daktare O'Malley!

Rašau jums laišką pranešdamas apie mano išgijimą, pranešu kad visiškai esu sveikas ir pavelinu mano vardą naudoti del ligonių pagelbos.

Box 131, Luzerne, Pa.

Ad. Kuttenberger.

Su tokiais paliudijimais delkto turėtum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PARŽIŪRĖS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausią rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25-metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbėjimas--ypatiškai ar per pačtą.

Atsiųsk adresą ir markę už 2c. tai prisiųsim knygutę su paveikslėliais apie išsiveržimą užpečėtytam koperte.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Rusų tautiškas savaitraštis

"RUSKIJ EMIGRANT"

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c.
Į Kanadą ir Rosiją . . . . . 2 „ —

Adresuokit:

166 AVE., A., „RUSSIAN IMMIGRANT„ NEW YORK, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telefonas Bell Dickinson 37-57 w.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Dr. Ign. Stankus civiliškoj formoj.

Tikras lietuvys sako taip: jeigu sergi, tai kreipkis tiesiog pas teisingą daktarą, o tiktai tenai apturėsi teisingą pagelbą savo ligoje. Nemėtik savo sunkiai užprocevotus pinigus, bet jeigu sergi, tai kreipkis ypatiškai arba laišku tiesiog pas daktarą Ignotą Stankų, o apturėsi teisingą pagelbą. Jis gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Ligas kurias jau yra nebegalima išgydyti su lėkarstomis, gydo su pagelba elektriko ir darymu operacijų. Dr. Stankus turi savo locną **Privatišką Sanatoriją,** kur priima ir užlaiko visokius ligonius. Čionai randasi visokios gyduolės (lėkarstos) kokios tiktai yra ant svieto; visokios elektriškos mašinos su pagelba kurių yra galima matyti visus žmogaus kaulus.

DAUGYBĖS PADĖKAVONIŲ.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Aš Juozapas Gudauskas, 417 Chesnut St., Newark, N. J. ištariu širdingą ačiu daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abelno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jųsų gyduolių teisingai sugrįšta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavones aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Aš Juozapas Šaltinskas, 670 So. Pleasant St., Kenosha, Wis. ištariu ačiu savo draugui Jonui Šaltinskui už patarimą kreiptis prie d-ro Ignoto Stankaus. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Juozapas Vinkeviče, 40 Cross St., Boston, Mass. širdingai dėkavoju Dr. Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Ona Marsauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjima miegoti ir jautimu lakstatį kraują su niežėjimais ant viršaus kuno. Adele Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan Pa. likos išgydyta nuo slinkimo plaukų. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanfford St., Pittsburgh, Pa., mane išgydė Dr. Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido.

GYDO LIGAS.

Nuo skaudėjimo strėnų, — sąnarių rankų ir kojų, — skaudėjimo paširdžių, — pečių ir kaulų, — reumatizmo, — nuo visokių kraujo ligų, — užkrečiamų ir litiškų ligų, — augimo spuogų ant veido ir kuno, — užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, — niežėjimą skuros, — dedervinių, — slinkimą plaukų, — skaudėjimą galvos, — visokias širdies inkstų — plaučių ir kepenų ligas, — nervų ligas — neuralgijos — negalėjimo miegoti ir išgąsčio, — nuo slogų — peršalimo — kosulio — sunkaus kvėpavimo — negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą, — visokias moterų ir vyrų ligas.

Visuomet kreipkites ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus,

1210 South Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas tris kartus per savaitę redaguojamas J. K. Okuncovo

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siunczíam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

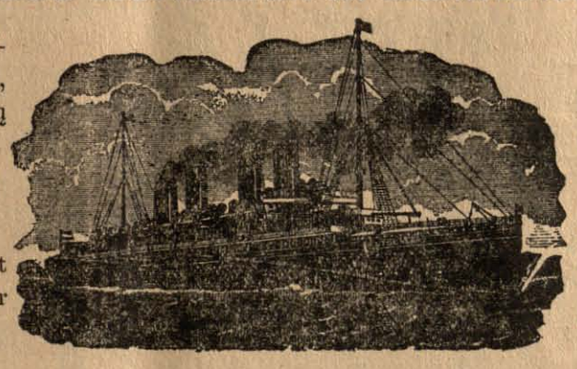

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekinoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekinoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius:

Jųs ir jūsų draugai esate nuoširdžiai užkviečiami aplankyti mano Liuosa Mokslo Galerija, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New Yorke, N. Y., kur aš laikau parodą dailės ir skulpturos darbų, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdinimu švairių kūno dalių kaip sveikų taip ir sergančiu.

Jus čia galite studiuoti žmonijos giminės kilmę ir išsilankstymą nuo lopšio iki grabui. ir matyti indomiausius gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabalsuolius.

Vieną valandą praleisti tarpe grupių šitų pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaipo turtą į galvą čielam gyvenymui.

Jųs čia galite studiuoti pasekmes ligų ir ištvirkimo darbų, perstatomų žmogaus didumo modeliais. Yra čia prityręs Lietuvis, kuris nuolatos vedžioja svečius ir išrodinėja bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną podraug su Nedėldieniais ir Šventadieniais, nuo 8-nių iš ryto iki Vidurnakčiui.

JŽANGA UŽDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

DOVANAI-DOVANAI!

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus. Teip-pat kame ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

„DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet teip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ „DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytiškų gyvenimą ir aiškiai, atvirai teip išdėstinėje, jog kitose knygose apie tokias paslaptybes negalite atrasti. Šita knyga kiekvienam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis.

Apie MEILĖS DALYKUS „Daktaras" nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigading per jaunystės klaidas ir varginami visoktiomis, kaip paprastomis sviežiomis teip užsisenėjusiomis ir užsikrėtusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą „Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODEL, kad ta knyga del labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės **visai dovanai**, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERĮS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk. Ateik.

Ofiso valandos kasdien 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėl. iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inksų ir t. t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25 / Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Amerika, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ gražų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South St.

MAHANOY CITY, PA.

Uodų ir kitokių vabalų įgėlimai, tuojaus palengvinami yra D'ro Richterio Pain Expellerių. 25 ir 50c. kiekvienoje aptiekoje arba išsirašyk tiesiog

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Patent, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys

Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

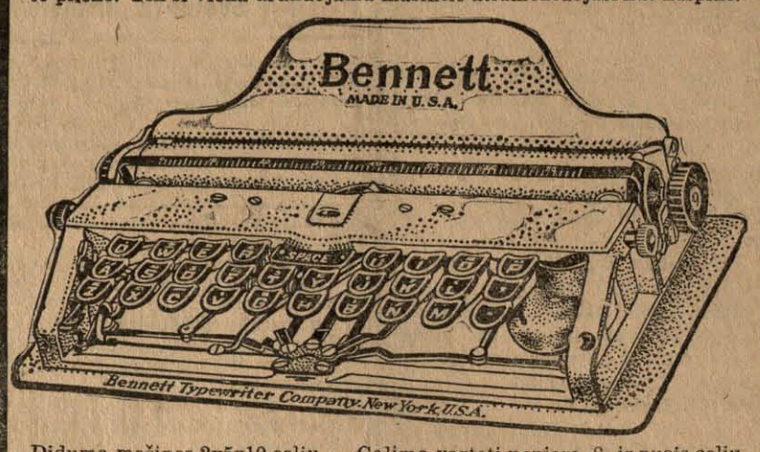

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kaibose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:

Czar — Liepos 12
Kursk — Liepos 26
Russia — Rugpjučio 9

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Tėvai! Tiktai Groblevskio Žmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

„SVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,

317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone, 1162 W'msburgh

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law

Box 296, Ketchikan, Alaska.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga

pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**

Kanadoj ir Meksike:—

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA

3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

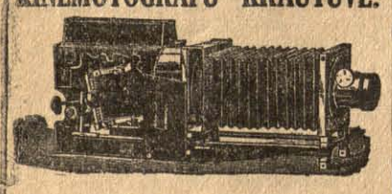

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange

A. T. Raćiunas Mgr.

630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.

Phone 3536 W. Bedford.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.

Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,

Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

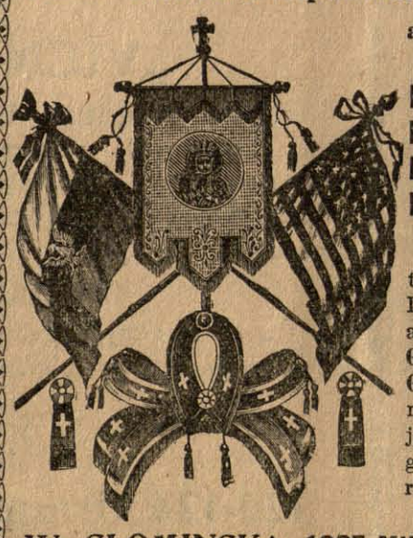

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.